

RISØR KOMMUNE

HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN 2014-2017

VEDTATT AV RISØR BYSTYRE 21.11.2013, POLITISK SAK 112/13, ARKIVSAK 2013/1594

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

INNHold

1)	Vedtak	4
2)	Rådmannens innledning	5
3)	Sammendrag av rådmannens forslag	6
3.1	Tiltak og utredninger.....	6
3.2	Nye/endrede tiltak og utredninger i perioden.....	9
3.3	Forslag til drifts- og investeringsrammer for perioden	11
Del I: Bakgrunn for handlingsprogram og økonomiplan		12
4)	Styringssystem	12
4.1	Kommuneplanlegging i lovverket.....	12
4.2	Kommuneplan og satsingsområder for perioden	13
4.3	Handlingsprogram og økonomiplan.....	13
4.4	Budsjett og virksomhetsplaner	13
4.5	Regionale og statlige planer	13
5)	Økonomisk utvikling i kommunen	15
5.1	Forslag i kommuneproposisjonen	15
5.2	Endringer i perioden.....	15
5.3	Lønns- og prisvekst	15
5.4	Renter og avdrag	15
5.5	Skatt og rammetilskudd.....	15
5.6	Økonomiske konsekvenser av befolkningsendringer.....	16
5.7	Økonomiske konsekvenser av samhandlingsreformen	16
Del II: Utvikling knyttet til kommunens satsingsområder		17
6)	Kunnskap	17
<i>Mål 1: Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet</i>		17
6.1	Tiltak og utredninger.....	17
6.2	Indikatorer og mål	19
<i>Mål 2: Vi skal utvikle talenter innen kunst, kultur og idrett</i>		23
6.3	Tiltak og utredninger.....	23
6.4	Indikatorer og mål	23
7)	Regional utvikling	25
<i>Mål 3: Vi skal styrke det interkommunale samarbeidet</i>		25
7.1	Tiltak og utredninger.....	25
7.2	Indikatorer og mål	27
<i>Mål 4: Vi skal delta aktivt i utvikling av regionen</i>		28
7.3	Tiltak og utredninger.....	28
7.4	Indikatorer og mål	30
8)	Attraktivitet	32
<i>Mål 5: Vi skal være en kommune der flere flytter inn enn ut</i>		32
8.1	Tiltak og utredninger.....	32
8.2	Indikatorer og mål	45
<i>Mål 6: Vi skal ha mer besøk</i>		48
8.3	Tiltak og utredninger.....	48
8.4	Indikatorer og mål	54

Del III: Utvikling av kommunens øvrige tjenester56

9) Administrasjonen.....	56
9.1 Intern samordning og tjenesteutvikling.....	56
9.2 Tiltak og utredninger.....	56
10) Helse og omsorg	61
10.1 Intern samordning og tjenesteutvikling.....	61
10.2 Tiltak og utredninger.....	62
11) Sosiale tjenester.....	72
11.1 Intern samordning og tjenesteutvikling.....	72
11.2 Tiltak og utredninger.....	72
12) Oppvekst og skole	74
12.1 Intern samordning og tjenesteutvikling.....	74
13) Tekniske tjenester og forvaltning.....	76
13.1 Intern samordning og tjenesteutvikling.....	76
13.2 Tiltak og utredninger.....	76
14) Kultursektoren.....	82
14.1 Intern samordning og tjenesteutvikling.....	82
14.2 Tiltak og utredninger.....	82

Del V: Økonomiplan.....84

15) Investeringsplan for perioden.....	84
15.1 Forslag til investeringsplan for perioden.....	84
15.2 Tiltak som ikke tidligere er omtalt	88
15.3 Vurdering av kommunens investeringsaktivitet i perioden	88
16) Driftsrammer for perioden	91
16.1 Økonomiske konsekvenser av tiltak i handlingsprogrammet	91
16.2 Fellesområdene	91
16.3 Fordeling av rammer	99
16.4 Rådmannen og rådmannens stab.....	102
16.5 Enhet for støttefunksjoner	102
16.6 Enhet for habiliteringstjenester	103
16.7 Enhet for omsorg.....	104
16.8 Enhet for kultur	105
16.9 Enhet for plan og byggesak.....	106
16.10 Enhet for eiendom og tekniske tjenester	107
16.11 Enhet for barnehage og barneskole	108
16.12 Enhet for ungdomskole og voksenopplæring.....	109
16.13 Enhet for kvalifisering.....	109
17) Oppsummering og konklusjon	111

Del VI: Vedlegg..... 112

Vedlegg 1: Tiltak i handlingsprogram for 2013-2016	112
Vedlegg 2: Utskiftingsplan biler og utstyr	115
Vedlegg 3: Plan for utskifting ihht. hovedplan for vann og avløp.....	116
Vedlegg 4: Oppgradering av kommunale veier.....	117
Vedlegg 5: Vedlikehold av kommunale bygg	118
Vedlegg 6: Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården.....	118

1) Vedtak

Handlingsprogram og økonomiplan 2014 – 2017 vedtas med følgende endringer:

- *Ny, prioritert utredning:*
Rådmannen gjør en enkel utredning for etablering av ”Risør Vekst” der formålet er å sikre kapital og investeringslyst for mer boligbygging, og eventuelt næringsutvikling, særlig i distriktene i kommunen.
Også andre tiltak som kan bidra til å styrke en miljø- og samfunnsnyttig boligbygging utredes.
Det forutsettes at næringens erfaringer og råd tas inn i utredningsgrunnlaget.
- *Pkt. 8.1.10 – Teksten erstattes med følgende:*
Utbedring av veien fra gamle E 18 til barnehagen på Sønedeled utredes og kostnadsberegnes med henblikk på ferdigstillelse.
- *Pkt. 8.3.4:*
Dersom utbygging av molo på Stangholmen vedtas, tas dette inn i handlingsprogrammet og økonomiplanen.
- *Pkt. 9.26 – Teksten erstattes med følgende:*
Det er et mål å utvikle gode undervisningstilbud på høyskole- og universitetsnivå i Risør og å tilby undervisning lokalt. Videreutvikling av et slikt tilbud må prioriteres.
- *Pkt. 10.2.8:*
Første del av utgår ikke.
- *Pkt. 14.21 – Teksten erstattes med følgende:*
Det er viktig å utgi et bokverk av høy kvalitet i forbindelse med Byjubileet 2023, og at det arbeides med alternative løsninger. Det engasjeres en faghistoriker til å utarbeide et mer detaljert forprosjekt enn det arbeidsgruppa har hatt mulighet til. Det settes av 2-3 måneder og 100 000 kr til dette arbeidet. Forprosjektet skal også vurdere rimeligere og mindre omfattende bokutgivelser enn det arbeidsgruppa foreslår, men fortsatt med vekt på faglig kvalitet og formidling. Det ses som viktig å sikre en økonomisk kontinuitet i arbeidet.
De muligheter som inngår i et samarbeid med Sønedeled og Risør Historielag trekkes inn når det arbeides med alternative løsninger.

2) Rådmannens innledning

Handlingsprogrammet for perioden 2014-2017 som nå legges fram er vesentlig endret i forhold til tidligere handlingsprogram. Handlingsprogrammet er nå tilpasset strukturen i den nylig framlagte Kommuneplanen.

Planen er nå bygd opp utfra Kommuneplanens satsingsområder KUNNSKAP – REGIONAL UTVIKLING – ATTRAKTIVITET. For hvert satsingsområde er det satt opp to målformuleringer med tilhørende måleindikatorer. Årsmeldingen vil bli strukturert etter samme inndeling og det vil da bli rapportert på måleindikatorene.

En befolkningsutvikling som ikke holder tritt med landet medfører at Risør kommune får en stadig mindre relativ del av de statlige overføringene gjennom skatt og rammetilskudd. Også de store investeringene de senere årene spiser en stadig større del av kommunens driftsmidler. Begge disse forholdene medfører et stort press på enhetenes driftsrammer. Kommuneplanens hovedmål VI SKAL VOKSE, i denne sammenheng i betydning befolkningsvekst, er viktig. Det vil også være av stor betydning å holde investeringsnivået lavere de kommende årene enn hva tilfellet har vært.

Risør kommune leverer gjennomgående tjenester av god kvalitet til sine innbyggere. Med de stadig strammere rammene og økte forventninger til tjenestene, stilles det store krav til kontinuerlig effektivisering av tjenesteproduksjonen.

Det framlagte Handlingsprogrammet for perioden 2014-2017 balanserer mellom ivaretagelse av dagens aktiviteter og en offensiv holdning til utvikling av kommunen. Det er mange utfordringer å ta tak i, men også svært mye positivt som det er viktig å bygge videre på.

Risør 30. september 2013

Odd Eldrup Olsen

Rådmann

3) Sammendrag av rådmannens forslag

Under følger et kortfattet sammendrag av rådmannens forslag til vedtak i forbindelse med Handlingsprogram og Økonomiplan for perioden 2014 – 2017.

3.1 TILTAK OG UTREDNINGER

Rådmannen tar utgangspunkt i prioriteringen som ble foretatt i forrige handlingsprogram.

Vedtak fra tidligere som foreslås endret, og forslag til nye tiltak er **markert med gult**. Forslag til nye vedtak finnes i avsnitt 3.2.

Tiltak står som ikke prioriteres ressursmessig utover det som kan gjennomføres innenfor enhetenes rammer eller som utgår som selvstendige tiltak er **markert med rødt**.

Alle forslagene og Rådmannens vurderinger er nærmere omtalt i dokumentet, referanse finnes i venstre kolonne.

Beløpene i tabellen er i 1 000 kroner.

Ref.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2014		2015		2016		2017	
		D	I	D	I	D	I	D	I
6.1.1	Oppvekstplan (U)								
6.1.2	Risør barneskole (T)		13 000						
6.1.3	ENØK svømmehallen (T) – ikke prioritert		8 000						
6.1.4	IT utstyr (T)		400						
6.1.5	Ungt entreprenørskap (T)								
7.1.1	Ny kommunestruktur (U)								
7.1.2	Felles barnevern (U/T)								
7.1.3	Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)								
7.1.4	Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U) - nytt								
7.3.1	Næringsplan (U)								
7.3.2	BeyondRisør (U) - endret								
7.3.3	Miljøsertifisering – Miljøfyrtårn (T)								
8.1.1	Utvivelse av Fargeskrinet Barnehage (U) – ikke prioritert								
8.1.2	Utvivelse av Randvik Barnehage (T)		4 000		5 000				
8.1.3	Ny Barnehage på Akland / Moen (U)								
8.1.4	Åpningstider i barnehagene (T) – ikke prioritert								
8.1.5	Flyktninger – mottak og boliger (T)		5 000		5 000		3 500		3 500
8.1.6	Rehabilitering ungdomshuset (U/T) - utgår								
8.1.7	Bruk av ledige sentrumsbygg (U) - nytt								

8.1.8	Oppgradering av lekeplasser og løkker (T)		F 2013						
8.1.9	Arealanalyse Leideren / Flisvika inkludert kyststi (U)								
8.1.10	Utbedring av Kvernvikveien (U)								
8.1.11	Båthavn Søndeled / Jeppestrand (U)								
8.1.12	Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T) – endret og ikke prioritert		1 000		1 000		1 000		1 000
8.1.13	FV 416 (P)								
8.1.14	Stamveinett – E18 parsell Vinterkjær (P) - endret								
8.1.15	Hovedplan vann og avløp (T) - nytt		12 000		7 100		6 200		6 000
8.1.16	Oppgradering av renseanlegget på Røed (T) – utgår								
8.1.17	Bossvik – Hjembu - Røed avløp (T) – utgår								
8.1.18	Tangengata - vann og avløp (T) – utgår								
8.1.19	Vann og avløp Røysland krets (U) – utgår								
8.1.20	Vann og avløp Gjernes (T)		14 000						
8.1.21	Buvikveien & Fiskerihavn (T)								
8.1.22	Reguleringsplan Hasalen (U)		F 2013						
8.1.23	Næringsarealer (T) - endret								
8.1.24	Bio-varme Moland øst (U) - utgår								
8.1.25	Markedsføring (T)		F 2013						
8.1.26	“Risør Vekst” (U)								
8.3.1	Utstyr til parkeringsordningen (T)		F 2013						
8.3.2	Parkering i sentrum (U)								
8.3.3	Det historiske Risør (U/T)								
8.3.4	Stangholmen (T)								
8.3.5	Kommunale kaier (T) - nytt		2 300		4 400				
8.3.6	Moen (T)		1 000		300		300		
8.3.7	Omlegging av Risør Frivilligsentral (T)								
8.3.8	Omlegging av turistinformasjonen (T)		200						
8.3.9	Utvikling av Torvet (T) – ikke prioritert								
8.3.10	Bobiler (U) - endret								
9.2.1	Kommuneplan (U)	300							
9.2.2	Plan for avvikling av uønsket deltid (U)								
9.2.3	Evaluering av seniortiltak (U)								
9.2.4	Kompetanseplan (U)								
9.2.5	Revisjon av internkontrollsystem (T)								
9.2.6	Vitinn (U/T) - endret								
9.2.7	Rullering av planstrategi (U) - nytt								

10.2.1	Rehabilitering Sandnes ressurscenter (T)	F 2013							
10.2.2	Tilpasning Linken (T)	F 2013							
10.2.3	Dagsenter psykiatri (T)	F 2013							
10.2.4	Styrke bemanning av boliger for personer med psykiske lidelser (T) – ikke prioritert	600		1 200		1 200		1 200	
10.2.5	Bemanning psykisk helse (T) - nytt	1 500		2 100		2 100		2 100	
10.2.6	“Psykisk helse barn og unge i skolen” (T) – ikke prioritert	185		185		185		185	
10.2.7	Frisklivssentral (T) – ikke prioritert	300		300		300		300	
10.2.8	Tilpasse Tjennasenteret (U)								
10.2.9	Kommunale utleieboliger (U) - nytt	200							
10.2.10	Etablering av kommunalt hjelpemiddellager (U)								
10.2.11	Forebygge innleggelser på sykehus (T) - utgår								
10.2.12	Legevakttjenesten (U) - nytt								
10.2.13	Etablering av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud (T)								
10.2.14	Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)				300				
10.2.15	Kommunelegefunksjonen (U) - nytt								
10.2.16	Samlokalisering av helsetjenester i Helsehus (U) - nytt								
11.2.1	Forsterkede boliger til bostedsløse (T)		2 000						
12.1.4	SLT modellen (T)								
13.2.1	Etterslep fornying biler/maskiner (T)		1 400		1 050		800		400
13.2.2	Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T) – ikke prioritert	500		500		1 000		1 000	
13.2.3	Landbruk i fokus (T)								
13.2.4	Nytt verksted / brannstasjon (T)								20 000
13.2.5	Utvidelse av kirkegård / minnelund (T)		2 000		2 000				
13.2.6	Vedlikeholdsplan for kommunale bygg (U) – ikke prioritert	5 800		3 000		1 300			
13.2.7	Oppgradering av kommunale areal på øyene i skjærgård/fjorder (T) - nytt								
13.2.7	Kommunale bruer (T) - nytt		500						
13.2.9	Skilting av nye veinavn (T) - nytt		150		50				
13.2.10	Gamle kommunale eiendomssaker (T) - nytt	500		500					
14.2.1	Ny Risørbok (T) – ikke prioritert	100							

Full oversikt over tiltak fra forrige handlingsprogram finnes i vedlegg 1.

3.2 NYE/ENDREDE TILTAK OG UTREDNINGER I PERIODEN

Rådmannen ser behov for følgende nye tiltak og utredninger i perioden og justeringer fra forrige handlingsprogram:

1. Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U) - nytt
Risør kommune tar initiativ til en utredning om interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester i østregionen.
Se avsnitt 7.1.4.
2. BeyondRisør (U) – endret
Den treårige Partner City avtalen mellom Risør kommune og INDEX avsluttes i nåværende form. Videre muligheter for samarbeid kartlegges. Det arbeides videre med å finne en god organisasjonsform for BeyondRisør og alternativene legges fram for politisk behandling.
Se avsnitt 7.3.2
3. Bruk av ledige sentrumsbygg (U) - nytt
Videre bruk og eventuelt salg av sentrumsbyggene Skansen (Skolegata 1) og Risør Museum (Prestegata 9) utredes.
Se avsnitt 8.1.7.
4. Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T) – endret og ikke prioritert
Oppgradering av kommunale veier utføres i henhold til *Tiltaksplan for oppgradering av kommunale veier*.
Se avsnitt 8.1.12
5. Stamveinett - E18 parsell Vinterkjær (P) - endret
Bystyret vil, sammen med administrasjonen, være en aktiv pådriver i forhold til fylke og stat for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;
 - a. Ferdigstilling av reguleringsplan for strekningen Akland til Lunde
 - b. Utbedring av Vinterkjærkrysset fra og med rundkjøringen på Akland til og med tunellen etter krysset
 - c. Trafikksikring av E18 mellom Vinterkjær og Lunde
 - Midtdeler
 - Forbikjøringsfelt
 - Nye avkjørsler
 Se avsnitt 8.1.14
6. Hovedplan vann og avløp (T) - nytt
Tiltak innen vann- og avløpsområdene gjennomføres ihht. plan, men justeres dersom faglige hensyn tilsier en annen prioritering. Se vedlegg 3 for planlagte tiltak i planperioden.
Se avsnitt 8.1.15.
7. Næringsarealer (T) - endret
Tilgjengelige næringsarealer i Risør kommune utvides etter behov i følgende rekkefølge;
 - a. Moland Øst, siste etappe i gjeldende bebyggelsesplan
 - b. Hestemyr, utvidelse mot sentrum, ihht. Reguleringsplan som er under behandling
 - c. Moland Vest, bak (vest for) eksisterende bebyggelse
 Se avsnitt 8.1.23.
8. Kommunale kaier (T) - nytt

Det gjennomføres rehabilitering / utbedring av Dampskipsbrygga i 2 etapper. I første etappe utbedres akutte skader. Etappe 2 omfatter en full utbedring av brygga.

Det settes av kr. 2 300 000,- i investeringsmidler til Dampskipsbrygga i budsjettet for 2014.

Se avsnitt 8.3.5.

9. Bobiler (U) - endret

Kartlegging av muligheter for å etablere løsninger for bobiler i Risør, inkl. lokalisering, igangsettes så raskt som mulig.

Se avsnitt 8.3.10.

10. Vitinn (T) - endret

Kompetansesenteret Vitinn avvikles. Kommunens behov for kompetanseheving av egne ansatte og forslag til organisering av dette tas inn i kommunens kompetanseplan.

Se avsnitt 9.2.6.

11. Rullering av planstrategi (U) - nytt

Planstrategien revideres i etterkant av vedtak av ny kommuneplan.

Planstrategien tilpasses nye prioriteringer som følger av kommuneplanen.

Se avsnitt 9.2.7

12. Bemanning psykisk helse (T) - nytt

Omsorgsenheten tilføres kr. 1 500 000,- for 2,5 tapte årsverk etter bortfall av eksterne midler og ytterligere ett årsverk fra og med 2015 (kr. 2 100 000,-) til styrket bemanning innen rus/psykisk helse.

Se avsnitt 10.2.5.

13. Kommunale utleieboliger (U) - nytt

Det totale behovet for kommunale utleieboliger, herunder framtidig bruk av Tjennasenteret, utredes.

Se avsnitt 10.2.9

14. Legevaktjenesten (U) – nytt

Risør kommune vil følge utredningen nøye og komme tilbake med sak til politisk behandling når utredningsrapport foreligger.

Se avsnitt 10.2.12

15. Kommunelegefunksjonen (U) - nytt

Risør bystyre støtter en vurdering av felles kommunelege med en eller flere kommuner i Østre Agder.

Se avsnitt 10.2.15.

16. Samlokalisering av helsetjenester i Helsehus (U) – nytt

Risør bystyre ber rådmannen utrede mulighetene for samlokalisering av helsetjenester i Helsehus.

Se avsnitt 10.2.16

17. Oppgradering av kommunale areal på øyene i skjærgård/fjorder (T) - nytt

Tiltak gjennomføres i henhold til Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården i Aust-Agder.

Se avsnitt 13.2.7

18. Kommunale bruer (T) - nytt

Det gjennomføres standardheving og/eller erstatning av kommunale bruer etter anbefalinger fra inspeksjon av bruene. Trollbergvika bru rives og erstattes i 2014. Videre arbeid avklares i Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018.

Det settes av kr. 500 000,- i investeringsmidler til Trollbergvika bro i budsjettet for 2014.

Se avsnitt 13.2.8

19. Skilting av nye veinavn (T) - nytt

Kostnad for skilting av veinavn som følge av adresseringsprosjektet. Det settes av kr. 200 000 til tiltaket i investeringsplanen for 2014-15.

Se avsnitt 13.2.9.

20. Gamle kommunale eiendomssaker (T) - nytt

Det leies inn ekstra hjelp eller på annen måte settes av ressurser til å rydde i gamle, uavklarte eiendomssaker.

Det settes av kr. 500 000,- i driftsmidler til tiltaket i budsjettet for 2014 og 2015.

Se avsnitt 13.2.10.

3.3 FORSLAG TIL DRIFTS- OG INVESTERINGSRAMMER FOR PERIODEN

Det foreslås følgende rammer for kommunens investeringsaktivitet i perioden:

	2014	2015	2016	2017	Totalt
Annen finansiering	10 500	1 500	1 500	1 500	15 000
Låneramme	59 250	26 400	10 800	29 900	126 350
SUM	69 750	27 900	12 300	31 400	141 350

Det foreslås følgende rammer for kommunens drift i perioden:

Fordeling 2014 - 2017					
	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Rådmannen	31 554 000	30 285 000	30 155 000	30 207 000	30 165 000
Støttefunksjoner	10 399 000	9 981 000	9 938 000	9 955 000	9 941 000
Habilitering	32 762 000	31 444 000	31 309 000	31 363 000	31 319 000
Omsorg	90 464 000	86 825 000	86 454 000	86 604 000	86 484 000
Kultur	12 292 000	11 797 000	11 747 000	11 767 000	11 751 000
Plan og byggesak	1 609 000	1 544 000	1 537 000	1 540 000	1 538 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	25 619 000	24 588 000	24 483 000	24 525 000	24 491 000
Barnehage og barneskole	91 226 000	87 556 000	87 182 000	87 333 000	87 211 000
Ungdomskole og VIRK	29 143 000	28 338 000	28 318 000	28 366 000	28 327 000
Kvalifisering	32 005 000	30 717 000	30 586 000	30 639 000	30 596 000
Felles		-348 603 000	-348 238 000	-348 179 000	-347 903 000
Avsetninger		5 528 000	6 530 000	5 880 000	6 080 000
SUM		0	0	0	0

DEL I:

BAKGRUNN FOR HANDLINGS-PROGRAM OG ØKONOMIPLAN

4) Styringssystem

4.1 KOMMUNEPLANLEGGING I LOVVERKET

4.1.1 Kommune-loven

Det kommunale styret skal, ihht. kommunelovens § 1, være ansvarlig for en rasjonell og effektiv forvaltning av lokale interesser innenfor rammen staten (nasjonale fellesinteresser) gir og med sikte på bærekraftig utvikling.

Kommune-lovens § 44 pålegger kommunestyret å ha en økonomiplan som omfatter minst de neste fire budsjettår. Økonomiplanen skal rulleres årlig.

4.1.2 Plan og bygnings-loven

For å ivareta en langsiktig planlegging, pålegger plan og bygnings-loven av 2008 kommunen å ha en kommuneplan (§ 11-1) hvor handlingsdelen skal rulleres årlig.

I plan og bygnings-lovens (PBL) § 11-1 står følgende om kommuneplan;

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Om virkning av handlingsdelen sier PBL følgende i § 11-3;

Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Om rulling av handlingsdelen sier PBL følgende i § 11-4;

For den årlige rulling av kommuneplanens handlingsdel, jf. § 11-1, skal kommunen innhente synspunkter fra berørte statlige og regionale organer og andre som har ansvar for gjennomføring av tiltak i handlingsdelen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

4.1.3 Lov om folkehelsearbeid (Folkehelse-loven)

I folkehelse-lovens § 6 om mål og planlegging pålegges kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygnings-loven kapittel 11. Det betyr at folkehelseperspektivet også skal ivaretas i kommunens handlingsprogram.

4.2 KOMMUNEPLAN OG SATSINGSOMRÅDER FOR PERIODEN

Rådmannen legger frem sitt forslag til samfunnsdelen av kommuneplanen omtrent samtidig med dette handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet er bygget opp etter rådmannens forslag for å synliggjøre sammenhengen mellom kommuneplanen og handlingsprogrammet.

Rådmannens forslag til hovedmål, satsingsområder og mål illustreres i figuren under:

4.3 HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN

Det er et mål at kommunens handlingsprogram og økonomiplan skal speile vedtatte målsetninger i kommuneplan og temaplaner.

Handlingsprogrammet skal skissere når de forskjellige tiltakene skal utføres i tid, og vurdere om tiltakene bør endres eller byttes ut. I tillegg skal økonomiplanen skissere de økonomiske mulighetene / konsekvensene av gjennomføring av tiltak.

Handlingsprogrammet skisserer også hvilke andre aktiviteter som planlegges i perioden, både administrativt og etter politiske vedtak.

4.4 BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLANER

Budsjett og virksomhetsplan er kommunens plan for det neste året. Budsjettet bør i så stor grad som mulig være en konsekvens av tidligere vedtatt økonomiplan slik at kommunen kan innrette seg best mulig, og så tidlig som mulig, på de økonomiske og driftsmessige konsekvensene av budsjettet.

Enhetenes virksomhetsplaner følger budsjettet og skisserer hva de vil levere innenfor de økonomiske og driftsmessige rammene de har fått tildelt i budsjettåret.

4.5 REGIONALE OG STATLIGE PLANER

Av andre planer som er spesielt viktige for Risør kommune, er Regionplan Agder 2020 den mest sentrale. I tillegg forholder kommunen seg til en mengde statlige og regionale planer innenfor alle sine tjenesteområder.

Regionplan Agder omtaler følgende tema for utvikling av Agder frem mot 2020:

- Klima: Høye mål - lave utslipp
- Det gode livet: Agder for alle
- Utdanning: Verdiskaping bygd på kunnskap
- Kommunikasjon: De viktige veivalgene
- Kultur: Opplevelser for livet

5) Økonomisk utvikling i kommunen

Kapittelet skisserer kort de utviklingstrendene som er av størst betydning for innholdet i handlingsprogrammet. For ytterligere vurderinger henvises det til ny kommuneplan og underliggende utfordringsdokument.

Risør kommunes økonomi påvirkes både av lokale, nasjonale og internasjonale forhold. Som for resten av landet, befinner vi oss i en situasjon der de nasjonale utviklingstrendene avviker sterkt fra de internasjonale. For Risør kommune avviker også den lokale utviklingen fra den nasjonale, ved at vi har en betydelig svakere befolkningsvekst enn gjennomsnitt i landet.

5.1 FORSLAG I KOMMUNEPROPOSISJONEN

Kommuneproposisjonen for 2014 inneholder ingen nye satsinger som har vesentlig betydning for Risør kommune. Satsingen på valgfag i ungdomskolen som ble innført i 2012 fortsetter og avviklingen av kompensasjonssføringer for merverdiavgift (mva) i drift for investeringer avvikles i 2014 som tidligere varslet.

Hoveddelen av veksten i inntekter varsles å komme som frie inntekter som kommunen kan disponere fritt. Det varsles om en styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenester.

5.2 ENDRINGER I PERIODEN

Ordningen hvor mva-kompensasjon på investeringer blir ført i driftsregnskapet har vært nedtrappet over 5 år og faller i 2014 helt bort. Dette innebærer en reduksjon i driftsinntektene våre på netto 1 million sammenlignet med budsjettet for 2013, men anses som positiv da denne kompensasjonen nå blir en del av finansieringen av investeringene.

5.3 LØNNS- OG PRISVEKST

I økonomiplanen er det forutsatt en deflator på 3 % som inneholder en lønnsvekst på 3,5 % fra 2013 til 2014 og en prisvekst på 2 % for samme periode. Resten av perioden 2014-2017 er fremskrevet i 2014 kroner, dvs. uten lønns- eller prisvekst.

5.4 RENTER OG AVDRAG

Økt låneopptak de senere år medfører vesentlige utfordringer på driftssiden som følge av økte kapitalkostnader. Når investeringene det enkelte år overstiger nedbetalingen på den samlede lånemassen, medfører dette at driftsrammene må reduseres (kr. 10 mill. i lån tilsvarer kr. 1 mill. i kapitalkostnader og omtrent 2 årsverk).

Renter og avdrag er budsjettet ut fra investeringstakten i perioden. Det er lagt til grunn en anbefalt økning av renten i perioden. Detaljer om dette omtales senere.

5.5 SKATT OG RAMMETILSKUDD

Det er ikke forventet at det vil skje noen store endringer i skatt og rammetilskudd i perioden. Det er lagt inn en vekst i frie inntekter på 4,5 milliarder til kommunene i 2014, og ingen realvekst utover dette da det ikke er gitt noen slike signaler i kommuneproposisjonen.

	2013-St.bud	2013-Bef.	2013-Rev.bud	2014	2015	2016	2017
Rammetilskudd	171 398 000	171 398 000	171 468 000	181 315 000	181 863 000	181 863 000	181 863 000
Inntektsutjevning	27 834 000	28 903 000	28 893 000	30 221 000	30 221 000	30 221 000	30 221 000
Distriktstilskudd	4 266 000	4 266 000	4 266 000	4 374 000	4 374 000	4 374 000	4 374 000
Skatt	134 102 000	131 184 000	131 138 000	137 291 000	137 291 000	137 291 000	137 291 000
SUM	337 600 000	335 751 000	335 765 000	353 201 000	353 749 000	353 749 000	353 749 000

Tabell 1: Utvikling i skatt og rammetilskudd

Endring i 2013 mellom Statsbudsjett og Revidert Nasjonalbudsjett skyldes 2 faktorer:

- Befolkningsnedgang pr 1/1 i forhold til forutsetningene i statsbudsjettet. Endringen førte til en svikt i skatteinntekter Risør kommune på kr. 2,9 mill.
- Økning i skatteanslag i forbindelse med revidert budsjett som førte til en økning i inntektsutjevningen for Risør kommune på kr. 1,09 mill.

5.6 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV BEFOLKNINGSENDINGER

Det er ikke lagt inn forutsetninger om endret befolkning i perioden, hverken når det gjelder antall eller sammensetning.

Det er et krav i loven om at budsjett og økonomiplan skal være realistisk. Som følge av dette er det ikke lagt inn endring av befolkningen i perioden i henhold til SSBs framskrivinger.

Handlingsprogram/økonomiplan rulleres hvert år, og eventuelle faktiske endringer innarbeides da i planen.

5.7 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV SAMHANDLINGSREFORMEN

I forbindelse med videre iverksetting av samhandlingsreformen er det behov for at Risør kommune tar stilling til blant annet:

- Felles interkommunal kommunelegefunksjon
- Etablering av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud
- Videreutvikling av interkommunal legevakt
- Fremtidig sykehjemslegetjeneste og bemanning
- Kapasiteten på kommunens legetjeneste (antall hjemler)
- Behovet for å involvere fastlegene bedre i den kommunale helse- og omsorgstjeneste: kommunal(e) fastlegestilling(-er), samling av fastleger i større flerlegepraksis, utvidet åpningstid, samarbeidsrutiner med hjemmetjenesten m.m.
- Skole- og helsestasjonstjenesten (se bl.a. Meld. St. 34 2012-2013 Folkehelsemeldingen)
- Frisklivssentral

Se videre omtale i kapittel 10.1.1. Økonomiske konsekvenser av oppgaveforskyving fra sykehus til kommunene er foreløpig ikke kjent.

DEL II:

UTVIKLING KNYTTET TIL KOMMUNENS SATSINGSOMRÅDER

Kapittelet er inndelt etter satsingsområder og mål i kommuneplanen. For hvert av målene i kommuneplanen gis en status på tidligere vedtak med konsekvens i perioden. Det foreslås også endringer til tidligere vedtak, og nye tiltak eller utredninger i perioden. Enkelte tiltak/utredninger kunne også vært omtalt under andre mål. Det vil arbeides videre med strukturen i Handlingsprogram. Alle vedtak er markert i overskriften med en (U) for utredning, en (T) for tiltak eller en (P) for pådriverfunksjon.

Til slutt gis status på indikatorer angitt i kommuneplanen for hvert mål, samt målsettinger for perioden for indikatorer som direkte eller indirekte kan påvirkes av kommunen. For indikatorer som vurderes som vanskelige å påvirke, men som er viktige mål for samfunnsutviklingen, oppgis bare status for siste 4-års periode.

6) Kunnskap

MÅL 1: VI SKAL HA SKOLERESULTATER OVER LANDSGJENNOMSNIET

6.1 TILTAK OG UTREDNINGER

6.1.1 Oppvekstplan (U)

Behandlet i bystyret i sak 132/12 – Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016, med følgende vedtak:

Arbeidet med revisjon/etablering av plan for oppvekst i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere barnehage, skole og fritid.

Økonomi

Det settes ikke av midler til utarbeiding av denne planen.

Status pr. september 2013

Arbeidet har gått parallelt med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel for at oppvekstplan og kommuneplan skal henge sammen innholdsmessig. I arbeidet har oppvekstkomiteen dermed også gitt føringer til de strategiske, overordna temaene i kommuneplanen. Oppvekstkomiteen har anbefalt at videre arbeid med planen utsettes til ny kommunalsjef skole er på plass.

Vurdering av tiltaket

Plan for oppvekst vil være svært sentral for kommuneplanens mål om bedre skolerresultater. Det er derfor viktig at planen ferdigstilles så raskt som mulig etter at samfunnsdelen av kommuneplanen er ferdig.

6.1.2 Risør barneskole (T)

Behandlet i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Risør barneskole (blokk 1, 3, 4 og 5) oppgraderes i perioden med en kostnadsramme på kr. 20 mill ink. mva. (investeringsmidler)

Ytterligere bevilgning ble gitt av bystyret i sak 164/12 med følgende vedtak;

Investeringsrammen for ombygging/rehabilitering av Risør barneskole økes med kr. 10 mill. fra kr. 21,5 mill. til kr. 31,5 mill. Økningen finansieres med lån og innarbeides i budsjettet for 2014.

Investeringsrammen økes med ytterligere 3 mill. til totalt kr. 34,5 mill. til inventar og utstyr i fagrom og klasserom. Økningen dekkes fra investeringsfond.

Økonomi

	2014	2015	2016	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	13 000 000			

Status pr. september 2013

Arbeidet pågår for fullt og vil ferdigstilles til skolestart høsten 2014. Av de totale kostnadene på 34,5 mill. gjenstår arbeid i 2014 til de resterende 13 mill.

Vurdering av tiltaket

Hensiktsmessige og tilpassede skolelokaler er viktig for å legge til rette for en god skolehverdag.

6.1.3 ENØK svømmehallen (T) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Det innføres "luft til vann" varmepumpeanlegg i Idrettsbygget. Anlegget etableres slik at det på et senere tidspunkt kan utvides og knyttes til jordvarme.

Økonomi

Det er vedtatt en kostnad på 5 mill. i 2013. Det er nå vurdert lite hensiktsmessig å innføre "luft til vann" varmepumpeanlegg, og at et "vann til vann" varmepumpeanlegg vil føre til en kostnad på 8 mill. kroner.

Status pr. september 2013

Standarden i hele idrettsbygget er utredet. Utredningsrapporten konkluderer med behov for omfattende bygningsmessig rehabilitering til anslagsvis 30-35 mill.

Vurdering av tiltaket

Full rehabilitering av bygget medfører så store økonomiske konsekvenser at det ikke anses realiserbart i denne planperioden. Det vil ses nærmere på effekt av ENØK tiltak i svømmehallen sett opp imot investeringskostnader ved tiltaket.

6.1.4 IT utstyr (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 170/12 – Budsjett 2013, med følgende vedtak:

IT-utstyret i skolene oppgraderes til tidsriktig standard i løpet av fireårsperioden.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	400 000			

Status pr. september 2013

Det er gjennomført en kartlegging av alle elev-PCer i forbindelse med forberedelse til oppgradering av operativsystem og omlegging av elev-nettet. Pengene vil gå til å erstatte det utstyret som ikke vil takle omleggingen.

Vurdering av tiltaket

Oppgradert utstyr er nødvendig for opplæringen innenfor grunnleggende ferdigheter i å kunne bruke digitale verktøy, og gjennomføre nasjonale prøver og eksamen i grunnskolen.

6.1.5 Ungt entreprenørskap (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 170/12 – Budsjett 2013, med følgende vedtak:

Ungt Entreprenørskap tas mer i bruk i skolene.

Økonomi

Tiltaket dekkes innen enhetenes rammer.

Status pr. september 2013

Både Oppvekstkomiteen og Nærings- og kulturkomiteen har drøftet saken og rådmannen vil legge frem en sak til politisk behandling høsten 2013. Saken vil omhandle hvordan Ungt entreprenørskap skal benyttes i skolene fra og med skoleåret 2014/2015.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket bygger opp under kommuneplanens strategi å implementere Ungt Entreprenørskaps programmer i utdanningsløpet for grunnskolen i Risør.

6.2 INDIKATORER OG MÅL

Rådmannen vil arbeide videre med å finne gode indikatorer for målet frem mot neste handlingsprogram.

6.2.1 Skoleresultater**Status siste periode**

	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Grunnskolepoeng*	40,0 (39,6/39,9)	37,9 (39,3/39,9)	34,2 (38,9/40,0)	38,8 (39,4/40,1)
Nasjonale prøver 5. trinn **				
- Lesing	1,9 (1,8)	1,8 (1,9)	2,0 (1,9)	2,0 (1,9)
- Regning	1,9 (1,9)	1,8 (1,9)	1,9 (1,9)	2,3 (2,0)
- Engelsk	1,9 (1,9)	1,9 (1,9)	-	2,2 (1,9)

Kilde: Skoleporten (www.skoleporten.no)

*) Skala fra 10,0 til 60,0 der høyest er best. Tallene i parentes er Aust-Agder fylke / Landet.

**) Skala fra 1 til 3 der høyest er best. Tallene i parentes er Aust-Agder fylke. Landet ligger på 2,0.

Mål for perioden

	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
Grunnskolepoeng	38,8	38,9	39,3	39,8
Nasjonale prøver 5. trinn				
- Lesing	2,1	2,1	2,1	2,1
- Regning	2,3	2,3	2,3	2,3
- Engelsk	2,2	2,2	2,2	2,2

6.2.2 Spesialundervisning**Status siste periode**

	2009	2010	2011	2012
Andel elever med spesialundervisning *);	8,9 % (9,9 % / 7,8 %)	10,6 % (10,2 % / 8,2 %)	10,2 % (10,8 % / 8,6 %)	8,5 % (10,5 % / 8,5 %)
- 1.-4. trinn	6,1 %	7,1 %	6,3 %	4,9 %
- 5.-7. trinn	10,2 %	10,5 %	10,5 %	7,8 %
- 8.-10. trinn	10,9 %	14,1 %	13,3 %	12,9 %

Kilder: Andel elever med spesialundervisning i KOSTRA

*) Tallene i parentes er Aust-Agder fylke / landet.

Det er ønskelig å følge utviklingen i andel elever med spesialundervisning som tilbakeføres til ordinær undervisning, jamfør kommuneplanen. Oversikt foreligger ikke pr. i dag og må føres manuelt. Aktuelle indikatorer vurderes i Oppvekstplan.

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Andel elever med spesialundervisning;	8,5 %	8,4 %	8,3 %	8 %
- 1.-4. trinn	Øke	Øke	Øke	Øke
- 5.-7. trinn	Holde stabil	Holde stabil	Holde stabil	Holde stabil
- 8.-10. trinn	Redusere	Redusere	Redusere	Redusere

6.2.3 Gjennomføring videregående opplæring ved Risør videregående skole**Status siste periode**

	2009	2010	2011	2012
Slutta i løpet av skoleåret	6,9 %	2,2 %	3,6 %	2,8 %
Ute av videregående opplæring 2 år	12,8 %	7,6 %	9,6 %	11,1 %
Ordinær progresjon i videregående opplæring				78,4 %

Kilde: Skoleporten (www.Skoleporten.no)

*) Skala fra 10,0 til 60,0 der høyest er best. Tallene i parentes er Aust-Agder fylke / Landet.

6.2.4 Resultater ved Risør videregående skole, standpunkt karakterer

	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Felles fag	3,5 (3,4 / 3,5)	3,6 (3,4 / 3,6)	3,5 (3,4 / 3,5)	
Programfag	3,5 (3,8 / 3,9)	3,7 (3,8 / 3,9)	4,1 (3,9 / 3,9)	
Antall elever	271	253	241	241

Kilde: Skoleporten (www.Skoleporten.no)

Det er funnet gjennomsnitt av resultater i de fagene som tilbys ved Risør vgs, og for resultatene i de samme fagene i Aust-Agder fylke/landet (tallene i parentes).

6.2.5 Elevundersøkelsen

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
7. trinn				
- Mobbing	1,5 (1,5 / 1,4)	1,3 (1,5 / 1,4)	1,4 (1,5 / 1,4)	1,5 (1,4 / 1,4)
- Mestring	-	3,8 (3,8 / 3,9)	3,9 (3,9 / 3,9)	3,8 (3,8 / 3,9)
- Faglig utfordring	-			4,1 (4,0 / 4,0)
10. trinn				
- Mobbing	- (1,5 / 1,4)	1,4 (1,5 / 1,4)	1,3 (1,4 / 1,4)	1,6 (1,5 / 1,4)
- Mestring	-	3,8 (3,8 / 3,8)	3,8 (3,8 / 3,8)	3,5 (3,7 / 3,8)
- Faglig utfordring	-	4,4 (4,1 / 4,1)	4,1 (4,1 / 4,1)	4,3 (4,0 / 4,1)
Videregående 1.trinn				
- Mobbing	1,2 (1,3 / 1,3)	1,4 (1,4 / 1,3)	1,4 (1,3 / 1,3)	1,4 (1,4 / 1,3)
- Mestring	-	3,6 (3,7 / 3,8)	3,8 (3,8 / 3,8)	3,6 (3,7 / 3,8)
- Faglig utfordring	-	3,9 (4,1 / 4,2)	4,2 (4,2 / 4,2)	4,2 (4,2 / 4,2)

Kilde: Skoleporten (www.skoleporten.no)

*) Tallene i parentes er Aust-Agder fylke / landet.

For tallene om mobbing er beste resultat så lavt som mulig, for de andre er beste resultat så høyt som mulig.

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
7. trinn				
- Mobbing	1,4	1,3	1,3	1,3
- Mestring	3,8	3,9	3,9	4,0
10. trinn				
- Mobbing	1,5	1,4	1,3	1,3
- Mestring	3,6	3,7	3,8	3,8
- Faglig utfordring	4,3	4,3	4,4	4,4

6.2.6 UngData

Ungdomsundersøkelsen UngData skal gjennomføres hvert 2. år på alle trinn i ungdomsskole og videregående, første gang høsten 2013. Undersøkelsen omfatter blant annet spørsmål om fritidsaktiviteter, hva slags oppfatninger unge har om seg selv og andre, om mobbing og erfaringer med alkohol, tobakk og narkotika.

6.2.7 Ungt Entreprenørskap

Status siste periode

Antall elever	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Barneskole			70	
“Vårt lokalsamfunn” Hope	-	-	9	
“Vårt lokalsamfunn” Risør	-	-	61	
Ungdomsskole	77		99	
Gründercamp	77	-	-	
Økonomi og karrierevalg	-	-	99	
Videregående skole	573	398	19	93
Gründercamp	264	231	-	
Ungdomsbedrift	61	38	19	
Diverse kurs	90	-	-	
Kick off	130	80	-	
Info/markedsføringstiltak	7	-	-	
Cambridge-eksamen	21	-	-	
Øvrige pedagogiske tilbud i fylket	-	49	-	

Kilde: Ungt Entreprenørskap

Barneskolene har gjennomført entreprenørskapstrening i henhold til LK06 med de kompetansemål som der er definert, men hittil ikke deltatt i Ungt Entreprenørskap utover det som er angitt her.

Mål for perioden

Deltakelse i Ungt Entreprenørskap skal defineres nærmere i løpet av høsten 2013. Målet er at alle elever på utvalgte klassetrinn skal gjennomføre prioriterte entreprenørskapsprogrammer.

6.2.8 Høyeste utdanningsnivå, andel av personer over 16 år

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Videregående skole	46,5 (46,1 / 42,8)	46,9 (45,9 / 42,6)	46,5 (45,7 / 42,3)	46,9 (45,6 / 42)
Universitets- og høghskolenivå, kort	18,4 (19,7 / 20,9)	18,9 (20,1 / 21,3)	19,2 (20,5 / 21,7)	19,6 (20,8 / 22,1)
Universitets- og høghskolenivå, lang	3,4 (4,6 / 6,8)	3,5 (4,8 / 7,1)	3,8 (5 / 7,4)	3,8 (5,2 / 7,7)

Kilde: SSB

Tallene i parentes er andel personer i fylket /landet

MÅL 2: VI SKAL UTVIKLE TALENTER INNEN KUNST, KULTUR OG IDRETT

6.3 TILTAK OG UTREDNINGER

Ombygging av Risørhuset har vært en stor satsing økonomisk, og bygget ventes ferdigstilt desember 2013. Dette tiltaket er derfor ikke med i plan for neste periode.

Det satses på å gi breddetilbud gjennom valgfag på ungdomsskolen. Kulturskolen, fotballfritidsordningen (FFO), frivillige lag og foreninger er helt sentrale, både ved å bidra til et bredt aktivitetstilbud i kommunen, og ved å oppdage og videreutvikle talentene. Risør Kammermusikkfest sitt engasjement i barnehager, SFO og Barneskolen er eksempel på hvordan festivalene kan bidra innenfor kommunens talentstrategi, uten at det er egne vedtak på dette.

Det arbeides for å opprettholde og videreutvikle kommunens satsing på kulturtilbud og anlegg for fysisk aktivitet gjennom eget planverk.

6.4 INDIKATORER OG MÅL

Rådmannen vil arbeide videre med å finne gode indikatorer for målet frem mot neste handlingsprogram.

6.4.1 Antall elever fra Risør ved videregående skoler med linjer innen kultur og idrett

Status siste periode

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Musikk	1	1		
Dans	1	1		
Drama	1		2	
Idrettsfag	1	2	5	

Kilde: Risør kommune, Risør ungdomsskole

Tallene viser hvor mange avgangselever det enkelte år som skoleåret 2013-14 studerer disse linjene (vg1, vg2 og vg3).

6.4.2 Antall elever i Kulturskolen

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Antall elever ved kulturskolen Øst i Agder	179	186	171	155
Korpsplasser	40	40	40	40
Teaterplasser *)	6	6	6	6

Kilde: Kulturskolen Øst i Agder. Samme elev kan være registrert i flere disipliner. Pr 02.10.2013 har vi i Risør 172 elever fordelt på 216 elevplasser, pluss 41 korpsplasser og 6 teaterplasser.

*) Teaterplassene brukes til kapellmester i Ungdomsteateret. I følge Kulturskolens handlingsplan 2008-2015 vedtatt i formannskapet 13.01.2009 (PS 4/09) skal Kulturskolen øst i Agder bl.a. være et kompetansesenter for det frivillige kulturlivet. Noe av det Kulturskolen gjør i den anledning er å sørge for kapellmester til Ungdomsteateret og støtte økonomisk med vel kr. 50 000,- pr år ved at Ungdomsteateret kun betaler elevplasspris tilsvarende 6 elever for kapellmesteren, og ikke for adjunkt med topp ansiennitet tilsatt i 11% stilling. I 2013-2014 er 40 ungdommer med etter audition i ungdomsteateret. Her er det også deltakere fra andre kommuner.

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Antall elever ved kulturskolen Øst i Agder	208	246	246	246
Korpsplasser	41	41	41	41
Teaterplasser	6	6	6	6

I følge Kulturskolens handlingsplan 2008-2015 skal Kulturskolen øst i Agder ha 600 elever totalt i 2015 (inkludert korps, teater o.l.). Det vil si en økning på 223 elever totalt og ca. 75 i Risør frem til 2015. Foreløpige mål for 2016 og 2017 er å beholde elevtallet fra 2015.

6.4.3 Medlemmer i NIF registrerte idrettslag**Status siste periode**

	2009	2010	2011	2012
Antall medlemmer;				
- 0-12 år	65 %	68 %	69 %	69 %
- 13-19 år	54 %	59 %	57 %	63 %
- 20 år og eldre	20 %	20 %	24 %	24 %

Kilde: Norges Idrettsforbund (NIF)

Tallene angis i prosent av antall personer innenfor aldersgruppen i Risør kommune. En person kan være registrert flere ganger ved å være medlem i flere foreninger.

6.4.4 Deltakere i FFO**Status siste periode**

	2009	2010	2012-2013	2013-2014
Deltakere i FFO	-	-	48*)	55

Kilde: SFO, Risør kommune

Tallene er oppgitt for Risør barneskole / Sønedeled skole / Hope skole.

*) Skoleåret 2012-2013 var det 62 elever med ved oppstart, men en del falt fra i løpet av året.

6.4.5 Antall mottakere av stipendordninger**Status siste periode**

	2009	2010	2011	2012
Mottakere av lokale stipender	4	4	4	4

Kilde: Risør kommune

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Mottakere av lokale stipender	4	4	4	4

7) Regional utvikling

MÅL 3: VI SKAL STYRKE DET INTERKOMMUNALE SAMARBEIDET

7.1 TILTAK OG UTREDNINGER

7.1.1 Ny kommunestruktur (U)

Risør bystyre fattet i august 2012 følgende vedtak i sak 134/12;

1. *Risør bystyre ber rådmannen gjennomføre en utredning av ny kommunestruktur og følgene av dette for Risør. Det forutsettes at utredningen finansieres av prosjektmidler fra Kommunal- og regionaldepartementet og Fylkesmannen i Aust-Agder.*
2. *Bystyret inviterer Gjerstad kommune og andre nabokommuner i Østre Agder samt Kragerø og Drangedal kommuner til å delta i utredningen*
3. *Når invitasjoner til andre kommuner er besvart samler ordføreren ordførere og rådmenn i de interesserte kommuner og legger en plan for mandat, tidsløp og finansiering for videre prosess i utredningsarbeidet.*

Økonomi

Kostnader knyttet til utredningen er foreløpig ukjent og det er ikke satt av midler. Utredninger om kommunesammenslåing vil også få tilskudd fra kommunal- og regionaldepartementet.

Status pr. september 2013

Risør kommune avventer politisk behandling av saken i Gjerstad kommune.

Som følge av resultatet ved stortingsvalget i 2013 er temaet ny kommunestruktur aktualisert.

Vurdering av tiltaket

Utvidet samarbeid mellom kommunene er sentralt i ny kommuneplan.

Det vil trolig bli igangsatt en landsomfattende kommunestrukturprosess. Initiativ i denne sammenheng avventes.

7.1.2 Felles barnevern (U/T)

Saken er behandlet i flere saker i bystyret i forbindelse med forskjellige tiltak. Felles barnevernstjeneste er behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 10/13, med følgende vedtak:

1. *Med utgangspunkt i Telemarkforskning sin mulighetsbeskrivelse iverksettes et felles prosjekt for å utrede felles barneverntjeneste for Tvedestrand, Risør, Gjerstad, Vegårshei og Åmli.*
2. *Organisering benyttet i forprosjektet videreføres i prosjektfasen. Rådmannsgruppa for de 5 kommunene er styringsgruppe. Prosjektgruppa består av aktuelle enhetsledere, leder BIØ samt representant fra de ansatte.*
3. *Prosjektgruppas mandat er å foreta en utredning av nytt felles barnevern, herunder organisering, finansiering, lokalisering, teknisk løsning, forsvarlig arkiv m.v.*

4. *Prosjektet finansieres gjennom tildelte skjønnsmidler fra fylkesmannen i 2012 og 2013. De 5 samarbeidene kommunene fremmer felles søknad til fylkesmannen om å få tildelt en stilling av de 6 nye statlige stillingene.*
5. *I utredningen legges det vekt på å få frem hvilken betydning et interkommunalt barnevern får for de andre faggruppene som jobber med barna i hver enkelt kommune.*
6. *Det oversendes en henstilling til helse- og omsorgskomiteen om å følge opp bystyrets vedtak fra 15.12.2011, sak 88/11, vedrørende å se på hvordan arbeidet/tjenestene til barn og unge kan samordnes bedre politisk og administrativt.*

Styrking av barnevernet er behandlet i sak 11/13 med følgende vedtak:

Bystyret er positiv til at Østre-Agder kommunene fremmer en felles søknad om midler fra fylkesmannen til en stilling som prosjektmedarbeider for 2013 i det interkommunale barnevernet. Fra 2014 vil stillingen gå inn å styrke barnevernssamarbeidet med 1/1 stilling.

Og i sak 12/13 med følgende vedtak:

Bystyret er kjent med Risør kommunes søknad om styrking av det kommunale barnevernet. Det anbefales at felles søknad med de andre kommunene i Østre – Agder prioriteres først, men at det også søkes på en styrkning med 1,5 stilling i Risør kommune.

Økonomi

Økonomien i dette er foreløpig ukjent. Det kan påregnes noe økning i kostnader når samarbeidet kommer i gang.

Status pr. september 2013

Utredningen er noe forsinket. Planen er at det skal komme en sak til politisk behandling høsten 2013, og at felles barnevern startes opp sommeren 2014.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har vært positiv til en interkommunal organisering av barnevernet lenge, og håper at det vil realiseres. Tiltaket vil derfor være høyt prioritert.

7.1.3 Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 85/10-Budsjett 2011.

Økonomi

Investeringen i prosjektet vil enten finansieres med midler avsatt i investeringsbudsjettet (kroner 300 000,-) gjennom vertskommunen Vegårshei, eller bli lagt frem som egen sak for bystyret.

Status pr. september 2013

Tiltaket planlegges påbegynt i 2014.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket vil være av stor betydning for utføring av tjenesten i begge enheter. Det er imidlertid et krav at de bakenforliggende systemer håndterer dette grensesnittet og at organisasjonen er klar til å ta verktøyet i bruk.

7.1.4 Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Risør kommune tar initiativ til en utredning om interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester i østregionen.

Økonomi

Det er ikke kjent om et samarbeid vil være kostnadsdrivende eller besparende. Hovedhensikten er ikke å få lavere kostnader, men å styrke fagmiljøet og redusere sårbarheten.

Status september 2013

Risør kommune og flere av nabokommunene vil i løpet av få år oppleve at ansatte med denne kompetansen går av med pensjon og at ny kompetanse må rekrutteres. Erfaringene fra tidligere tilsier at dette vil bli vanskelig og at en samordning med andre kommuner vil være hensiktsmessig.

Vurdering

Eventuelle fremtidige investeringer som følge av samarbeidet er ukjente. Samarbeidet kan imidlertid føre til en kostnadseffektiv organisering av tjenestene i regionen.

7.1.5 Tiltak innen helse og omsorg

Det vises for øvrig til tjenesteutvikling og tiltak av betydning for interkommunalt samarbeid i kapittel 10) Helse og omsorg.

7.2 INDIKATORER OG MÅL

Rådmannen vil arbeide videre med å finne gode indikatorer for målet frem mot neste handlingsprogram. Brukerundersøkelser innenfor tjenestene det samarbeides om vil være en del av dette.

7.2.1 Formelle interkommunale samarbeid

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Vertskommunesamarbeid	10	10	9*)	11**)
Kommunal § 27 samarbeid	7	7	7	7
IKS	2	2	2	2
AS	6	6	6	6

Kilde: Samarbeid på tvers i Østre-Agder & Risør kommune

*) Samarbeid om erstatningsordningen for tidligere barnehjemsbarn avsluttet.

**) Risør gikk inn i samarbeidet om undersøkelsesfasen i barnevernet.

I 2013 er det også interkommunalt samarbeid om kommunal øyeblikkelig hjelp på Myratunet i Arendal.

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Vertskommunesamarbeid	12	13	14	14

Det er en målsetning å øke antall vertskommunesamarbeid, mens samarbeid innen de øvrige kategoriene holdes på dagens nivå.

MÅL 4: VI SKAL DELTA AKTIVT I UTVIKLING AV REGIONEN

7.3 TILTAK OG UTREDNINGER

7.3.1 Næringsplan (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Arbeidet med revisjon/etablering av plan for næringsutvikling i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere reiseliv og kultur.

Også behandlet i bystyret i sak 86/13, med følgende vedtak:

1. Bystyret stiller seg positiv til utarbeidelsen av en felles strategisk næringsplan for kommunene i Østre Agder i tråd med vedlagte prosjektplan.
2. Risør kommune bidrar til dette arbeidet med ressurser inn i arbeidsgruppen, slik som skissert i vedlagte prosjektplan.

Økonomi

Det er kun knyttet interne ressurser til tiltaket.

Status pr. september 2013

Bystyre sluttet seg enstemmig til å gå inn i arbeidet med en felles strategisk næringsplan for Østre Agder. Målet er at det skal foreligge et forslag til behandling i de ulike kommunene i løpet av våren 2014.

Vurdering av tiltaket

Arbeidet med en felles strategisk næringsplan for Østre Agder støtter godt opp om utvikling og styrking av det regionale arbeidsmarkedet. Dette er et område som det er både naturlig og hensiktsmessig å samarbeide om.

7.3.2 BeyondRisør (U) - endret

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 45/11, med følgende vedtak:

Vedlagte intensjonsavtale mellom INDEX - Design to Improve Life og Risør kommune godkjennes og anbefales.

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Den treårige Partner City avtalen mellom Risør kommune og INDEX avsluttes i nåværende form. Videre muligheter for samarbeid kartlegges. Det arbeides videre med å finne en god organisasjonsform for BeyondRisør og alternativene legges fram for politisk behandling.

Økonomi

Tiltaket har ingen økonomiske konsekvenser utover kommunens ordinære tilskudd til designsatsningen.

Status pr. september 2013

Den treårige avtalen mellom Risør kommune og INDEX som har vært støttet av både Aust- og Vest-Agder fylkeskommune, Kulturdepartementet og Innovasjon Norge Agder, avsluttes ved utgangen av 2013. BeyondRisør (BR) arbeider med en utfyllende rapport som synliggjøre de lokale, regionale og nasjonale resultatene fra dette samarbeidet. Rapporten vil bli presentert for bystyre.

BR har i samarbeid med Aust-Agder fylkeskommune og Innovasjon Norge Agder arbeidet med å kartlegge den optimale organiseringen for designsatsningen i Risør kommune framover. Spørsmålet er om det er mest hensiktsmessig for BR å være et kommunalt prosjekt som det er i dag, eller et AS med regionale og nasjonale eiere i tillegg til Risør kommune.

Konklusjonene vil bli politisk behandlet.

Risør kommune har søkt Aust-Agder utviklings- og kompetansecfond om støtte til etablering av et integrert studietilbud for design på masternivå. Søknaden baserer seg på et samarbeid med både Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og Senter for Entreprenørskap ved Universitetet i Agder.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen mener det er viktig å vurdere ulike organisasjonsmodeller for kommunens strategiske satsning på design gjennom prosjektet BeyondRisør. Samarbeidet med INDEX; Design to Improve Life gir mange muligheter for å utvikle Risør kommune på flere områder, både i forhold til utdanning, næring og kultur, og det er derfor viktig å vurdere om dette er et arbeid som fortsatt bør drives i kommunens regi eller om det bør ivaretas i et AS.

7.3.3 Miljøsertifisering – Miljøfyrtårn (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 163/12 med følgende vedtak;

Risør kommune starter arbeidet med Miljøfyrtårnsertifisering.

Bystyret ønsker at barneskolene starter opp med Miljøfyrtårn. Tidspunkt for oppstart tas opp med enhetsleder for barnehager og barneskole.

Økonomi

Tiltaket finansieres innenfor normal drift.

Status pr. september 2013

Risør er invitert med i et regionsamarbeid med Arendal og Grimstad kommune om Miljøfyrtårn sertifisering. Formell avtale vil bli signert oktober 2013 av ordfører. Avtalen gir 40 % lavere lisenskostnader til Stiftelsen Miljøfyrtårn. Arendal kommune vil ha koordinatorfunksjon for regionsamarbeidet. Arendal og Grimstad kommune har sertifiseringsfunksjon internt og oppfordrer Risør kommune til å etablere dette. Risør og Grimstad har samme utgangspunkt ved oppstart, og vil nyte godt av Arendals kompetanse. Alle kommunene har politiske vedtak i bunn, og vil sertifisere samme type bygg i samme rekkefølge. Administrasjonsbygg/kommunehus sertifiseres først, så skolene fortløpende. Videre rekkefølge vil bli vurdert i den enkelte kommune.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har i flere år hatt på agendaen et ønske om å bli miljøsertifisert og har valgt å delta i Miljøfyrtårnordningen.

At Risør kommune inngår i regionsamarbeid vil gi en positiv effekt ved at det etableres et nettverk for rådgiving, gode eksempler og felles kurs og samlinger.

7.3.4 Tiltak innen helse og omsorg

Det vises for øvrig til tjenesteutvikling og tiltak tilknyttet Samhandlingsreformen av betydning for regional utvikling i kapittel 10) Helse og omsorg.

7.4 INDIKATORER OG MÅL

Indikatorene innenfor dette målet er i stor grad knyttet opp i mot målene i Regionplan Agder 2020. Rådmannen vil arbeide videre med å finne gode indikatorer for målet frem mot neste handlingsprogram.

7.4.1 Energikostnader i Risør kommune

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Kommunale energikostnader		9 741	9 663	7 815
Energikostnader til administrasjonslokaler	662	602	542	413
Energikostnader til skolelokaler	1 995	1 812	1 689	1 388

Kilde: SSB. Kostnader i 1000 kroner

7.4.2 Antall miljøfyrtårnsertifiserte bygg

Det er foreløpig ingen miljøfyrtårnsertifiserte bygg i Risør kommune.

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Administrasjonsbygg	1*)			
Skoler	3**)			

Kilde: Risør kommune

*) Kommunehuset

**) Risør barneskole, Hope oppvekstsenter og Sønedeled skole

7.4.3 Forskningsrådets bevilgninger

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Aust-Agder	14,3	16,2	12,8	15,6
Vest-Agder	63,8	57,2	49,3	38,8
Totalt i landet	6390,2	6682,6	6519,2	6539,2

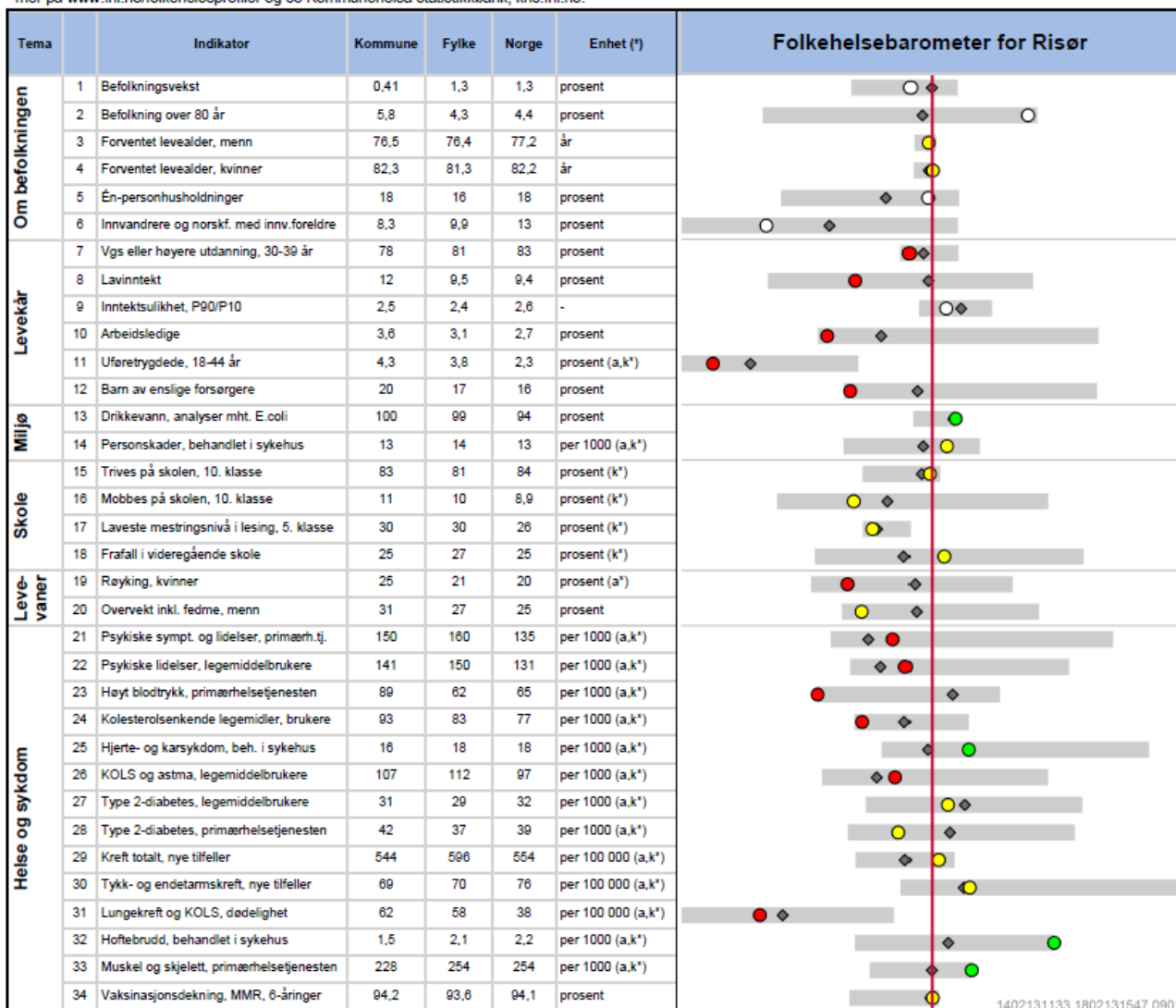
Kilde: Forskningsrådet. Beløp i millioner kroner

7.4.4 Folkehelsebarometeret, utvalgte indikatorer

Helsedirektoratet kom i september 2013 med foreløpig utgave av veileder til arbeidet med oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, "God oversikt – en forutsetning for god folkehelse". Det vil frem mot neste handlingsprogram arbeides for å identifisere hvilke indikatorer som krever ekstra oppmerksomhet, og hvor kommunen har påvirkningsmulighet.

Status siste periode

En «grønn» verdi betyr at kommunen ligger bedre an enn landet som helhet, likevel kan det innebære en viktig helseutfordring for kommunen da landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. For å få en mer helhetlig oversikt over utviklingen i kommunen kan du lage diagrammer i KommuneHelse statistikkbank. Les mer på www.fhi.no/folkkehelseprofiler og se KommuneHelse statistikkbank, khs.fhi.no.

Kilde: Folkehelseinstituttet (fhi), Januar 2013.

7.4.5 Pendling – netto utpendling

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Risør	605	619	582	548
Arendal	-946	-884	-778	-974
Gjerstad	258	266	311	282
Vegårshei	257	276	273	311
Tvedestrand	376	393	371	415

Kilde: SSB tabell 03877

8) Attraktivitet

MÅL 5: VI SKAL VÆRE EN KOMMUNE DER FLERE FLYTTER INN ENN UT

8.1 TILTAK OG UTREDNINGER

8.1.1 Utvidelse av Fargeskrinet Barnehage (U) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 84/13 med følgende vedtak:

Bystyret godkjenner revidert behovsplan for barnehager for perioden 2013 – 2025 med følgende vedtak:

- 1. Det prosjekteres ferdig for bygging av to nye avdelinger i tilknytning til nye Randvik barnehage. Ved behov for plasser legges saken frem til behandling.*
- 2. Utbygging av Fargeskrinet barnehage utsettes. Ved behov for plasser legges saken frem til ny behandling.*

Økonomi

Rådmannen vil komme tilbake til finansiering av tiltaket når det blir aktuelt å bygge.

Status pr. september 2013

Bygging av 1 ½ ny avdeling er ferdig prosjektert og har vært ute på anbud. Anbudskonkurransen er avlyst, og gjennomføringen av prosjektet er utsatt på ubestemt tid.

Vurdering av tiltaket

Gjennomføring av tiltaket utsettes til det er behov for utvidelse av Fargeskrinet barnehage, mot slutten av perioden eller eventuelt senere.

8.1.2 Utvidelse av Randvik Barnehage (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 20/13, med følgende vedtak:

Prosjekteringsarbeidet for 2 nye avdelinger ved Randvik barnehage påstartes snarest med henblikk på utbygging.

Tidspunkt for byggestart og fremdriftsplan tas opp som egen sak i bystyret, så snart det er behov. Det utredes utbygging av nye Randvik barnehage med 1-2 avdelinger.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	4 000 000	5 000 000		

Status pr. september 2013

Prosjekteringsarbeid pågår og ventes fullført høsten 2013.

Vurdering av tiltaket

På bakgrunn av forventet økning i antall barn¹, vil rådmannen foreslå å starte bygging av to nye avdelinger (18 plasser pr. avdeling) tilknyttet Randvik barnehage i 2014 med ferdigstilling i 2015. Rådmannen anbefaler å bygge ut Randvik barnehage før Fargeskrinet da det ikke ser ut til å være behov for utvidelse på Søndeled de nærmeste årene. Randvik er også den av kommunens barnehager som er dyrest i drift. En utvidelse fra to til fire avdelinger vil gjøre barnehagen mer kostnadseffektiv.

8.1.3 Ny Barnehage på Akland / Moen (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 20/13, med følgende vedtak:

Det utredes for eventuell ny barnehage i Akland/Moen-området.

Økonomi

Økonomien i dette er foreløpig ukjent.

Status pr. september 2013

Utredningen har ikke vært igangsatt grunnet ressursmangel.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vil foreslå at utredningen legges til slutten av perioden.

8.1.4 Åpningstider i barnehagene (T) – ikke prioritert

I Bystyret 21.03.13 ble det fattet følgende politisk vedtak:

Åpningstiden må tilpasses foreldrenes arbeidssituasjon så langt som mulig i et regionalt arbeidsmarked.

Økonomi

Enheten er pålagt å kutte lønnsutgiftene, men det er lite rom for det i barnehagene utover kutt i styrerstillinger. Utvidede åpningstider krever utvidede stillinger/flere vakter og utgiftene til lønn vil øke.

Status pr. september 2013

Den ordinære åpningstiden er 7.30-16.30, men alle de tre kommunale barnehagene har utvidet sin åpningstid etter foreldres behov for dette barnehageåret. Barnehagene ønsker å møte foreldrenes behov. Økning av utgiftene er hittil ikke kompensert og tilstedeværelse av nok voksne i løpet av barnehagedagen er en utfordring.

Det er kun Lekeslottet barnehage som har åpent hele sommeren, mens de øvrige barnehagene har stengt fire uker i juli. Behovet for sommeråpen barnehage har vært undersøkt jevnlig, men har hittil ikke vært stort nok til å la seg gjennomføre.

Vurdering av tiltaket

Behov og ressurser til utvidet åpningstid vurderes fortløpende. Det er ikke lagt inn ekstra midler til dette.

¹ Se behovsplan for barnehager som skisserer en økning på mellom 22 og 40 barn fra 2013 til 2015. Anslagsvis vil dette bety mellom 33 og 60 plasser.

8.1.5 Flyktninger – mottak og boliger (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 146/12, med følgende vedtak:

Risør kommune sier seg villig til å bosette ytterligere 2 flyktninger 2012. Dette kommer ut over tidligere fattet vedtak – slik at det totalt bosettes 17 flyktninger i 2012.

For 2013 sier Risør kommune seg villig til å bosette 25 flyktninger hvorav 5 er i gruppen enslige mindreårige.

For perioden 2014 – 2016 vil Risør kommune jevnlig bosette 20 – 25 flyktninger pr. år, hvorav til enhver tid 5 er enslige mindreårige.

Familiegjenforening kommer i tillegg.

I samarbeid med IMDI vil Risør kommune finne fram til hensiktsmessige tidspunkt for bosetting. I løpet av 2013 vil kommunen se nærmere på hvordan det skaffes til veie aktuelle boliger. I den forbindelse vurderes også om det er hensiktsmessig i større grad å utnytte husbankens muligheter,

Vedtaket omfatter kun personer som blir bosatt ved hjelp av det offentlige apparatet.

Behandlet i bystyret i sak 83/13 med følgende vedtak:

Saken utsettes i påvente av svar fra UDI om eventuell plassering av asylmottak i Risør.

Helse- og omsorgskomiteéns innstilling til bystyret:

Risør kommune sier seg villig til å bosette inntil 25 flyktninger pr. år i perioden 2014 – 2016, hvorav til enhver tid fem er enslig mindreårige. Familiegjenforening kommer i tillegg.

Det settes følgende plan for jevnlig bosetting:

Fem personer april og fem personer mai med oppstart av Introduksjonsprogram 1. juli og start skole på VIRK i august. Videre fem personer i begynnelsen av oktober og fem i begynnelsen av november – alle med oppstart av Introduksjonsprogram og skole på VIRK i januar.

Arbeidet med fremskaffelse av tilstrekkelig boliger fortsetter. Kommunen bør fra 2014 erverve årlig to nye boliger for formålet bosetting av flyktninger. En bolig forbeholdes etablering for familie, med mulighet for overtakelse på sikt. En annen bolig benyttes som gjennomgangsbolig etter behov.

Vedtaket omfatter kun personer som blir bosatt ved hjelp av det offentlige apparatet.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	5 000 000*	5 000 000	3 500 000	3 500 000

**) Denne investeringen vil måtte finansieres innenfor enhet for kvalifiserings rammer ved at det blir betalt leie for boenhetene til enhet for eiendom og tekniske tjenester.*

Status pr. september 2013

NAV administrerer i dag 33 leieforhold med privatpersoner i tillegg til 4 langtidsleie med firma.

For tiden er det en tomgangsleie på 4 boenheter, mens det utover høsten skal bosettes ytterligere 6 flyktninger. Bruttokostand på husleie for flyktninger vil i 2013 beløpe seg til ca. kr. 1,8 mill.

I tillegg til dette kommer 2 kommunale boliger beregnet på bosatte enslig mindreårige, samt ca. 10 private leieforhold.

Vurdering av tiltaket

Det må utredes nærmere hva som vil være de mest gunstige løsningene. Fire ulike argument kan ligge til grunn:

1. Ved bruk av “Vegårsheimmodellen” (de bosatte kjøper selv av kommunen etter en tid) viser erfaringer fra andre kommuner at dette kan være et strategisk virkemiddel for å øke sjansen til at barnefamilier blir boende i kommunen.
2. Dekke behovet for boliger, og svare på IMDi sitt krav om å konkretisere hvordan kommunen vil håndtere dette i årene fremover.
3. Frigjøre tid og belastning fra NAV/Flyktningetjenesten, slik at fokus kan holdes på tjenestens hovedoppgaver.
4. Reduksjon i kommunens utgifter til husleie.

Rådmannen vil fra 2014 vurdere å erverve årlig to nye boliger for formålet bosetting av flyktninger.

8.1.6 Rehabilitering ungdomshuset (U/T) - utgår

Saken er behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11 – Budsjett 2012, med følgende vedtak:

- Bystyret ber rådmannen vurdere driften av ungdomshuset (Skansen), og hvorvidt andre alternativer kan være mer positive for de ungdommer som frekventerer Skansen. F.eks. kan en spørreundersøkelse blant elever ved ungdomsskolen gi svar på dette.

- Før eventuelle investeringer gjøres i Ungdomsklubben må kommunen kartlegge mulige brukergrupper og tilpasse bygget et gjennomtenkt formål. Et Flerbrukshus der bl.a. ungdommen har sin naturlige plass, men også andre grupper vurderes.

Økonomi

Både omfanget av rehabiliteringen og hva huset skal rehabiliteres til er ikke fastsatt. Behov for investering er derfor ukjent.

Status pr. september 2013

Ungdomskontaktene har gjennomført en enkel spørreundersøkelse blant ungdomsskoleelever vedrørende bruk av huset. Resultatet viser at det ikke ser ut til å være et stort behov for denne typen treffsted. Ungdomshuset brukes derfor ikke til fast ungdomsklubb. Huset brukes til enkelte treff og arrangementer.

Vurdering av tiltaket

Etter undersøkelser kan mye tyde på at det ikke er behov for Skansen som ungdomshus. Rådmannen kommer derfor i dette handlingsprogrammet med et nytt forslag om utredning av bruk av huset, se avsnitt 8.1.7.

8.1.7 Bruk av ledige sentrumsbygg (U) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Videre bruk og eventuelt salg av sentrumsbyggene Skansen (Skolegata 1) og Risør Museum (Prestegata 9) utredes.

Økonomi

Utredningen planlegges gjort av interne ressurser. Inntekter ved eventuelt salg eller kostnader i forbindelse med oppgradering er ukjente.

Status pr. september 2013

Skansen: Det har vært flere utredninger om bruk til kommunale tjenester. Foreløpig har bygget ikke vært vurdert som aktuelt av noen, se blant annet avsnitt 8.1.6.

Risør Museum: Etter at Risør museum er avviklet i sin nåværende form, vil bygget bli stående ledig. Det har vært meldt interesse for bygget, men videre bruk er ikke avklart.

Dersom kommunen skal beholde byggene vil det måtte settes av betydelige midler til rehabilitering.

8.1.8 Oppgradering av lekeplasser og løkker (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 161/12, med følgende vedtak:

1. *Risør kommune oppretter en budsjettpost hvor velforeninger kan søke om tilskudd til oppgradering av lekeplasser etter gitte kriterier.*
2. *Risør kommune går spesielt inn i opparbeidelsen av tre større lekeplasser: Hasdalen, Sagjordet og Kjempesteinsmyra.*
3. *Enhet for eiendom og tekniske tjenester fjerner lekeapparater som ikke oppfyller forskrift om lekeplassutstyr.*
4. *Det utarbeides retningslinjer for søknad om tilskudd til vedlikehold av offentlige lekeplasser.*
5. *Vedlagt brukeravtale vedtas.*
6. *Miljø- og teknisk komité setter ned en ressursgruppe med forslagsvis barnefaglig, planfaglig, teknisk og økonomisk kompetanse for å bistå velforeningene til å utvikle lekeplassene og løkkene.*

Saken ble i tillegg behandlet i sak 170/12 – budsjett 2013 med følgende vedtak:

Bygging av lekeplasser styrkes gjennom en ekstrabevilgning på inntil 1,5 millioner kroner på investeringsbudsjettet. Hasdalen, Sagjordet og Kjempesteinsmyra prioriteres. Beløpet dekkes inn ved at låneopptak til Fargeskrinet barnehage reduseres tilsvarende. Det jobbes samtidig med mulig ekstern finansiering i samarbeid med Velforeningene.

Økonomi

Det er bevilget kr. 1,5 mill. til tiltaket i 2013. Kun en mindre del av beløpet er brukt i 2013, og resterende beløp overføres til bruk i 2014.

Status pr. september 2013

Arbeidsgruppen er nedsatt og vil fortsette arbeidet høsten 2013 og våren 2014.

Hasdalen er av arbeidsgruppen anbefalt størst andel av bevilget sum. Bord og benker samt grill er nedsatt våren 2013.

Sagjordet er ivaretatt av Sagjordets venner. Ballbinge vil bli oppført høsten 2013. Lekeplassen vil bli prosjektert og etablert våren/høsten 2014. Sagjordets venner vil være viktige i denne prosessen.

Kjempesteinsmyra vil bli etablert i samarbeid med prosjekt ledelsen for skoleutbyggingen. FAU (Foreldrenes arbeidsutvalg) og Skolemiljøutvalget vil være aktuelle samarbeidspartnere i denne prosessen.

Arbeidsgruppen har anbefalt å hente inn kompetanse fra profesjonelle aktører for utforming, spesielt av Hasdalen lekepark.

Vurdering av tiltaket

En kommunal pott for tilskudd til lag og foreninger (vedtakets punkt 1) kan ikke bevilges over investeringsbudsjettet. Med utgangspunkt i kommunens trange økonomi, er det ikke avsatt midler på driftsbudsjettet i 2014.

Oppgradering av lekeplassene bygger opp under målet om å være en attraktiv kommune for barn og unge.

8.1.9 Arealanalyse Leideren / Flisvika inkludert kyststi (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 55/13, med følgende vedtak:

Det innhentes ny arealanalyse for området Leideren – Flisvika ihht tidligere vedtak. Vurdering av mulighetene for universelt utformet kyststi fra Flisvika til Randvik tas inn i utredningen.

Økonomi

Kostnader til utredninger som ikke ender i gjennomføring må føres som driftsmidler. Investeringskostnadene ved gjennomføring av tiltaket er ukjente men forventes å bli betydelige.

Status pr. september 2013

Utredningen er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Det vil være nødvendig å leie inn konsulent for å gjøre denne utredningen. Temaet er imidlertid svært relevant for kommuneplanens mål om å vokse og satsingsområdet attraktivitet.

Prioritering av dette tiltaket må ses i forbindelse med rullering av Planstrategi høsten 2014, hvor den samlede belastning på kommunens ressurser til oppfølging av analysen ses i forhold til annet planarbeid i perioden.

8.1.10 Utbedring av Kvernvikveien (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Utbedring av veien fra gamle E 18 til barnehagen på Søndeled utredes og kostnadsberegnes med henblikk på ferdigstillelse.

I tillegg er følgende vedtak fattet i sak 170/12 – budsjett 2013:

Utbedringen av Kvernvikvegen fremskyndes. Det settes av 1 mill. til oppstart i 2013. Inndekning fra låneopptak.

Følgende vedtak ble fattet i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Pkt. 8.1.10 – Teksten erstattes med følgende:

Utbedring av veien fra gamle E 18 til barnehagen på Søndeled utredes og kostnadsberegnes med henblikk på ferdigstillelse.

Økonomi

Det settes ikke av penger til dette tiltaket i planperioden, da det er svært usikkert når tiltaket blir gjennomført.

Status pr. september 2013

Risør kommune hadde i begynnelsen av året forståelsen av at dette prosjektet kunne fremskyndes dersom kommunen stilte med egne midler til delfinansiering. Tiltaket er ikke prioritert inn i Aust-Agder fylkes handlingsprogram for veier. Fylkeskommunens handlingsprogram for veier er imidlertid under rullering, og behovet for fortau langs Vormliveien – Kvernvikveien er meldt inn fra Risør kommune.

Kommunen har ikke mulighet til selv å oppgradere veien, da dette i tilfelle må finansieres over driftsbudsjettet.

Vurdering av tiltaket

Veistrekningen det er snakk om har et stort behov for utbedring/forsterkning og for etablering av gang- og sykkelvei og fortau slik at trafiksikkerheten bedres. Rådmannen vil derfor arbeide for at tiltaket blir prioritert ved forestående rullering av handlingsprogrammet for fylkesveiene.

Rådmannen mener imidlertid at det er viktigst med utbedring av FV 416, og vil prioritere dette tiltaket etter FV 416.

Ny vurdering etter bystyrets vedtak: Tiltaket endres fra P – Pådriverfunksjon til U – Utredning i henhold til bystyrets vedtak.

8.1.11 Båthavn Søndeled / Jeppestrand (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 44/11, med følgende vedtak:

- C. Det opptas forhandlinger med berørte grunneiere på Søndeled (Jeppestrand) om utbygging av regulert båthavn, herunder å sikre nødvendige rettigheter. Forhandlingene igangsettes snarest mulig. Videre vurderes muligheten for privat eierskap og drift av kommunale båtplasser ved Karolina (Sandnes) og Hødnebøkilen.*

Økonomi

I og med at dette foreløpig er planlagt som et privat anlegg, vil kommunens kostnader være begrenset.

Status pr. september 2013

Tiltaket har stått stille grunnet uklarheter mellom grunneierne i området. Kommunen er en pådriver for at det finnes en løsning.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig å få på plass ytterligere båtplasskapasitet i området. Dette vil gjøre både helårs- og fritidsboliger i området mer attraktive.

8.1.12 Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T) – endret men ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Videreføre oppgradering av kommunale veier som er påbegynt i 2011. Kommunal vei, ca 150 m fra krysset Øysang/Hødnebø til Hødnebøkilen, oppgraderes med fast dekke i 2012. Oppgradere alle kommunale veier i perioden 2012-2015 (investeringsmidler).

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Oppgradering av kommunale veier utføres i henhold til Tiltaksplan for oppgradering av kommunale veier.

Økonomi

Det settes av kr. 500 000,- til generell investering i veier i perioden. Utover dette må finansiering av tiltakene komme ihht. plan.

Status pr. september 2013

Oppgradering av veier nevnt i vedtaket er utført. Oppgradering av øvrige kommunale veier inngår i *Tiltaksplan for oppgradering av kommunale veier* som skal rulleres årlig.

Se vedlegg 4

Vurdering av tiltaket

Oppgradering av kommunale veier bør skje etter en fastlagt plan.

Økonomi

Utgifter til tiltakene estimeres til kr. 1 mill. pr. år. Beløpet er ikke lagt inn i Handlingsprogrammet.

8.1.13 FV 416 (P)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Bystyret ber administrasjonen være en aktiv pådriver ift. fylket for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;

- 1.** *Gjennomføring av vedtatt utbygging*
 - a.** *Fase 1: Frydendal til og med rundkjøringen ved REMA*
 - b.** *Fase 2: Fra rundkjøringen ved REMA til og med avkjørselen til Hestemyr*
- 2.** *Gjennomføre regulering av strekningen fra etter avkjørselen til Hestemyr og frem til garasjene på Lindstøl i egen regi ihht. avtale med fylket.*
 - *Gjennomføring av utbedring av strekningen regulert i pkt. 2.²*
 - *Veglys på hele strekningen fra Vinterkjær til Østebøsletta.*

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket.

Status pr. september 2013

Strekningen Frydendal til rundkjøringen ved REMA 1000 er under regulering i regi av Vegvesenet. Reguleringsplanen som vegvesenet arbeider med forventes oversendt høsten 2013, og vil da fremmes til politisk sluttbehandling.

I tillegg er strekningen fra REMA 1000 til Lindstølhøgda under regulering i regi av Risør kommune. Den siste strekningen ligger inne i reguleringsplanen for Østebø. Denne har vært ute til høring, og vil komme til politisk behandling når høringssvarene er behandlet.

² De siste punktene er i uprioritert rekkefølge, da rekkefølgen er svært avhengig av Statens Vegvesen.

Vurdering av tiltaket

Utbedring av FV 416 er særdeles viktig for å bedre trafikksikkerhet og bringe Risør nærmere det regionale arbeidsmarkedet. Bedre veistandard, og ikke minst veilys vil øke attraktiviteten til Risør.

8.1.14 Stamveinett – E18 parsell Vinterkjær (P) - endret

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2015 med vedtak om å være en aktiv pådriver overfor statlige vegmyndigheter.

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Bystyret vil, sammen med administrasjonen, være en aktiv pådriver i forhold til fylke og stat for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;

- 1. Ferdigstilling av reguleringsplan for strekningen Akland til Lunde*
- 2. Utbedring av Vinterkjærkrysset fra og med rundkjøringen på Akland til og med tunnelen etter krysset*
- 3. Trafikksikring av E18 mellom Vinterkjær og Lunde*
 - *Midtdeler*
 - *Forbikjøringsfelt*
 - *Nye avkjørsler*

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket og statens vegvesen.

Status pr. september 2013

Nytt Vinterkjærkryss er under planlegging av Statens vegvesen. Risør kommune bidrar i planleggingen. Planen forventes på høring våren 2014.

Faktisk utbedring av krysset forventes påbegynt tidligst i 2015/16.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er ikke direkte formulert i tidligere vedtak, og rådmannen foreslår derfor at bystyret fatter et nytt, mer konkret vedtak.

Økonomi

Det er ikke økonomiske konsekvenser av vedtaket.

8.1.15 Hovedplan vann og avløp (T) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Tiltak innen vann- og avløpsområdene gjennomføres i henhold til plan, men justeres dersom faglige hensyn tilsier en annen prioritering. Se vedlegg 3 for planlagte tiltak i planperioden.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	12 000 000	7 100 000	6 200 000	6 000 000

Status pr. september 2013

Hovedplan for vann og avløp ferdigstilles høsten 2013. Planen legger grunnlaget for sanering fremover og inneholder en tentativ plan for hva som bør gjøres når. Legges frem for politisk behandling høsten 2013.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig at kommunens ledningsnett oppgraderes jevnlig og etter en plan. Rådmannen støtter derfor en gjennomføring ihht. ny hovedplan.

8.1.16 Oppgradering av renseanlegget på Røed (T) – utgå

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Renseanlegget på Røed oppgraderes i perioden innenfor en kostnadsramme på kr. 7 mill. (investeringsmidler).

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er tidligere utsatt i påvente av ny hovedplan for vann og avløp og er nå innarbeidet i denne, se avsnitt 8.1.15.

8.1.17 Bossvik – Hjembu - Røed avløp (T) – utgå

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 102/08 – Budsjett 2009.

Status pr. september 2013

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket har vært utsatt i påvente av vurderinger i ny hovedplan for vann og avløp. Det er i hovedplanen konkludert at prosjektet ikke skal gjennomføres, da det ikke lenger er behov for tiltaket. Se avsnitt 8.1.15.

8.1.18 Tangengata - vann og avløp (T) – utgå

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 102/08 – Budsjett 2009.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er tidligere utsatt i påvente av ny hovedplan for vann og avløp og er nå innarbeidet i denne, se avsnitt 8.1.15. Gjennomføring av tiltaket venter på en avklaring av forholdet til utbygging i Flisvika.

8.1.19 Vann og avløp Røysland krets (U) – utgå

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Løsninger for fremføring av vann og avløp til Røysland krets utredes (tidligere vedtatt av Risør bystyre) og behandles/iverksettes i perioden 2012-2013.

Økonomi

Økonomien i prosjektet er svært uklar, både mht. kostnadene for prosjektet og hvordan fakturering av abonnentene skal skje i etterkant.

Status pr. september 2013

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er tidligere utsatt i påvente av ny hovedplan for vann og avløp og er nå innarbeidet i denne. Tiltaket er ikke prioritert i perioden. Se avsnitt 8.1.15.

8.1.20 Vann og avløp Gjernes (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 9/13, med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar å igangsette arbeide med fremføring av vann og kloakk (delvis) til Gjernesområdet med en kostnadsramme på 12, 7 mill kr. pluss avgift. Arbeidene søkes igangsatt snarest mulig i samsvar med rapport/forprosjekt dat. 04.01.13. og med fremdrift som anført i saksforarbeidet.

Det fastsettes et anleggsbidrag på kr. 35 000,- pr. abonnent for vann og kr. 35 000,- pr. abonnent for kloakk. I tillegg kommer fastsatt engangsavgift – jfr. betalingsregulativ (kr. 7000,-/abonnent for vann og kr. 7000,-/abonnent for kloakk + mva).

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	14 000 000			

Prosjektet har en foreløpig kostnadsramme på kr. 15 mill. Kr. 1 mill. er bevilget og brukt i 2013.

Status pr. september 2013

Tiltaket er under prosjektering og skal være ferdig prosjektert i løpet av høsten. Tiltaket vil berøre flere private grunneiere som det ikke er avklart forhold til foreløpig.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er viktig fordi presset fra både fastboende, hytteeiere og utbyggere er stort. I tillegg vil prosjektet kunne løse deler av problematikken med vann og avløp til øyene.

8.1.21 Buvikveien & Fiskerihavn (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2014.

Økonomi

Prosjektet vil finansieres når det kommer til realisering.

Status pr. september 2013

Ingen endring fra 2012.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er nært knyttet til utbygging på Holmen og vil komme til utføring i forbindelse med realisering av denne. Gjennomføring av tiltaket vil kreve en egen politisk sak.

8.1.22 Reguleringsplan Hasalen (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 120/12, med følgende vedtak:

Det igangsettes arbeid med detaljreguleringsplan for Hasalen i samsvar med saksframleggets vurderinger og i.h.t. plan- og bygningslovens § 12-3, jmf. § 12-8. Reguleringsplan utarbeides av Risør kommune. Formannskapet gis fullmakt til å godkjenne de økonomiske rammene for planarbeidet.

Hovedformålet med planarbeidet skal være å tilrettelegge for leiligheter for fastboende.

Det skal utarbeides nødvendig dokumentasjon i.h.t. kap. 4 i plan- og bygningsloven. Det skal tidlig i prosessen avklares om området er egna for utbygging m.h.t. geotekniske forhold.

Saken ble etter dette behandlet i formannskapet i sak 109/12, med følgende vedtak:

Rådmannen gis fullmakt til å igangsette planarbeid for Hasalen innenfor en økonomisk ramme på kr. 400 000,- inkl. mva. Beløpet skal dekke alle utgifter til planarbeidet, inkludert geotekniske vurderinger av området.

Midlene tas fra ubrukte lånemidler for kart og plan. Planarbeidet igangsettes i slutten av 2013.

Økonomi

Planen er finansiert i 2013, selv om arbeidet vil pågå også i 2014.

Status pr. september 2013

Planarbeidet skal startes opp i slutten av 2013.

Vurdering av tiltaket

Planarbeidet bør sees i sammenheng med evt. småbåthavn langs Buvikveien. Det lages en egen sak til bystyret om dette.

8.1.23 Næringsarealer (T) - endret

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Klargjøring av næringsarealer på Hestemyr og Moland øst og vest videreføres med en kostnadsramme på kr. 7 mill i perioden (investeringsmidler).

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Tilgjengelige næringsarealer i Risør kommune utvides etter behov i følgende rekkefølge;

- 1. Moland øst, siste etappe i gjeldende bebyggelsesplan*
- 2. Hestemyr, utvidelse mot øst (Trondalen), ihht. Reguleringsplan som er under behandling*
- 3. Moland vest, bak (vest for) eksisterende bebyggelse*

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er viktig for å holde på eksisterende og tiltrekke ny næringsvirksomhet. Rådmannen ønsker imidlertid at bystyret fatter et nytt vedtak som i noe større grad konkretiserer hva som skal opparbeides og i hvilken rekkefølge.

Økonomi

Tiltakene finansieres løpende fra investeringsfond som er opparbeidet av inntekter fra solgte tomter. Dersom det skulle være behov for ytterligere finansiering vil rådmannen komme tilbake til dette spesielt.

Status pr. september 2013

Utvidelse av siste etappe på Moland øst er under planlegging.

Når det gjelder Moland vest, eies området av SIVA. Det går en høyspentledning over området som begrenser bruk.

8.1.24 Bio-varme Moland øst (U) - utgår

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Planlegging av Bio-varme til Moland øst igangsettes i slutten av perioden (2014-2015).

Økonomi

Det er ikke gjort noen økonomiske beregninger av kostnadene ved tiltaket.

Status pr. september 2013

Selskapet Moland Biovarme har vurdert situasjonen på Moland Øst og kommet til at det ikke er økonomisk forsvarlig å gå i gang med Bio-varme til området. Dette skyldes både at det foreløpig er færre bygg på Moland Øst og at byggene er mindre enn byggene på Moland Vest. Blant de etablerte bedriftene på Moland Øst er det liten interesse for Bio-varme på dette tidspunktet.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen foreslår å stryke utredningen på bakgrunn av vurderingene fra Moland Biovarme. Rådmannen er positiv til å komme tilbake til tiltaket når og dersom selskapet ønsker dette.

8.1.25 Markedsføring (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 170/12 – Budsjett 2013, med følgende vedtak:

Det avsettes 100 000 kr med konkrete markedsføringstiltak som er øremerket befolkningsvekst i kommunen. Komite for kultur og næring legger fram en konkret prioriteringsliste over tiltak. Et informasjonsmøte for ungdom i Oslo vurderes spesielt. Det samme gjelder deltakelse på messer for flyttelystne europeere.

Økonomi

Som vedtaket sier er det satt av kr. 100 000,- i budsjettet for 2013 til tiltaket.

Status pr. september 2013

Rådmannen forslag til prioriteringsliste over konkrete og øremerkede behandles i Nærings- og kulturkomiteen i oktober 2013. Komiteens innstilling behandles deretter i bystyret.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen foreslår i første omgang å gå videre med markedsføring av de kommunale boligtomtene.

8.1.26 "Risør Vekst" (U)

Behandlet i bystyret i sak 112/13 – Handlingsprogram 2014-2017, med følgende vedtak:

Rådmannen gjør en enkel utredning for etablering av "Risør Vekst" der formålet er å sikre kapital og investeringslyst for mer boligbygging, og eventuelt næringsutvikling, særlig i distriktene i kommunen.

Også andre tiltak som kan bidra til å styrke en miljø- og samfunnsnyttig boligbygging utredes.

Det forutsettes at næringens erfaringer og råd tas inn i utredningsgrunnlaget.

8.2 INDIKATORER OG MÅL

Rådmannen vil arbeide videre med å finne gode indikatorer for målet frem mot neste handlingsprogram.

8.2.1 Netto innflytting**Status siste periode**

	2009	2010	2011	2012
Innflytting ³	3,48 % (2,33 %)	3,71 % (2,63 %)	4,02 % (2,71 %)	3,33 % (2,48 %)
Utflytting	-3,48 % (-2,24 %)	-4,05 % (-2,34 %)	-3,8 % (-2,49 %)	-3,15 % (-2,39 %)
Netto innflytting	0 % (0,09 %)	-0,34 % (0,29 %)	0,22 % (0,22 %)	0,18 % (0,09 %)

Kilde: SSB

Tallene i parentes er for Aust-Agder.

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Innflytting	3,50 %	3,60 %	3,70 %	3,80 %
Utflytting	-3,10 %	-3,00 %	-2,90 %	-2,80 %
Netto innflytting	0,40 %	0,60 %	0,80 %	1,00 %

³ Inn- og utflytting gir uttrykk for flytting mellom kommunene i Norge. Dersom vil kun personer som kommer fra en annen kommune bli regnet som "innflytter" og personer som flytter til en annen kommune som "utflytter". Dersom personer flytter direkte til eller fra utlandet, vil disse regnes som inn- og utvandring og er ikke med i innflyttingsstatistikken.

8.2.2 Antall mottatte flyktninger

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Antall bosatte	20	21	11	21
Bosatte enslige mindreårige	-	6	4	4

Kilde: IMDi

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Antall bosatte	20	20	20	20
Bosatte enslige mindreårige	4	4	4	4

8.2.3 Antall nye bygg (boenheter og næringsbygg) tatt i bruk

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Boenheter – tatt i bruk	23	18	13	14
Næringsbygg – tatt i bruk	6	5	3	5

Kilde: Risør kommune

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Boenheter – tatt i bruk	20	25	30	35
Næringsbygg – tatt i bruk	5	5	6	6

8.2.4 Saksbehandlingstid plan og byggesak

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Snitt saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	104	290	618	126
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	98	86	120	50
Snitt saksbehandlingstid, oppmålingsforretning (kalenderdager)	65	70	12	14

Kilde: KOSTRA

Maksimal saksbehandlingstid er satt til 365 dager for vedtatte reguleringsplaner, 84 dager for byggesaker og 112 dager for oppmålingsforretning.

8.2.5 Barnehagenes opptak og åpningstider

Status siste periode

	2009	2011-2012	2012-2013	2013-2014
--	------	-----------	-----------	-----------

	2009	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Åpningstider				
- Randvik barnehage				7.00-16.30
- Hope oppvekstsenter				7.15-16.30
- Fargeskrinet barnehage				7.00-16.30
- Frydenborg barnehage				6.45-17.00
- Amandus barnehage				7.30-16.30
- Lekeslottet barnehage				7.00-16.45
- Tjenna barnehage				6.30-16.30
Antall telletidspunkt	-	-	3	3

Kilde: Risør kommune

Den ordinære åpningstiden er 7.30-16.30, men alle de tre kommunale barnehagene har utvidet sin åpningstid for dette barnehageåret.

Det er kun Lekeslottet barnehage som har åpent hele sommeren. De andre barnehagene har stengt 4 uker i juli.

Det arbeides med å finne et optimalt antall telletidspunkt både håndteringsmessig for kommunen og for å gi de private barnehagene en forutsigbarhet og et riktigere tilskudd til enhver tid. Risør kommune er sammen i nettverk med kommunene øst i Agder og fylkesmannen får hente erfaring og for å kunne forstå beregningsmodellen og "forskriften" om likeverdig behandling" på best mulig måte.

8.2.6 Antall arbeidsplasser

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Risør kommune	2 648	2 622	2 666	2 643
Nabokommunene;	29 998	29 924	29 961	30 233
- Gjerstad	934	899	867	903
- Tvedestrand	2 462	2 406	2 469	2 407
- Arendal	21 346	21 403	21 397	21 803
- Vegårshei	690	667	662	655
- Kragerø	4 566	4 549	4 566	4 465

Kilde: SSB

8.2.7 Kvalitet på kommunens hjemmesider

Status siste periode

	2010	2011	2012	2013
Plassering	377 / 12	356 / 11		
Poeng / uttelling	45 %	51 %	62 %*	
- Tilgjengelighet	50 % (64 %)	50 % (61 %)		
- Brukertilpasning	58 % (64 %)	57 % (65 %)		
- Nyttig innhold	31 % (58 %)	46 % (61 %)		
Antall stjerner (av 6 mulige)	3	3		

Kilde: DIFI – Kvalitet på nett undersøkelsen, Norge.no

Plassering er angitt som nr. av alle kommuner (429) / nr. blant kommunene i fylket (17).

*) Endelig rangering for 2012 er ikke ferdig, foreløpig poeng er 62 av 100 mulige.

Poeng / uttelling – tallene i parentes er snitt for alle testede nettsteder.

Kommunen lanserte ny nettside med ny portalleverandør i 2012.

8.2.8 Kommunen på Facebook

Status siste periode

	2010	2011	2012	2013
--	------	------	------	------

	2010	2011	2012	2013
Antall likere på Facebook*	-	-	319	846

Kilde: Facebook

* Antall likere pr. august

MÅL 6: VI SKAL HA MER BESØK

8.3 TILTAK OG UTREDNINGER

Vedtakene under er allerede fattet og til dels igangsatt og støtter en positiv utvikling av besøksattraktiviteten.

8.3.1 Utstyr til parkeringsordningen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 50/12, med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar følgende organisering av parkering i sentrum:

<...>

Eksisterende billettautomater oppgraderes til mulighet for kortbetaling.

Parkometre skiftes ut med billettautomater.

Mulighet for mobilbetaling med SMS vurderes nærmere i forhold til økonomi og praktiske løsninger.

<...>

Kostnadene for oppgradering av parkeringsordningen innarbeides i budsjett for 2013. <...>

Økonomi

Prosjektet er ferdig finansiert i 2013.

Status pr. september 2013

Klargjøring til nye automater gjøres i løpet av høsten. De nye automatene kommer på plass våren 2014, og vil være i drift til sommersesongen 2014.

Vurdering av tiltaket

Parkering er viktig for både fastboende og feriegjester når de besøker Risør sentrum for å handle. Gode parkeringsløsninger øker attraktiviteten ved sentrum.

8.3.2 Parkering i sentrum (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 52/11, med følgende vedtak:

Risør bystyre gir sin prinsipielle tilslutning til arbeidsgruppas rapport dat. 26.07.11 og utarbeidd forprosjekt, parkeringsanlegg i Urheia – alternativ 2, sist datert 14.06.11. Bystyret ber rådmannen nedsette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skal:

vurdere/klargjøre eierskap, herunder undersøke interessen for deltagere/aksjonærer i et aksjeselskap

avklares/utredes formaliteter ved dannelse av aksjeselskap/vedtekter m.m.

vurdere lånefinansiering og fremdrift i forhold til etablering av aksjeselskap m.m.

se på avtaleforhold med berørte grunneiere, herunder vilkår for utb. avtale med kommunen m.m.

Risør bystyre er innstilt på å kunne delta med inntil 6,5 mill. kr. som aksjekapital i et as-selskap.

Økonomi

Økonomien i tiltaket er foreløpig ukjent.

Status pr. september 2013

Rådmannen vurderer i øyeblikket andre alternative parkeringsløsninger i Risør sentrum. Sak til politisk behandling fremmes i oktober.

Vurdering av tiltaket

Det synes ikke å være tilstrekkelig interesse fra andre aktører for å danne et aksjeselskap for etablering av parkeringsanlegg i Urheia. Da Risør kommune ikke alene kan stå for utbygging av anlegget tilrår Rådmannen å ikke arbeide videre med dette prosjektet men heller søke andre muligheter for å etablere flere sentrumsnære p-plasser.

Det er først og fremst et stort behov for å velge hvilket alternativ kommunen skal velge i forhold til fremtidige parkeringsløsninger. Rådmannen fremmer derfor egen sak til politisk behandling.

8.3.3 Det historiske Risør (U/T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Det etableres en felles satsing på utvikling og formidling av det historiske Risør. Satsingen tar opp i seg allerede etablerte tiltak som:

Nytt museumskonsept med Trehusbyen som plattform

DIVE analyse av Mortensenkvartalet

Utvikling av Festningsanleggene i Urheia

I tillegg er prosjektet rundt museumskonsept behandlet i bystyresak 123/12 med følgende vedtak:

Rådmannen etablerer en prosjektgruppe for utvikling av en ny type museal formidling av Risørs historie. Styringsgruppen i prosjektet er nærings- og kulturkomiteen.

Økonomi

Dette er prosjekter og tiltak som rådmannen finner det vanskelig å prioritere ressurser til. Kommunen vil derfor hovedsakelig basere seg på å søke eksterne midler til tiltakene. Avsatte midler til Risør Museum, kr. 150 000, videreføres i et nytt museumskonsept.

Status pr. september 2013

Risør ble i 2013 med i *Historiske bysentra*. Dette er et nettverk initiert av fylkeskommunen for å ivareta de historiske kystbyene i fylket.

Risør Museum

Avviklingsstyret i Risør Museum er ferdige, og det videre arbeidet er i all hovedsak lagt til Risør kommune som må rydde bygningen. I det ligger det at flere avgjørelser må tas om videre utvikling av nytt museumskonsept og hva det knyttes opp til. Aust-Agder Fylkeskommune er i ferd med å videreutvikle den maritime delen av museumsarbeidet sitt. Det er logisk at Båtbyggeriene blir en del av dette

konseptet. Det kjøpes ekstern hjelp fra avsatte midler til et forprosjekt rundt kystkultur hvor historien og dagens aktivitet på Moen vil være den sentrale aktøren.

DIVE

Kjøp av konsulentbistand for utførelse av analyse vil bli sendt ut på begrensa anbud når kommunen får tilbakemelding fra fylkeskommunen på søknad om midler. Dersom kommunen får tilslag vil vi ha til sammen 200 000,- til konsulentbistand. Avklaring på søknad vil falle i primo oktober og anbud sendes ut etter dette.

Festningsanleggene

Kommunen overtok anleggene fra Forsvaret juni 2012 og det ble åpnet for allmennheten etter at Forsvaret hadde gjennomført sikringstiltak i overenskomst med kommunen. Det vil legges QR kode på festningsanleggene og disse blir en viktig del av et nytt museumskonsept. Det er foreløpig ikke andre konkrete planer for videreutvikling av området.

Vurdering av tiltaket

Utviklingen av ett nytt konsept for Risør museum med formidling av Risørs historie, kan bli et viktig mål i reiselivssammenheng.

Samarbeidet mellom Moen og Trebåtfestivalen og med Aust-Agder Fylkeskommune er viktig i oppbyggingen av et museumskonsept hvor kystkultur og vår historie rundt trevirke står sentralt.

Alle disse tiltakene fremmer besøksattraktivitet. Det er imidlertid en utfordring for kommunen å finne ressurser til å utvikle tiltakene.

8.3.4 Stangholmen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 8/13, med følgende vedtak:

Reguleringsplan for Stangholmen, datert 09.11.12 godkjennes med de endringer som følger av saksfremleggets vurderinger, og i henhold til bestemmelsene i plan og bygningsloven § 12-12.

Videre er finansiering av første del av Stangholmen friluftspark behandlet av bystyret i sak 135/12 med følgende vedtak;

Risør bystyre vedtar å avsette ytterligere 0,5 mill. kr til gjennomføring av 1. etappe av Stangholmen friluftspark. I første etappe inngår servicebygg og avløpsanlegg. Beløpet 0,5 mill. kr. innarbeides i årsbudsjettet for 2013.

Bystyret er videre innstilt på å videreføre prosjektet (etappene 2 og 3) i samsvar med utarbeidd mulighetsstudie dat. 08.02.2010. Rådmannen anmodes å søke om ytterligere friluftsmidler til videreføring av prosjektet.

Følgende vedtak ble fattet i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Pkt. 8.3.4:

Dersom utbygging av molo på Stangholmen vedtas, tas dette inn i handlingsprogrammet og økonomiplanen.

Sak 117/13 ble utsatt.

Økonomi

Det er usikkerhet rundt omfanget av kostnadene og om søknader om eksterne midler innvilges. Gjennomføring av prosjektet må skje i takt med avklaring av de økonomiske forholdene.

Kostnadene til fase II er beregnet til kr. 5,5 mill. Gjennomføringen av prosjektet er avhengig av tilgang på fjellmasser til fylling av molo. Framdriftsmessig er fase II delt i to trinn:

- trinn 1: fylling av molo med fjellmasser til anslagsvis kr. 2-2,5 mill
- trinn 2: etablering av toppdekke

Fase III er etablering av gangbruer, stier, badestrand med mer og foreløpig beregnet til en kostnad på kr. 6,4 mill.

Status pr. september 2013

Fase I, servicebygg og rensenanlegg, er ferdigstilt. Kostnadene var totalt kr. 2 250 000,-, som budsjettet. Av dette har vi mottatt kr. 1 188 000,- mill. i tilskudd. Planlegging av fase II er påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Videreføring av prosjektet er med i Aust-Agder fylkeskommunes "Forvaltningsplan for statlig sikra friluftsområder, Risør 2013-2018". Om/når søknader om tilskudd innvilges, legges det frem egen sak for bystyret om finansiering og framdrift.

8.3.5 Kommunale kaier (T) - nytt

Forslag

Det gjennomføres rehabilitering / utbedring av Dampskipsbrygga i 2 etapper. I første etappe utbedres akutte skader. Etappe 2 omfatter en full utbedring av brygga.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 300 000	4 400 000		

Status pr. september 2013

Det er gjennomført hovedinspeksjon av alle brygger/kaier i havneområdet. I varierende grad er det avdekket skader/mangler på kaiene. De kaiene som har store skader, må undergis en mer dyptgående undersøkelse for å kunne anbefale tiltak. Foreløpig er det utført en spesialinspeksjon av Dampskipsbrygga som har avdekket til dels alvorlige skader.

Vurdering av tiltaket

For at Dampskipsbrygga skal være i forsvarlig stand, går rådmannen inn for å gjennomføre utbedring av akutte skader så raskt som mulig. Når det gjelder full utbedring av kaia, ønsker rådmannen å avvente dette i forhold til en samordning med behov for utbedringer av andre kaier i Risør havn.

8.3.6 Moen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 83/08, med følgende vedtak:

Forprosjektrapport april 2008 – Plan for utvikling av Båtbyggeriene på Moen, legges til grunn for det videre plan og utviklingsarbeidet.

Det igangsettes arbeid med reguleringsplan for Moenområdet i samsvar med saksframleggets vurderinger og i henhold til plan- og bygningslovens § 27-1. Arbeidet påbegynnes høsten 2008.

Prosjektet må ved kjennskap til vesentlige avvik fra fremlagte budsjett sendes tilbake til ny behandling i bystyret.

Det forutsettes at Moensveien fra krysset ved Risørveien og ned blir utvidet og tilpasses den økte biltrafikken som økt aktivitet medfører, inkludert belysning, gang- og sykkelvei/fortau.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 000 000*	300 000	300 000	

**) Investeringsmidler i 2014 er vann og avløp.*

Status pr. september 2013

Reguleringsplanen vil fremmes til politisk behandling før høring ila. høsten 2013.

Vurdering av tiltaket

Utvikling av Moen som destinasjon og opplevelsessenter er viktig for Risør kommune. Moen får også nasjonal oppmerksomhet og støtte fra en rekke andre aktører.

8.3.7 Omlegging av Risør Frivilligsentral (T)

Saken er behandlet i bystyret og Nærings- og kulturkomiteen er bedt om å komme med forslag om aktuelle lokaler i sentrum for sentralen som et koordineringsorgan for frivillig arbeid.

Forslag til vedtak fremmet for Nærings- og kulturkomiteen i oktober:

Risør Bystyre vedtar at Risør Frivilligsentral flytter fra lokalene på Frydendal til et av kommunens allerede eksisterende bygg i sentrum. Frivilligsentralens innhold blir i tråd med nedsatt arbeidsgruppes innstilling fremlagt i saken " Risør Frivillighet- arbeid med ny modell for videre drift og innhold."

Vurdering

Å velge en alternativ lokalisering for Frivilligsentralen forventes å skape en ny kultur for dette arbeidet i Risør.

8.3.8 Omlegging av turistinformasjonen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 37/12 med følgende vedtak;

Risør bystyre vedtar avtale om samarbeid og økonomisk medvirkning mellom Risør Reiselivslag og Risør kommune datert 15. mars 2012.

Risør Reiselivslag får 2 representanter i turistinformasjonens styre, som utvides til 5 medlemmer.

Administrasjonen skal sammen med styret i Risør Turistkontor og Komité for næring og kultur utarbeide en strategi i løpet av 2012 for Risør Turistkontor i samarbeid med reiselivsnæringen, og i tråd med regionplan for Agder og nasjonal strategi for reiseliv som legges frem i april 2012. Administrasjonen bes også om å samarbeide nært med Visit Sørlandet i dette arbeidet. I arbeidet skal man vurdere om Risør Turistkontor skal utvikle seg i retning av å bli en aktør for reisemålsutvikling i nært samarbeid med reiselivsnæringen. Strategisk plan legges fram for bystyret.

Økonomi

Våren 2013 søkte Risør kommune det regionale næringsfondet for Østregionen om støtte til et forprosjekt for etablering av samarbeidsorganisasjonen "Risør By". Risør kommune ble innvilget et tilskudd på 200 000,-.

Status pr. september 2013

Etter vurdering i Nærings- og kulturkomiteen ble det bestemt at det var mest hensiktsmessig at styringsgruppen for Risør turistinformasjon arbeider med å legge fram et forslag til ny reiselivsstrategi.

Parallelt med dette arbeidet tok Risør Gårdeierforening på nytt et initiativ om å gå sammen om en "Risør By" i Risør. Målet er å styrke sentrumsutvikling og reiselivssatsing i Risør. Våren 2013 tok Risør Gårdeierforening, Risør Handelsstandsforening og Risør Reiselivslag en beslutning om å gå inn i arbeidet med å etablere en "Risør By" og i september 2013 ble det sendt ut et konkurransegrunnlag til tre ulike tilbydere. Arbeidet iverksettes i midten av oktober. Rammene for en slik etablering vil komme til politisk behandling første kvartal 2014 og vil samtidig gi noen svar på hvordan Risør utvikler sin reiselivsstrategi.

Vurdering av tiltaket

For å øke antall besøkende til Risør er det viktig med en aktiv og synlig markedsføring. I dette arbeidet er Risør Turistinformasjon og de oppgavene som ivaretas der, svært viktige. Dette arbeidet kan styrkes gjennom en "Risør By" organisasjon.

8.3.9 Utvikling av Torvet (T) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2014.

Økonomi

Omfanget og økonomien i prosjektet er foreløpig ukjent.

Status pr. september 2013

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Opprustingen av gatene i sentrum er viktig for hvordan Risør fremstår for fastboende og besøkende. En oppgradering av Torvet vil tilrettelegge Torvet som samlingsplass i byen og ytterligere forsterke mulighetene for å bruke Torvet til aktiviteter.

Rådmannen er imidlertid bekymret over kostnadene ved tiltaket. Slik rådmannen ser det er det ikke mulig for kommunen å realisere prosjektet slik den økonomiske situasjonen er.

8.3.10 Bobiler (U) - endret

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Kartlegging av muligheter for å etablere løsninger for bobiler i Risør, inkl. lokalisering, igangsettes i 2012.

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Kartlegging av muligheter for å etablere løsninger for bobiler i Risør, inkl. lokalisering, igangsettes så raskt som mulig.

Status pr. september 2013

Utredningen er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Hittil har Tjenna blitt brukt som midlertidig bobil-parkering fra kommunens side. I tillegg har private utleierye på Holmen hatt noe bobil-parkering.

Rådmannen anerkjenner et økende behov for å få avklaring på hvordan bobil-parkering skal løses i Risør. Det fremmes derfor et forslag til nytt vedtak om temaet.

Økonomi

Økonomien i prosjektet er foreløpig ukjent. Det vil antagelig være behov for midler til utredning i første omgang, Rådmannen vil komme tilbake til dette når det er aktuelt å sette i gang.

8.4 INDIKATORER OG MÅL

Under gis en status på indikatorer for målet fastsatt i kommuneplanen. For indikatorer som direkte eller indirekte kan påvirkes av kommunen, settes det mål for perioden. For indikatorer som vurderes som vanskelige å påvirke, men som er viktige mål for samfunnsutviklingen, oppgis bare status for siste 4-års periode.

8.4.1 Antall hytter tatt i bruk

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Hytter – tillatelse	13	15	25	15
Hytter – tatt i bruk	25	8	31	17

Mål for perioden

	2014	2015	2016	2017
Hytter – tillatelse	20	20	20	20
Hytter – tatt i bruk	20	20	20	20

8.4.2 Antall overnattingsdøgn hoteller, camping og hyttegrend

Status siste periode

	2009	2010	2011	2012
Hotellovernatting			25 198	25 326
Camping / Hyttegrend			56 304	69 522

Kilde: Statistikknett Sørlandet – www.statistikknett.no.

Det finnes ikke tall for Risør alene, men for Risør og Tvedestrand samlet.

8.4.3 Besøk i gjestehavn

Status siste periode

	2010	2011	2012	2013
Båter totalt	2264	2586	2532	2472
Inntekter totalt, kr.	546 000	548 000	545 000	669 000

Kilde: Risør kommune.

Besøk i gjestehavna har hatt en synkende tendens de siste 2 årene samtidig som båtstørrelsen og inntektene har gått opp.

DEL III:

UTVIKLING AV KOMMUNENS ØVRIGE TJENESTER

I tillegg til tiltak som støtter opp under samfunnsutviklingen i Risør som prioritert i kommuneplanen, er det behov for utredninger og tiltak som bidrar til utvikling av andre kommunale tjenester.

9) Administrasjonen

9.1 INTERN SAMORDNING OG TJENESTEUTVIKLING

9.1.1 Økonomireglement

Kommunens økonomireglement er utdatert og bør oppdateres. Dette vil prioriteres i perioden.

9.1.2 Informasjon

Forventningene til informasjon er økende.

Ressurser til informasjonsarbeid tas innenfor enhetenes rammer. Omfang av informasjonsarbeid (hjemmeside, facebook, ansattportal) vurderes kontinuerlig opp imot ressurser og kapasitet. Det er behov for videre kompetanseheving av medarbeidere med informasjons- og publiseringsansvar.

Det er meldt ønske om sms-varslingsystemer innenfor flere tjenesteområder (vanntilførsel, oversvømmelser og annen krisevarsling). Deler av organisasjonen har tatt i bruk sms til intern informasjon, vaktfordeling og øvrig informasjonsflyt.

9.2 TILTAK OG UTREDNINGER

9.2.1 Kommuneplan (U)

Kommuneplanen har vært behandlet med flere vedtak i bystyret. Relevante vedtak er listet opp under.

Igangsetting av kommuneplanen er første gang vedtatt i sak 132/12 – Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016. Revisjon av kommuneplanen følger også av kommunens planstrategi vedtatt i sak 133/12.

Organisering og plan for kommuneplanarbeidet er vedtatt i kommunens planprogram i sak 2/13.

Videre har deler av kommuneplanen vært behandlet på følgende punkter;

- Hovedmål og satsingsområder – sak 7/13
- Arealstrategier – sak 18/13
- Målformuleringer – behandlet flere ganger uten vedtak

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	300 000			
Investeringsmidler				

Det ble satt av kr. 800 000,- til prosjektet i 2013. Kr. 300 000,- for 2014 ble foreslått i handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 og videreføres. Eventuelle midler som ikke blir brukt i 2013 forutsettes overført til 2014.

Status pr. september 2013

Kommuneplanens samfunnsdel er lagt frem til politisk behandling i oktober. Etter dette vil arealdelen tilpasses samfunnsdelen, og kommuneplanen planlegges med politisk behandling før høring i januar 2014.

Endelig vedtak er foreløpig planlagt til 2. kvartal 2014.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har et stort behov for ny kommuneplan som kan sette retning for videre utvikling av risør-samfunnet og den kommunale organisasjonen.

9.2.2 Plan for avvikling av uønsket deltid (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Det utarbeides en plan for å avvikle uønsket deltid, i samarbeid med ansattes representanter.

Økonomi

Det er ikke satt av midler til utarbeidelse av planen. Gjennomføring av planen vil imidlertid kunne få betydelige økonomiske konsekvenser.

Status pr. september 2013

Prosjekt uønsket deltid er opprettet med en styringsgruppe og en prosjektgruppe, begge partssammensatt. Det forventes at prosjektet er ferdig med sin innstilling i løpet av våren 2014.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vil videreføre tiltaket og avvente komiteens konklusjon.

9.2.3 Evaluering av seniortiltak (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 170/12 – budsjett 2013 med følgende vedtak:

Bystyret ber rådmannen utrede effekten av dagens seniortiltak og vurdere mer målrettede seniortiltak i Risør kommune.

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 63/09 med følgende vedtak:

Risør kommune gir alle seniorer kr. 18.000,- for 100 % stilling, ansatte med lavere stilling får prosentvis mindre, som de kan benytte enten til økt lønn eller til å kjøpe seg fri i samråd med nærmeste leder.

Ordningen evalueres i 2010.

Det bør holdes motivasjons- og inspirasjonssamling for arbeidstakere mellom 58 og 60 år med en frekvens som fanger alle ansatte i Risør kommune i den aktuelle aldersgruppen.

Økonomi

Det er ikke satt av midler til gjennomføring av evalueringen. Gjennomføring av eventuelle endringer i ordningen kan derimot medføre økonomiske konsekvenser.

Status pr. september 2013

Det har vært møter med tillitsvalgte om alternativer. Sak vil fremmes til politisk behandling høsten 2013.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen ser at det er ønskelig å evaluere virkningen av kommunens seniortiltak, men vil måtte avveie dette mot prioritering av andre tiltak og utredninger.

9.2.4 Kompetanseplan (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 74/12 med følgende vedtak:

- 1. Kompetanseutvikling må være et prioritert område for Risør kommune.*
- 2. Risør bystyre vedtar planen slik den foreligger som en utredning. Tiltak vurderes i sammenheng med handlingsprogram, budsjett, enhetenes virksomhetsplaner og den daglige personalledelse.*
- 3. Rådmannen kommer tilbake til komité og bystyre med en strategisk kompetanseplan.*

Økonomi

Det er ikke satt av midler til utarbeidelse av planen.

Status pr. september 2013

Planen er påbegynt, men har vært nedprioritert av ressursmessige årsaker.

Vurdering av tiltaket

Kompetanseplanen skal legge føringer på tiltak i enhetenes årlige virksomhetsplaner.

Blant strategiene i ny kommuneplan er at vi vil samordne og bidra til interkommunal kompetanseplanlegging og opplæringstiltak for kommunalt ansatte.

9.2.5 Revisjon av internkontrollsystem (T)

Behandlet av bystyret i sak 47/13 med følgende vedtak;

Bystyret legger Rådmannens saksutredning til grunn og ber om iverksettelse av planen.

Bystyret bevilger kroner 500 000,- til Rådmannens disposisjon til iverksettelse av planen i 2013 og dekkes over disposisjonsfond.

Rådmannen bes komme tilbake til kostnader knyttet til kontinuerlig oppfølging av internkontrollarbeidet i forslag til budsjett for 2014.

Økonomi

Hele beløpet på kr. 500 000,- vil trolig ikke benyttes i 2013. Midlene overføres til bruk i 2014.

Status pr. september 2013

Tiltaksplan for revisjon av kommunens internkontrollsystem ble lagt frem for bystyret 26. september.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen har lagt ned et omfattende arbeid, og tiltaksplanen viser at det også gjenstår mye. Internkontroll er en vesentlig del av ledelsens styringsverktøy. For å lykkes i dette arbeidet bør det gjenspeiles i budsjettet for 2014 og tiden fremover.

9.2.6 Vitinn (U/T) - endret

Behandlet av bystyret i sak 122/12 med følgende vedtak;

1. *Det skal arbeides bevisst med kompetanseheving i Risør kommune og for befolkningen i kommunen gjennom strategisk samarbeid med Universitetet i Agder, Risør videregående skole, VIRK, Nav og andre institusjoner, gjerne innen regionalt samarbeid. Kommunen ser det ikke som tjenlig å ha en egen virksomhet for kompetanseheving hvis dette tilbudet ivaretas like godt eller bedre av andre.
Det må imidlertid være et uttalt mål å utvikle gode undervisningstilbud på høyskole- og universitetsnivå i Risør og å tilby undervisning lokalt. Videreutvikling av et slikt tilbud må prioriteres.*
2. *Rådmannen bes innen 31. oktober å legge fram en vurdering av Vitinn og sammenligne dette med hva institusjonene i pkt. 1 kan tilby enkeltvis og samlet. Vurderingen legges fram til politisk behandling så raskt som mulig.*
3. *Inntil politisk vedtak er gjort i bystyret opprettholdes Vitinn.*

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Det er et mål å utvikle gode undervisningstilbud på høyskole- og universitetsnivå i Risør og å tilby undervisning lokalt. Videreutvikling av et slikt tilbud må prioriteres.

Økonomi

Det ligger ingen økonomi til å drifte kompetansesenteret Vitinn fra 1/1-2014.

Status pr. september 2013

Oppfølging av vedtaket har ventet på avklaringer med Universitet og høyskole. Dette har vært vanskelig å få til.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for å legge strategi for videre kompetanseutvikling blant kommunens ansatte. Rådmannen vil utarbeide en helhetlig Kompetanseplan. Rådmannen kan ikke se at det er ressurser til å organisere tilbud utover intern kompetanseutvikling.

9.2.7 Rullering av planstrategi (U) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Planstrategien revideres i etterkant av vedtak av ny kommuneplan. Planstrategien tilpasses nye prioriteringer som følger av kommuneplanen.

Økonomi

Tiltaket krever bruk av interne ressurser.

Status pr. september 2013

Rådmannens forslag til kommuneplanens samfunnsdel behandles politisk oktober - november.

Vurdering av tiltaket

Plan for regionalt samarbeid skulle ihht. planstrategien startet opp i 2012 og vært ferdig i 2013. Regional utvikling er ett av tre satsingsområder i kommuneplanen, og utgår som egen plan.

Beregnet ferdigstillelse av kommuneplanen er forskjøvet i tid og ressursene til å starte arbeidet med nye planer er begrenset. I tillegg til dette er både Plan for oppvekst og Plan for næring under arbeid. Planene vil ferdigstilles tidligst etter at kommuneplanen er vedtatt, altså høsten 2014.

Rådmannen vil komme tilbake til prioritering av øvrig planarbeid i ny planstrategi.

Rådmannen fraråder å starte arbeidet med flere planer i 2014.

10) Helse og omsorg

10.1 INTERN SAMORDNING OG TJENESTEUTVIKLING

10.1.1 Samhandlingsreformen

Risør kommune overtok pr. 1/1-2012 ansvaret for alle utskrivningsklare pasienter, og har til nå klart å ta imot alle som har blitt utskrevet fra sykehuset.

Enhet for omsorg merker reformen ved at det behandles flere pasienter enn tidligere. De er sykere og yngre. Dette vil kreve flere ansatte og høyere legedekning i omsorgsenheten i tiden som kommer.

Kommunen ble også tildelt midler for å overta deler av finansieringen av innleggelser på sykehus. Her betales akonto-regninger pr. måned og det er foreløpig uklart hvordan regnskapet vil se ut ved årets slutt. Pr. september ser det imidlertid ut til at kommunen holder seg innenfor de tildelte midlene.

Som et ledd i Samhandlingsreformen er kommunen pålagt å innføre tilbud om kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold innen 01.01.2016, jfr. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-5 tredje ledd. Kommunene kan organisere tilbudet på mange ulike måter tilpasset lokale forhold. Kommunene i Østre Agder har inngått interkommunalt samarbeid sammen med Sørlandet sykehus HF for å utvikle dette tilbud. Selv om kommunen står fritt til å velge hvordan øyeblikkelig hjelp tilbudet organiseres, må lovkrav om faglig forsvarlighet, pasientsikkerhet og kvalitet oppfylles. Å sikre faglig forsvarlig legetjenester har vist seg å være en hovedutfordring.

Legetjenesten for øyeblikkelig hjelp døgnopphold kan ivaretas gjennom sykehjemslegetjeneste, fastlegetjeneste og legevaktslegetjeneste og mest hensiktsmessig i et samarbeid mellom disse legetjenester.

10.1.2 Legetjenester

En styrket fastlegetjeneste og en styrket sykehjemslegetjeneste vil sette kommunen bedre i stand til å sikre faglig forsvarlig legetjeneste blant annet til kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold.

Sykehjemslegetjenesten

Sykehjemslegetjenesten er en allmennmedisinsk oppgave etter fastlegeforskriften § 12. Det innebærer en mulighet for at fastleger på dagtid (kl. 8-16 på hverdager) kan delta i bemanningen av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud med 7,5 timer til “andre allmennlegeoppgaver” per uke. Sykehjemslegetjenesten ved Frydenborgsenteret er hittil blitt ivaretatt nettopp av fastleger.

Sykehjemspasientene i årene som kommer, og pasienter som mottar øyeblikkelig hjelp tilbud, vil være krevende som en følge av overføring av ansvar fra sykehus til kommune. Sykehjemslegetjenesten i fremtiden vil være tjent med leger i større stillingsbrøker som mer enn dagens fastleger kan vie seg til sine oppgaver i sykehjem og delta aktivt i kvalitetsutviklingen i sykehjemmet og i samhandlingen mellom sykehjemmet og spesialisthelsetjenesten. Det kan også bli aktuelt at to eller flere nabokommuner samarbeider om interkommunal sykehjemslegetjeneste.

Fastlegetjeneste

Fastlegene i Risør har en høy gjennomsnittsalder, noe som blant annet har følger for deres deltakelse i legevaktsordningen. Mange innbyggere i Risør velger fastlege

i annen kommune og dette har økonomisk konsekvens for Risør. En må vurdere om det er rom for å opprette flere fastlegehjemler i Risør kommune.

For å forebygge sykehusinnleggelser og reinnleggelser i sykehus vil samarbeid mellom fastlege og hjemmetjenesten være viktig. Rekruttering av framtidige fastleger reiser også spørsmål om kommunen vil fortsette å sette bort allmennlegetjenesten bare til selvstendig næringsdrivende fastleger eller opprette en eller flere kommunale legestillinger for fastlege – eventuelt i kombinasjon med sykehjemslegestilling. For å rekruttere framtidige fastleger vil kommunen være tjent med å kunne tilby ved siden av hjemler for selvstendig næringsdrivende også kommunale legestillinger eller støtte (inntektsgaranti) til lege i nyopprettet hjemmel. Dette er et omfattende spørsmål om blant annet økonomiske prioriteringer.

10.1.3 Kommunens folkehelsearbeid

Kommunens folkehelsearbeid skal styrkes. En befolkning med god psykisk og fysisk helse er en av de viktigste ressursene vi har i samfunnet. Evne til å lære, til kreativitet, utvikling, mestring og overskudd til å bidra i samfunnet er i større grad sosialt enn genetisk betinget. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste og frisklivssentral er viktige virkemidler i kommunens folkehelsearbeid.

10.1.4 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste

Kommunen har et lovfestet ansvar for å tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til alle innbyggere i aldersgruppen 0 til 20 år. Kommunens skolehelsetjeneste har ansvaret for elevene også ved fylkeskommunale skoler. Ifølge Meld. St. 34 2012-2013 Folkehelsemeldingen står ressursene kommunene i dag bruker på helsestasjons- og skolehelsetjenesten ikke i forhold til behovene (se meldingen, kapittel 5.2 Videreutvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten). Helsestasjons- og skolehelsetjenestens arbeid er sentralt i tidlig innsats og bedring av levekår.

Klare utviklingstrekk i perioden har vært vesentlig mer ressursinnsats knyttet til utfordringer innenfor 1) psykisk helse og 2) innvandrerhelse.

De ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten innehar god og allsidig kompetanse. Følgende bør vurderes i planperioden:

- Fortsatt kompetanseutvikling med særlig fokus på innvandrethelse i tråd med statlig satsing
- Videreutvikling av tverrfaglig samhandling, ikke minst innenfor området psykisk helse barn/unge
- Styrke bemanning for å kunne ivareta kjerneoppgaver og det forebyggende arbeidet på en forsvarlig måte.

10.1.5 Frivillighet/nettverk/aktiv omsorg

Risør kommune ønsker å satse mer aktivt på frivillighet gjennom Frivilligsentralen, Brukerkontoret og andre frivillige organisasjoner. Det er et mål at samarbeidet med de frivillige skal styrkes i årene framover, bl.a. gjennom formaliserte partnerskapsprosjekter. (Omsorgsplan 2010-2020).

10.2 TILTAK OG UTREDNINGER

10.2.1 Rehabilitering Sandnes ressurscenter (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 85/10 – Budsjett for 2011. Økonomien i prosjektet ble styrket i vedtak i sak 54/13 – Tertialrapport 1-13.

Økonomi

Prosjektet er finansiert i 2013.

Status pr. september 2013

Prosjektet har vært ute på anbud og kostnadsberegnet til brutto kr. 10 mill.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket anses nødvendig for ytterligere utvikling av faglig og økonomisk effektiv drift ved Sandnes RS.

10.2.2 Tilpasning Linken (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Det gjennomføres opprusting og tilpasning av Linkenbygget i perioden med en kostnadsramme på kr. 9,5 mill. (investeringsmidler)

Økonomi

Prosjektet er nedskalert, og finansiert med 7,7 millioner i 2013.

Status pr. september 2013

Tiltaket er ikke påbegynt og ligger på tegnings- og planleggingsstadiet.

Forslag om trinnvis utbygging med mulig oppstart i oktober 2013.

Vurdering av tiltaket

Linkenbygget benyttes av Kulturskolen, IKT drift, Delta og VIRK i tillegg til aktivitetene ved Habiliteringstjenesten. Det er også stort kursrom som benyttes av alle enheter. Vedlikehold og opprustning av bygget har vært et behov over lengre tid og er en forutsetning for videre bruk.

10.2.3 Dagsenter psykiatri (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Det etableres nytt dagtilbud til personer med psykiske lidelser i lokalene til Frydenborg barnehage. Lokalene rustes opp for kr. 3,5 mill ink. mva. i perioden (investeringsmidler).

Økonomi

Tiltaket ble etterfinansiert opp til en total kostnad på kr. 6 850 000 i 1. tertialrapport 2013.

Status pr. september 2013

Dagtilbudet til psykisk helse etableres i lokalene som kommunen har overtatt etter Frydenborg barnehage. Innflytting vil skje så fort lokalene er tilpasset. Arbeidet er i gang og forventet ferdigstilt våren 2014. Samtidig vil hele avdelingen for psykisk helse flytte inn i barnehagelokalene. Dette gir en bedre nærhet til psykiatriboligene.

Vurdering av tiltaket

Etablering av dagsenteret for psykisk helse i barnehagebygget er et gunstig tiltak for psykiatritjenesten, og muliggjør også at dagsenter for eldre kan overta lokalene som til nå har vært benyttet til Kontaktsenter psykisk helse.

10.2.4 Styrke bemanning av boliger for personer med psykiske lidelser (T) – ikke prioritert

Behandlet/vedtatt i bystyret i sak 132/12 – Handlingsprogram og Økonomiplan med følgende vedtak:

Det innføres bemanning i tilknytning til psykiatriboligene ved Frydenborgsenteret. 1 årsverk innføres i 2014 med en kostnad på kr. 600 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2015 med totalkostnad kr. 1,2 mill. (driftsmidler).

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	600 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Investeringsmidler				

Status pr. september 2013

Tiltaket er ikke startet opp da finansieringen ble forskjøvet til 2014.

Vurdering av tiltaket

Vedtaket ble først fattet i forbindelse med handlingsprogrammet for perioden 2012-2015, da med innføring f.o.m. 2013. I forrige handlingsprogram ble tiltaket forskjøvet med et år. Tiltaket sees i sammenheng med Bemanning psykisk helse, og prioriteres ikke som eget tiltak. Det vil i tiden framover arbeides videre med utforming av tilbud innen psykisk helse og rus, herunder utredning om interkommunalt samarbeid.

10.2.5 Bemanning psykisk helse (T) - nytt

Behandlet i formannskapet i sak PS 66/13 Behov innen NAV og psykisk helse med følgende vedtak:

Saken tas til etterretning.

Formannskapet ber rådmannen innarbeide en styrking av rus-psykiatri i budsjettforslaget for 2014.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	1 500 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Investeringsmidler				

Status pr. september 2013

Behovet for styrket miljøtjeneste er lagt frem for helse- og omsorgskomiteen og formannskapet, og er sett på i forbindelse med behov for å etablere forsterkede boliger.

Vurdering av tiltaket

En stadig større del av forebygging, behandling og ettervern foregår i brukers nærmiljø og samhandling og koordinering av tjenestene internt i kommunen og med 2. linjetjenesten får dermed større betydning enn tidligere. Aktive rusmisbrukere har ofte massive helseproblemer og tilleggslidelser i form av angst, depresjon eller tyngre psykiske lidelser og har ofte vanskelig for å benytte det ordinære tjenesteapparatet. En ser derfor behov for en styrket miljøtjeneste som

kan drive oppsøkende virksomhet, bedre tilgangen til hjelpeapparatet, gi bistand i hjemmet og bidra til en tilfredsstillende boligsituasjon.

Det er i tillegg behov for å styrke bemanningen innen psykisk helse av årsaker som:

- rådgivning til pårørende og differensiert dagtilbud til brukerne er mangelfullt
- kommunene har foreløpig ikke forpliktende samarbeidsavtaler med sykehuset for psykiatrien som for somatikken
- elektronisk meldingsutveksling er ikke på plass, slik at det er mer ressurskrevende å skape gode pasientforløp i denne sektoren enn i somatikken. Elektronisk meldingsutveksling forventes å komme på plass i løpet av høsten 2013, men det vil kunne ta tid å få ut effekten av dette.

Tidspunktet for når samhandlingsreformen slår inn for psykisk helse og kommunen får overført ytterligere ansvar for brukerne er uavklart. Når den tid kommer synes det klart at Risør står overfor krevende utfordringer på området.

Avdeling for psykisk helse har de siste årene fått tilskudd fra Fylkesmannen til økt innsats innen rus/psykisk helse, i 2012 tilsvarende 2,5 årsverk. Tilskuddene ble redusert fra og med 2013, og opphører i 2014. Kommunen har hittil ikke prioritert å videreføre årsverkene med egne midler. I tillegg ble avdelingen pålagt å gi tjenester ved videregående skole tilsvarende kr. 180 000 og å finne dekning for innenfor egne rammer.

I praksis innebærer innføring av 2,5 årsverk fra 2014 at arbeidet som har vært rettet mot brukere innen rus/psykisk helse med statlige midler de senere år kan fortsette. Det blir en styrking av det totale tilbudet innen psykisk helse i forhold til 2013 gjennom å gå tilbake til 2012-nivå. En videre styrking av det totale tilbudet innen psykisk helse fra og med 2015 med ett årsverk anses helt nødvendig, men en ser i dag ikke rom for å øke med ytterligere ett årsverk som tidligere vedtatt, jamfør punkt 10.2.4.

10.2.6 “Psykisk helse barn og unge i skolen” (T) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 132/12 – Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016:

Prosjektet “Psykisk helse barn og unge i skolen” fortsetter i perioden (T)

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	185 000	185 000	185 000	185 000
Investeringsmidler				

Status pr. september 2013

Avdeling for psykisk helse har hatt en person til stede på videregående skole i 30% stilling. Stillingen ble dekket innenfor Omsorgsenhetens ramme etter bortfall av eksterne midler etter avsluttet prosjektperiode.

Vurdering av tiltaket

Dette er et tilbud som elever og ansatte ved Risør videregående skole er fornøyd med. Kommunen plikter imidlertid ikke å tilby denne tjeneste på videregående skole, og rådmannen ser ikke mulighet til å bevilge midler til dette over driftsbudsjettet. Kommunen har imidlertid ansvar for ordinær skolehelsetjeneste til alle innbyggere i aldersgruppen 0-20 år, og er til stede med helsesøster. Til nå har også Ungdomstjenesten vært på videregående skole med lignende tilbud.

10.2.7 Frisklivssentral (T) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 3/12, med følgende vedtak:

Det planlegges innføring av Frisklivssentral, alene eller i samarbeid med nabokommuner. Form og innhold må utredes, herunder finansiering og eventuelle muligheter for tilskuddsmidler.

Forslagene oversendes helse- og omsorgskomiteen som bes om å komme med forslag til hvordan dette arbeidet skal legges opp slik at vi får en bred politisk prosess.

Vedtak i bystyresak 170/12 – budsjett 2013:

Ordningen med en frisklivssentral må legges inn for oppstart og etablering i 2013. Det arbeides aktivt med sikte på å styrke folkehelse og forebyggingsperspektivet for eksempel ved å delta i prosjekter hvor det også er mulig å løse ut eksterne midler. Det settes av kr 100 000 til dette arbeidet. Dersom Risør kommune i 2013 får et overskudd i midlene knyttet til samhandlingsreformen skal disse primært brukes til styrking av det forebyggende arbeidet.

Inndekning: Betalingen for tjenester fra SSHF reduseres med kr 100 000.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	300 000	300 000	300 000	300 000
Investeringsmidler				

Ytterligere satsing på frisklivssentral og koordinering av folkehelsearbeid vil kreve tilføring av ressurser.

Status pr. september 2013

Det er i samarbeid med Fylkeskommunen utarbeidet materiell til bruk ved en Frisklivssentral i Risør og telefon og kontaktinformasjon er opprettet. Tilbud gjennom Frisklivssentralen er tenkt koordinert gjennom personell ved Frydenborgsenteret og vil være et viktig bidrag i en videreutvikling av senteret. Målet er blant annet at fokus rettet mot pasientgrupper som er "storforbrukere" av sykehustjenester vil bidra til en reduksjon i behov for de samme sykehustjenestene. Offisiell åpning av kommunens Frisklivssentral har blitt utsatt av ressursmessige årsaker.

Vurdering av tiltaket

Frisklivssentral er et viktig tiltak for å nå målene om å forebygge mer og bedre. Det er også et viktig tilbud til personer som har økt risiko for, eller allerede har, sykdommer eller utfordringer knyttet til fysisk og psykisk helse. Frisklivssentralen kan bidra til å nå målet om å redusere for tidlig død på grunn av livsstilsrelaterte sykdommer.

Samhandlingsreformen oppfordrer kommunene til å drive aktivt forebyggende arbeid, både generelt og for å hindre innleggelser som nå belaster kommunen økonomisk. Det er foreløpig ikke overført midler til kommunene til dette arbeidet gjennom Samhandlingsreformen og Rådmannen kan ikke se at vi har ressurser til egne stillingshjemler til formålet. Det forutsettes at tilbud innenfor konseptet gis innenfor Omsorgsenhetens rammer så langt det er mulig. Se også avsnitt 10.2.11.

10.2.8 Tilpasse Tjennasenteret (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Fremtidig bruk av Tjenna-senteret som et "betjent" omsorgs- og aktivitetssenter for eldre utredes i et eget prosjekt. Igangsettes 2012. Det igangsettes også en utredning om fremtidig struktur for og bruk av omsorgsboliger i slutten av perioden (2014/2015)

Utredning av bruk av Tjennasenteret gjennomføres i henhold til vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Pkt. 10.2.8:Første del av (tiltaket) utgår ikke.

Økonomi

De økonomiske konsekvensene av utredningen er ukjent og svært usikre. Dersom kommunen skal inn med investeringer, vil disse bli betydelige. Dersom det konkluderes med helt eller delvis innslag av private aktører, blir kostnadsbildet for kommunen annerledes.

Status pr. september 2013

Utredningen er planlagt i slutten av perioden og derfor ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen fremmer et nytt forslag til vedtak om utredning av fremtidig struktur for og bruk av omsorgsboliger – se avsnitt 10.2.9.

10.2.9 Kommunale utleieboliger (U) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Det totale behovet for kommunale utleieboliger, herunder framtidig bruk av Tjennasenteret, utredes.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	200 000			
Investeringsmidler				

Det vil være behov for noe assistanse til denne utredningen. Midlene skal også dekke utredning av etablering av kommunalt hjelpemiddellager.

Omfanget av eventuelle framtidige investeringer som følge av utredningen er ukjente, men kan bli betydelige.

Vurdering

Kommunens totale boligportefølje må gjennomgå med utgangspunkt i Boligsosial handlingsplan.

10.2.10 Etablering av kommunalt hjelpemiddellager (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 - Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Utredning av etablering av kommunalt hjelpemiddellager igangsettes i 2012 for realisering i slutten av perioden (2014/15).

Økonomi

Utredningsarbeidet vil kreve noe ekstern kompetanse, og det er avsatt driftsmidler til dette i tiltak 10.2.9. Det er ikke lagt inn investeringsmidler i ramma for 2014, men det er behov for å etablere hjelpemiddellager snarest mulig. Tiltaket vil fremmes som egen politisk sak.

Status pr. september 2013

Utredningen er ikke igangsatt men vil prioriteres i 2014.

Vurdering av tiltaket

Det er et økende behov for lagring av til dels svært avanserte hjelpemidler. Disse må oppbevares forsvarlig og på en slik måte at administrasjon av ordningen blir så lite krevende som mulig. Utredningen sees i sammenheng med fremtidig behov for omsorgsboliger, se avsnitt 10.2.9.

10.2.11 Forebygge innleggelser på sykehus (T) - utgå

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 132/12 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Dersom regnskapet for samhandlingsreformen for Risør kommune kommer ut med overskudd i avslutningen av regnskapet V2013, settes pengene av til å brukes til forebyggende helsearbeid som hindrer innleggelser på sykehus forutsatt at kommunen totalt sett har en regnskapsoverskudd. Videreutvikling av Frisklivssentralen sees som en del av dette.

Egen sak om tiltak fremmes etter regnskapsavslutningen.

Økonomi

I kommunens regnskap for 2012 er samhandlingsreformen avsluttet med et underforbruk på kr. 93 000,-. Det har i ettertid vist seg å være et overforbruk så langt i 2013. I henhold til prognose i 2. tertialrapport vil totalkostnaden bli på ca. kr. 8,3 mill, og kommunen får en utfordring på ca. kr. 300 000 knyttet til dette.

Status pr. september 2013

Det er ikke satt i gang spesifikke tiltak ved bruk av disse midlene.

Vurdering av tiltaket

Forebygging av innleggelser på sykehus gjøres primært av kommunens helse- og omsorgstjeneste, og det er også her en må arbeide videre for å redusere innleggelser. Frisklivssentralen vil i denne sammenheng kunne bidra.

Rådmannen finner ikke rom for å tilføre ressurser til forebyggende helsearbeid ved eventuelt underforbruk av sykehustjenester. Eventuelt regnskapsoverskudd anbefales satt på fond til å dekke eventuelle framtidige overforbruk.

10.2.12 Legevaktjenesten (U) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Risør kommune vil følge utredningen nøye og komme tilbake med sak til politisk behandling når utredningsrapport foreligger.

Økonomi

Utredningen er finansiert gjennom det interkommunale legevaktsamarbeidet. Kostnader som konsekvens av utredningen er ikke kjent.

Status pr. september 2013

Det er iverksatt en utredning om den interkommunale legevakten i Arendal. Innen mai 2014 ventes fremlagt forslag til videreutvikling av legevakten, legevaktens framtidige organisasjon, styring og lokalisering m.m. Forslagene skal konsekvensutredes.

10.2.13 Etablering av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 34/13, med følgende vedtak:

1. Revidert tilleggsavtale tas til etterretning.
2. Det er viktig av KØH-tilbudet i Risør kommune etableres i 2014. Bystyret ber rådmannen utrede en desentralisert lokalisering av KØH-tilbudet ved Frydenborgsenteret i samsvar med den inngåtte reviderte tilleggsavtalen og komme tilbake til spørsmål om oppstart og iverksettelse i forbindelse med budsjettforslaget for 2014.

Økonomi

Kommunene i Østre Agder har inngått avtale (delavtale 4) med Sørlandet sykehus HF og en revidert tilleggsavtale til delavtale 4 om kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud. På dette grunnlag har kommunene i 2013 mottatt tilskudd fra Helsedirektoratet på til sammen i underkant av kr. 10 mill. Risør kommune har mottatt kr. 850 000 til formålet. Etter avtale er denne sum overført Østre Agders interkommunale samarbeid. Tilsvarende beløp er stilt i utsikt fra Sørlandet sykehus HF og ventes utløst når helseforetakets forutsetninger er oppfylt.

Status pr. september 2013

Før sommeren 2013 ble det opprettet 2 plasser for kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold ved Myratunet i Arendal. Ved Sørlandet sykehus HF i Arendal er det gjennomført et hospiteringsopplegg for sykepleiere fra kommunene i Østre Agder med sikte på å fremme kompetanseutvikling innen øyeblikkelig hjelp. Samtidig er det foretatt en kartlegging av pasienter innlagt i observasjonsposten ved samme sykehus. Hensikten med kartleggingen er å skaffe kunnskap om pasienter som innlegges som øyeblikkelig hjelp i sykehuset. Antallet kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold ved Myratunet vil bli utvidet til 5 plasser fra og med oktober 2013. Også pasienter fra andre kommuner i Østre Agder enn Arendal vil da kunne legges inn i disse plassene.

Vurdering

Kunnskap fra kartleggingen av pasienter ved observasjonsposten i Sørlandet sykehus HF, Arendal, hospiteringen for kommunale sykepleiere samme sted og erfaringene fra kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold ved Myratunet vil bli lagt til grunn for planlagt utbygging av tilbudet i Østre Agder.

Det er et krav fra sentrale myndigheter at "Tilbudet som etableres skal være bedre eller like godt som et alternativt tilbud i spesialisthelsetjenesten". (Se Helsedirektoratets veileder revidert 01/2013 om "Kommunenes plikt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold", side 7, tredje avsnitt.)

En medisinsk faggruppe, nedsatt av Sørlandet sykehus HF og kommunene på Agder, har utarbeidet kvalitetskrav for tilbudet. Kravet til legetjenester har vist seg å være en særlig utfordring.

I henhold til den reviderte tilleggsavtalen med Sørlandet sykehus er partene enige om at "det utredes en desentralisert lokalisering (av tilbudet) ved

Frydenborgsenteret, Risør, i tillegg til tilbudet ved Myratunet i løpet av 2013/2014". (Se revidert tilleggsavtale til delavtale 4, punkt 7.3 Organisering av døgntilbudet.)

Å opprette tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold på Frydenborgsenteret i Risør vil kreve bl.a. styrket sykehjemslegetjeneste, styrking av den interkommunale legevaktstjenesten og tett samarbeid mellom kommunens omsorgstjeneste og fastlegene i kommunen. Tilbudet i Risør kan tidligst opprettes i annet halvår 2014.

10.2.14 *Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)*

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Det etableres garasjer for utleie til beboere i Orreveien ressurscenter.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler		300 000		

Det forutsettes at kapitalkostnadene dekkes av økte husleieinntekter.

Status pr. september 2013

Tiltaket er planlagt startet i 2014/2015.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vurderer at dette er et tiltak som over tid vil finansiere seg selv, og være til stor hjelp, både for personale og beboere i Orreveien.

Tiltaket foreslås imidlertid litt ut i tid pga. den store belastningen på enhet for eiendom og tekniske tjenester som må stå for gjennomføring av tiltaket.

10.2.15 *Kommunelegefunksjonen (U) - nytt*

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Risør bystyre støtter en vurdering av felles kommunelege med en eller flere kommuner i Østre Agder.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser av tiltaket er foreløpig ukjent, men vil sannsynligvis ikke medføre økte kostnader.

Status pr. september 2013

Kommunelegen i Risør vil gå av med pensjon i 2014, og kommunen finner det hensiktsmessig å se på en samarbeidsløsning med andre kommuner.

Vurdering av tiltaket

Dette er et tiltak som vil kunne gi effekt på det samfunnsmedisinske området. Funksjonen som kommunelege/samfunnsmedisiner vil også være meget viktig for å jobbe fram robuste legetjenester. Siden regionen i hovedsak de samme utfordringene knyttet mot levekårsindikatorer/folkehelse ser man det som en styrke å samarbeide med omliggende kommuner for å opprette en hel stilling som kommuneoverlege.

10.2.16 Samlokalisering av helsetjenester i Helsehus (U) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Risør bystyre ber rådmannen utrede mulighetene for samlokalisering av helsetjenester i Helsehus.

Økonomi

Utredningsarbeidet vil kreve noe ekstern kompetanse, men det er ikke avsatt driftsmidler til dette. Investeringskostnadene ved gjennomføring av tiltaket er ukjente men kan bli betydelige. Tiltaket vil fremmes som egen politisk sak.

Status pr. september 2013

Kommunens fastlegetjeneste er spredt på tre steder, og øvrige funksjoner på ytterligere flere steder.

Vurdering av tiltaket

Et bredt fagmiljø fremmer rekrutteringsmulighetene. For å styrke brede fagmiljø og sikre bedre tilgjengelighet av fastlegen for pasienten anbefales at kommunen legger til rette for å samle legetjenesten i en større flerlegepraksis - om mulig samlokalisert med andre helsetjenester så som fysioterapeuter, kommunepsykolog, apotek (legemiddelforsyning), tannleger m.m. Et slikt "Helsehus" kan med fordel også innrettes med henblikk på å stille til rådighet egnede lokaler for ambulante spesialisthelsetjenester som i fremtiden ventes å utgjøre en større andel av spesialisthelsetjenestens tilbud til befolkningen.

11) Sosiale tjenester

11.1 INTERN SAMORDNING OG TJENESTEUTVIKLING

Det er betydelige levekårsutfordringer i Agder - dokumentert blant annet i “Regional monitor” (Agderforskning 2011). Risør er en del av dette bildet.

Levekårsutfordringene, og årsakene til dem, er sammensatte. Av den grunn er det også nødvendig å løse utfordringene gjennom et systematisk arbeid på flere områder. Sosialtjenesten er sentral i dette arbeidet. Andre avgjørende faktorer for den videre utvikling vil være blant annet god, helhetlig samfunnsplanlegging, mulighet for å få jobb og et godt samspill mellom private/frivillige og offentlige aktører. Utover det som foregår i den daglige driften på NAV (arbeidsavklaring, arbeidsformidling, råd/veiledning, inntektssikring m.v.) – pågår følgende tiltak omtalt i “Tiltaksplan for bedre levekår blant barn og unge”, vedtatt i 2013:

- Økt bevisstgjøring om viktigheten av deltakelse både for voksne og barn
- Tilnærming offentlig og frivillige. Hvordan utfylle hverandre og gjøre hverandre gode?
- Aktivitetsfokus voksne – bl.a. gjennom satsningen på tiltakskoordinator og offentlige tiltaksplasser – samt større kreativitet og variasjon i arbeidet med kvalifiseringsprogrammet
- Diverse tiltak for tidlig innsats, hovedsakelig LP og Kvello-modellen, se kapittel 12.

11.1.1 Tiltaksplan for bedre levekår blant barn og unge

Planen setter fokus på deltakelse, aktivitet og familieperspektiv. Erfaringene med tiltakene som ble iverksatt i 2013, til dels gjennom ekstra bevilgninger, er gode. Tiltakskoordinator har vært ansatt i 80 % stilling t.o.m. juni 2013 – etter det i 50 % (jfr. bystyrevedtak). Det ble i 2013 opprettet 19 kommunale tiltaksplasser. Koordinatoren brukes som et viktig virkemiddel – ikke minst i “Ungteam” på NAV. Tiltakskoordinator sikrer tilgang på tiltaksplasser. I 2013 er tendensen at det er en nedgang i antall personer under 25 år med sosialhjelp som hovedinntekt. Tiltaksplasser og tiltakskoordinator er viktig bidrag inn for å holde denne tendensen. For arbeidsstedene som oppretter tiltaksplasser er det en suksessfaktor at de har en konkret person (tiltakskoordinator) å forholde seg til. Tiltaket er innarbeidet i NAV/Enhet for kvalifisering.

Det vil arbeides videre med å finne dekning for videreføring av Aktivitetskasse.

11.1.2 Bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Risør kommune har siden 2010 bosatt enslige mindreårige flyktninger i bemannet bofellesskap og tilknyttede boenheter. Det er behov for å vurdere tiltak, måloppnåelse og økonomi i dette arbeidet.

11.2 TILTAK OG UTREDNINGER

11.2.1 Forsterkede boliger til bostedsløse (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 73/12, med følgende vedtak:

Bystyret ber rådmannen gjøre ytterligere vurdering av boligenes lokalisering. En ny vurdering kan også inkludere kjøp av private eiendommer. Formannskapet

delegeres myndighet til å fatte beslutning vedrørende lokalitet og evt. kjøp av eiendom etter at saken er behandlet i helse- og omsorgskomiteen.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 000 000			

Investeringskostnadene er foreløpig relativt uklare. Det er ikke avklart om boligene bygges på kommunal tomt eller om tomt/bolig skal kjøpes.

Det planlegges for etablering av to forsterkede boenheter.

Status pr. september 2013

Saken har vært behandlet flere ganger i helse og omsorgskomiteen. Pr. nå er det planlagt to boenheter.

Det arbeides fortsatt med avklaring av plassering av boligene. Arbeidet organiseres av en av kommunalsjefene.

Vurdering av tiltaket

Behovet for slike boliger vil alltid variere, men er i perioder et stort problem for kommunen. Kostnadene ved å finne andre løsninger, kan være betydelige og rådmannen håper derfor at disse boligene kan etableres innen rimelig tid. Samtidig er det viktig at prosessen rundt valg av lokalisering er så god som mulig.

Tjenester til leietakerne i disse boligene forutsettes å dekkes innenfor enhetenes driftsrammer i form av punkt-tjenester.

12) Oppvekst og skole

12.1 INTERN SAMORDNING OG TJENESTEUTVIKLING

12.1.1 Kvellomodellen

Barnevernet og PPT har i samarbeid med helsestasjon, fysioterapeut, barnehagene og habiliteringstjenesten startet et arbeid etter ”Kvellomodellen”. Modellen er i 2013 i prosjektfase og fokuserer på tidlig innsats for barn som *kan* stå i fare for en skjevutvikling. Pr. februar 2014 vil alle barnehager ha vært igjennom oppstartfasen.

Hovedmålene med satsingen er:

- Å få et flerfaglig blikk for å drøfte gode barnehagetilbud, og for å se om barn kan ha nytte av tjenester ut over det barnehagen skal gi.
- Å jobbe systematisk med tidlig innsats som det beste, forebyggende arbeid.
- Å skape gode samarbeidssystem mellom barnehagen, helsesøster, barnevern og PPT.
- Å se på barnehagen fra et systemnivå.

12.1.2 Læringsmiljø og pedagogisk analyse - LP-modellen.

LP-modellen er å skape læringsmiljø som gir gode betingelser for sosial og skolefaglig læring hos alle elever.

LP-modellen er en systemteoretisk analysemodell, hvor pedagogiske utfordringer, utvikling av læringsmiljø og realisering av tilpasset opplæring i skolen har fokus.

Hensikten er å få en eksplisitt forståelse av de faktorer som utløser, påvirker og opprettholder elevenes handlinger og atferd. Klasseledelse er en del av modellen.

Hele grunnskolen i Risør har fra høsten 2012 tatt i bruk LP – modellen.

Ungdomsskolen har hatt den i bruk siden 2006.

Faglig ansvarlig for prosjektet er Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning fra UiS. Kommunen har inngått en forpliktende avtale om faglig oppfølging i de neste 3 år.

12.1.3 Tidlig innsats og enkelttilfeller med kompliserte sammensatte problemstillinger.

Arbeidet med tidlig innsats, spesielt overfor barn og unge, har fått et utvidet fokus. Kommunen har fått på plass tverrfaglige tilbud som koordineres i Koordinerende enhet (KE).

12.1.4 SLT modellen

Målrettede tiltak i henhold til SLT-modellen ble etablert i 2011/2012 og videreført i 2013. Det er etablert rutiner for møter mellom flere tjenester og instanser som gjør at kommunikasjon og løsningsfokusering på utfordrende problemstillinger rundt ungdommer er bedret. I de ulike møtene er følgende representert:

- Politistasjonssjef, rådmann, ordfører.
- Politistasjonssjef, leder ungdomsskolen.
- Ungdomstjenesten, sosiallærer og teamledere på ungdomsskolen
- Koordinerende Enhet(ledere av kvalifisering, barneskolene, ungdomsskolen, omsorg, habilitering, kultur og rådmannen).

- Oppvekstforum (alle mellomledere i tjenester som arbeider med barn og unge, samt politi og videregående skole)
- Barnevernstjenesten og politiet.

I 2013 er arbeidet utvidet med å inkludere Risør Videregående skole i møte med styringsgruppen for SLT arbeidet (rådmann, ordfører, politistasjonssjef og SLT koordinator). Det er innarbeidet fast rutine for møte mellom politi og ledelsen ved Risør Videregående skole.

SLT koordinator deltar i eller er orientert om resultatene i alle fora.

Det er inngått forpliktende samarbeidsavtale mellom kommunen og politiet om ungdomskontrakter. Det er utarbeidet en praksishåndbok for tverrfaglig samhandling i kommunen.

Ungdomstjenesten arbeider målrettet med forebyggende programmer i skolen og med forebygging på individnivå. SLT modellen sørger for samordning av tjenester på ulike nivåer intern og eksternt. Arbeidet med SLT gir kommunen et erfaringsgrunnlag som vil gi retning for hvordan Risør skal videreføre kriminalforebyggende arbeid.

SLT arbeidet implementeres i drift i 2014 og en av ungdomskontaktene bør ha tittelen SLT koordinator for å vise at vi fortsatt arbeider etter modellen.

SLT arbeidet innebærer ingen økning i stillinger, og vi vil ikke kunne motta tilskudd i 2014.

12.1.5 Ny GIV – gjennomføring i videregående opplæring.

Ny GIV er et overgangsprosjekt og retter seg mot elever som er lite motiverte i siste halvår på ungdomstrinnet. Prosjektet ble avslutta våren 2013 og erstattes av statens satsing på ungdomstrinnet gjennom *Skolebasert kompetanseutvikling* der ungdomsskolen er med. Satsinga gis midler fra staten i perioden august 2013 og ut 2014.

12.1.6 Tilstandsrapport / skoleeierrollen.

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jfr. opplæringsloven § 13-10 andre ledd og privatskoleloven § 5-2 tredje ledd. I St.meld.nr 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte. Tilstandsrapporten i opplæringen skal som minimum omhandle læringsresultater, frafall og læringsmiljø.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeier dvs. kommunestyret. Det skal være mulig å tilpasse arbeidet med å utarbeide en årlig tilstandsrapport til det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier. Tilstandsrapporten er et sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringen har fastsatt mål knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringen. Skoleeier står ellers fritt til å utvide innholdet i tilstandsrapporten.

Bystyret har gjennomført en egen skolens dag der hver skole, tilstandsrapporten 2012 og prosjekter ble presentert. Skolens dag skal gjennomføres årlig.

Tiltak innen tjenestområdet Oppvekst og skole finnes i kapittel 6.

13) Tekniske tjenester og forvaltning

13.1 INTERN SAMORDNING OG TJENESTEUTVIKLING

13.1.1 Naturtypekartlegging

Kommunen ble i begynnelsen av 2012 spurt av Fylkesmannen om å foreta en ny kartlegging av naturtyper på land. Kommunen har fra tidligere en slik kartlegging, men denne krever oppdatering i tillegg til at nye områder bør kartlegges. Fylkesmannen bidrar med 250 000,- Fylkeskommunen bidrar med 75 000,- og kommunen med 100 000,-. Fylkesmannen har i tillegg bevilget kr. 95 000,- (inkl. mva) til ytterligere kartlegging. Det må lages utvidet avtale med Asplan Viak. Asplan Viak as fikk oppdraget etter en begrensa anbudsrunde og arbeidet skal være ferdig innen våren 2014. De kartlagte områdene vil trolig kunne tas inn i ny kommuneplan og er grunnlag for en bedre saksbehandling etter naturmangfoldloven.

13.1.2 Saksbehandlingsrutiner

Enheten for plan og byggesak sine primæroppgaver består i å behandle ulike type søknader. Rutinene for mottak av saker, foreløpig svar og raskest mulig saksbehandlingstid fungerer mye bedre enn tidligere, men fremdeles må det jobbes kontinuerlig med dette. Fordi enheten har relativt få ansatte (7), er det begrensa hvor mange prosjekter vi bør være involvert i til enhver tid da dette påvirker saksbehandlingstiden.

13.1.3 SD-anlegg i kommunale bygg

Som energibesparende tiltak er det påbegynt installering og montering av styringssystemer som kan optimalisere strømforbruket ved å tidsstyre temperatur, ventilasjon og lys i hvert enkelt bygg. Det arbeides videre med tiltaket.

13.2 TILTAK OG UTREDNINGER

13.2.1 Etterslep fornying biler/maskiner (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Utskifting av biler og utstyr til bruk i teknisk drift gjennomføres ihht. plan.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 400 000 ^{*)}	1 050 000	800 000	400 000

^{*)} Av disse belastes kr. 300 000,- vann og avløp.

Status pr. september 2013

I 2013 er følgende skiftet ut;

- Høytrykksspyler
- Liten lastebil
- Feiemaskin

- Skjærgårdstjenesten - liten båt
- Peugeot Expert
- VW Caddy
- VW Caddy Maxi 4x4

Planen er rullert fra forrige handlingsprogram og ligger vedlagt.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig at de ansatte innenfor eiendom og tekniske tjenester har godt og riktig utstyr til arbeidet som skal utføres. Investeringsplanen som foreslås her vil sørge for at utstyret blir jevnlig oppgradert og skiftet ut.

13.2.2 Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 132/12 – Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016, med følgende vedtak:

Det legges opp til en gradvis styrking av bemanning av vaktmester og utegjeng. Det legges opp til innføring av 1 årsverk i 2014 med en kostnad på kr. 500 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2015 med totalkostnad kr. 1 mill.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	500 000	500 000	1 000 000	1 000 000
Investeringsmidler				

Status pr. september 2013

Tiltaket er ikke satt i drift da det ble utsatt ett år i behandling av handlingsprogram for 2013-2016.

Vurdering av tiltaket

Det er et stort behov for å styrke tjenestene fra vaktmester og utegjeng. Oppbemanning har vært planlagt fra forrige handlingsprogram, og rådmannen mener fortsatt at dette er et viktig tiltak.

En ytterligere utsettelse eller forskyvning av dette tiltaket vil ha stor betydning, både for belastning på ansatte og vedlikehold av bygg. På grunn av anstrengt økonomi foreslås tiltaket likevel forskjøvet ytterligere ett år, til 2015.

13.2.3 Landbruk i fokus (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Risør kommune vil, sammen med Gjerstad kommune, ha fokus på landbruket. Kommunen vil søke Fylkesmann og Fylkeskommune om midler til kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord. Målet er å øke husdyrproduksjonen og å redusere gjengroing i kulturlandskapet.

Midler fra Fylkesmann/Fylkeskommune benyttes også til å leie inn Landbruksrådgivning Agder.

Økonomi

Det skal søkes støtte hos Fylkesmann og Fylkeskommune slik at en kan finansiere største delen av prosjektet via disse midlene, men noe arbeidstid og eventuelle

kontorutgifter må påregnes. Gjerstad og Risør samarbeider i felles landbrukskontor og utgiftene forutsettes dekket av enhetens driftsbudsjett.

Status pr. september 2013

Risør har vært i kontakt med Landbruksrådgivning Agder angående søknad til fylkesmann og fylkeskommune. Søknad vil sendes høsten 2013.

Vurdering av tiltaket

I forbindelse med rullering av kommuneplanen vil hensynssoner landbruk bli tatt inn med tanke på kommunens plikt til å ivareta jordvernet.

13.2.4 Nytt verksted / brannstasjon (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Behov for og gevinster ved å etablere en ny brannstasjon med verksted for kommunens tekniske tjenester utredes. Utredningen foretas i slutten av perioden (2014-2015)

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler				20 000 000

Status pr. september 2013

Utredningen forutsettes ferdigstilt i løpet av høsten 2013 og vil omtale hvilke behov tjenestene har for lokaler/ fasiliteter og i hvilken grad eksisterende bygg kan brukes til dette.

Ambulansetjenesten har tatt kontakt med kommunen mht. behov for lokaler. Det kan være naturlig å se en samlokalisering av nødetatene i sammenheng med dette bygget.

Vurdering av tiltaket

Framdriften i prosjektet er avhengig av i hvilken grad oppretting av mangler funnet ved vernerundene kan utsettes i påvente av nybygg eller om strakstiltak er nødvendig.

13.2.5 Utvidelse av kirkegård / minnelund (T)

Saken er behandlet i bystyret flere ganger og har derfor flere vedtak.

Saken har følgende omtale i sak 85/11 – Budsjett 2011:

Ny kirkegård og minnelund

Planlegging av ny kirkegård og opparbeiding av minnelund for de som ikke ønsker eget gravsted ble vedtatt ifm. økonomiplansaken for perioden 2010-2013. vedtaket satt av kr. 300 000,- og skal være ferdig innen 2012. Beløpet er derfor lagt inn i 2011.

Videre ble prosjektering av oppfylld på Frydendal kirkegård behandlet i bystyret i sak 36/13 med følgende vedtak:

Risør kommune godkjenner igangsetting av prosjektering av tiltak som nevnt i saksforarbeidet av Frydendal kirkegård innenfor en investeringsramme på kr. 100 000,-.

Økonomi

Rådmannen tolker vedtakene slik at prosjektet som gjelder minnelund er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 300 000 til prosjektering, mens prosjektering av oppfylld på Frydendal kirkegård er finansiert med kr. 100 000,-. Det er ikke bevilget midler til selve opparbeidingen av kirkegårdene, og det foreslås derfor å legge dette inn i økonomiplanen for perioden.

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 000 000	2 000 000		

Status pr. september 2013

Prosjektering av arbeid på begge kirkegårdene er i gang.

Vurdering av tiltaket

Etablering av minnelund og utvidelse av gravplasskapasiteten er nødvendig og konkret plan for gjennomføring blir lagt frem for politisk behandling i 2014.

13.2.6 Vedlikeholdsplan for kommunale bygg (U) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 170/12, med følgende vedtak:

Bystyret er bekymret for vedlikeholdet av kommunale bygg. For å bedre vedlikeholdet ønsker vi en vedlikeholdsplan hvor kost nytte vektlegges, og en evaluering/styrking av vaktmestertjenesten og ansvarsfordelingen av vedlikeholdet.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	5 800 000	3 000 000	1 300 000	
Investeringsmidler				

Status pr. september 2013

Forenklet vedlikeholdsplan med prioritering av bygg og oppgaver er utarbeidet. Se vedlegg 5.

Vurdering av tiltaket

I tillegg til en forenklet vedlikeholdsplan må det lages en total oversikt med strategier og nødvendige tiltak. Dette utløser behov for ekstern kapasitet og kompetanse og har foreløpig ingen dekning på driftsbudsjettet. Kostnadene til utbedringer regnes som vedlikehold og medfører derfor også belastning på driftsbudsjettet som det ikke er funnet mulighet for.

13.2.7 Oppgradering av kommunale areal på øyene i skjærgård/fjorder (T) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Tiltak gjennomføres i henhold til Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården i Aust-Agder.

Status pr. september 2013

Tiltak gjennomføres i takt med bevilgninger og kapasitet.

Økonomi

Det er ikke satt av egne midler til tiltak i enheten. Gjennomføring forutsetter fylkeskommunale midler, og betinger egenfinansiering.

Vurdering

Diverse tiltak er inkludert i Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården i Aust-Agder, 2013-2018. Planen rulleres årlig med vurdering av hvilke tiltak som skal ha høyest prioritet.

Se vedlegg 6.

13.2.8 Kommunale bruer (T) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Det gjennomføres standardheving og/eller erstatning av kommunale bruer etter anbefalinger fra inspeksjon av bruene. Trollbergvika bru rives og erstattes i 2014. Videre arbeid avklares i Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	500 000			

Status pr. september 2013

Ila 2013 er det gjennomført inspeksjon av alle kommunale bruer. Da det ble avdekket alvorlige skader, ble det utført spesialinspeksjon av Trollbergvika bru (i området Fie). Denne brua prioriteres derfor først i perioden.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vurderer dette til å være et tiltak som bør prioriteres av sikkerhetsmessige hensyn.

13.2.9 Skilting av nye veinavn (T) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Kostnad for skilting av veinavn som følge av adresseringsprosjektet. Dette er en kostnad som tilfaller Enhet for eiendom og tekniske tjenester.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler				
Investeringsmidler	150 000	50 000		

Nye skilter vil trolig medføre noe høyere driftsutgifter fra og med 2016, som forutsettes tatt i ramma.

13.2.10 Gamle kommunale eiendomssaker (T) - nytt

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Det settes av midler til å leie inn ekstra hjelp eller på annen måte sette av ressurser til å rydde i gamle, uavklarte eiendomssaker. Det settes av midler til 1 årsverk i 2 år.

Status pr. september 2013

Utfordringene som det er behov for å løse er:

1. Prosjektet med innløsning av kommunale festetomter (helårsbolig og fritidsboliger) er avsluttet. Eiere til kommunale festetomter som ikke har fått tilbud grunner seg i mange forhold, oftest er det feilføringer i grunnboka hos tinglysingen. Dette gjelder anslagvis 50 tomter.
2. Det er behov for å slette tomter som er feilført på personer som er døde.
3. Ordne med hjemmel til tomter som skulle vært skjøttet over til kommunen.
4. Rettigheter og heftelser til kommunale eiendommer.
5. Matrikulering av kommunal veigrunn.
6. Få kartfestet eiendommer innenfor gnr.16 (Risør by) som ikke er kartfestet pr. i dag – ca. 50 tomter.
7. Private aktører som har tatt i bruk kommunal grunn uten tillatelse.
8. Sammenføring av tomter.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	500 000	500 000		
Investeringsmidler				

Vurdering av tiltaket

Kommunen har ikke tilstrekkelig oversikt over egne eiendommer. Dette er uheldig for forvaltning, rettigheter til og evt. salg av eiendomsressursene. Arbeidet bør utføres av ansatte med lang erfaring og kjennskap til kommunen.

14) Kultursektoren

14.1 INTERN SAMORDNING OG TJENESTEUTVIKLING

Enhet for kultur sin viktigste oppgave er å tilrettelegge tjenester for innbyggere og tilreisende gjennom hele livsløpet. Det er ikke en lovpålagt oppgave for en kommune å tilby kulturopplevelser, men et strategisk valg. Risørhuset ferdigstilles desember 2013, og ombyggingen muliggjør samhandling mellom tjenestene i større grad enn tidligere.

Nærings- og kulturkomiteen satte våren 2013 ned en arbeidsgruppe som skulle utrede Frivilligsentralen, både når det gjaldt sentralens innhold og beliggenhet. Komiteen konkluderte med at Frivilligsentralen skal være et koordinerende organ og få en ny lokalisering, helst i sentrum. Det kan være naturlig at koordinering av frivillig arbeid legges til Risørhuset.

14.1.1 Kunst og kultur

Kunst- og kultursatsingen i Risør har et stort potensiale både i utvikling og i konsolidering av etablerte satsinger. Tilrettelegging for profesjonell kunstnere ved gode og rimelige produksjonslokaler (14 atelierer i alt), samt stipender på størrelse med statlige arbeidsstipender, er en viktig del av et talentprogram.

Den endrede driftsformen i Kunstparken har sine utfordringer ressursmessig, men ses på som viktig dersom man skal opprettholde kommunens profesjonelle kunstpolitikk med et kunstgalleri i regionen.

14.2 TILTAK OG UTREDNINGER

14.2.1 Ny Risørbok (T) – ikke prioritert

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 37/13 med følgende vedtak:

Det nedsettes en arbeidsgruppe som i løpet av 2013 skal arbeide med et forprosjekt som kartlegger omfang, innhold, økonomi og involvering av profesjonelle bidragsytere i ny Risørbok til byjubileet i 2023.

Arbeidsgruppen skal ha følgende sammensetning:

- 1 representant fra Aust-Agder Kulturhistoriske Senter*
- 1 representant fra Søndeled og Risør Historielag*
- 1 representant fra Enhet for kultur, oppnevnt av rådmannen*
- 2 politikere oppnevnt av Nærings- og kulturkomiteen*

Arbeidsgruppen har mandat til å trekke aktuelle fagpersoner inn i arbeidet.

Nærings- og kulturkomiteen er styringsgruppe for prosjektet.

Konklusjonene fra forprosjektet og forslag til videre prosess legges fram for bystyret i 2013.

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Det er viktig å utgi et bokverk av høy kvalitet i forbindelse med Byjubileet 2023, og at det arbeides med alternative løsninger. Det engasjeres en faghistoriker til å utarbeide et mer detaljert forprosjekt enn det arbeidsgruppa har hatt mulighet til. Det settes av 2-3 måneder og 100 000 kr til dette arbeidet. Forprosjektet skal også vurdere rimeligere og mindre omfattende bokutgivelser enn det arbeidsgruppa foreslår, men fortsatt med vekt på faglig kvalitet og formidling. Det ses som viktig å

sikre en økonomisk kontinuitet i arbeidet. De muligheter som inngår i et samarbeid med Søndeled og Risør Historielag trekkes inn når det arbeides med alternative løsninger.

Økonomi

	2014	2015	2016	2016
Driftsmidler	100 000			
Investeringsmidler				

Det er naturlig å søke eksterne instanser om midler til prosjektet og forutsette inntekter ved salg. Det er imidlertid ukjent hvor mye dette kan dreie seg om.

Status pr. september 2013

Arbeidsgruppen er i gang med et forprosjekt som skal klargjøre omfang, innhold, økonomi og involvering av profesjonelle bidragsytere til bokverket. Foreløpig oversikt sier at det må settes av mellom 500-600 000 hvert år i 10 år. Det avhenger av om verket blir på 2 eller 3 bind, og hvor mye som skal digitaliseres.

Arbeidsgruppen legger frem sitt forprosjekt for bystyret i løpet av 2013.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er svært kostnadskrevende. Prosjektet vil kreve mye midler fra kommunen som har en svært stram økonomi. Det vil være helt nødvendig å motta eksterne midler for å få gjennomført prosjektet. Selv med arbeidsgruppas laveste anslag, 6 millioner kroner, innebærer forslaget en betydelig driftsutgift for kommunen. Rådmannen kan ikke se noen mulighet til å prioritere kommunale midler til dette tiltaket.

DEL V:

ØKONOMIPLAN

15) Investeringsplan for perioden

Avsnittet oppsummerer investeringstiltakene som er foreslått i tiltaksoversikten tidligere, samt behov for andre bevilgninger som følger av tidligere vedtak eller behov i drift.

15.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPLAN FOR PERIODEN

På de neste sidene følger en oppstilling av alle forslag til investeringer i perioden. Stort sett alle prosjektene er omtalt tidligere, og det følger derfor ikke noen omtale av det enkelte prosjekt i dette kapittelet.

Kolonnene i tabellen viser;

- Tekst/beskrivelse av tiltaket
Alle tiltakene er inndelt etter de tidligere satsingsområdene.
- Det vises til avsnitt i handlingsprogrammet der tiltaket omtales. Se rettelser av referanse under siste tabell.
- Total inv. i prosjektet refererer til total investeringskostnad i prosjektet. For prosjekter som ikke er i gang eller som ikke har vært på anbud, vil totalkostnaden oftest være ukjent.
- Sum lånebehov 2014-2017 viser summen av lånebehov i handlingsprogram perioden
- Videre angis investeringskostnadene pr. år i perioden i to kolonner;
- Lån; som angir investeringskostnad som lånefinansieres
- Annen finansiering; som kan være tilskudd, salgsinntekt, anleggsbidrag eller bruk av fond. Nærmere om dette finnes under omtale av det enkelte tiltak.

Forslag til økonomiplan for perioden 2014-2017														
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B														
Alle tall i 1000	Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Område	Total inv. i prosj.	Ubrukte lånemidler	Sum lånebehov 2014-2017	2014		2015		2016		2017	
							Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
BO OG LEVEKÅR														
Utvikling														
	Rehabilitering Sandnes ressursenter	10,2,1		Ukjent		1 500	1 500	0	0	0	0	0	0	0
	Forsterkede boliger	11,2,1		Ukjent		2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
	Randvik barnehage - utvidelse	8,1,2		Ukjent		9 000	4 000		5 000		0		0	
	Flyktningboliger	8,1,4				17 000	5 000	0	5 000	0	3 500	0	3 500	0
	Sum utvikling					29 500	12 500	-	10 000	-	3 500	-	3 500	-
Drift														
	Sum utvikling					0	-	0	0	0	0	0	0	0
Utredninger														
	Hjelpemiddellager	10,2,5		Ukjent		1 200			1 200		0			
	Sum utredninger					1 200	-	0	1 200	0	0	0	0	0
	SUM Bo og levekår					30 700	12 500	0	11 200	0	3 500	0	3 500	0
INFRASTRUKTUR														
Utvikling														
	Utvildelse kirkegård og minnelund	13,2,5		0		4 000	2 000		2 000					
	Sum utvikling					4 000	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0
Drift														
	Kommunale bruer	13,3,1	VEI	500		500	500	0	0	0	0	0	0	0
	Kommunale kaier	13,3,2	HAVN	Ukjent		6 700	2 300	0	4 400	0	0	0	0	0
	Maskiner/utstyr - Tekniske tjenester *	13,2,1				3 650	1 400	0	1 050	0	800	0	400	0
	Garasjer Orreveien	10,2,10		300		300	-	0	300	0	0	0	0	0
	IKT - Risør barneskole	6,1,4	IKT	400		400	400	0	0	0	0	0	0	0
	Gjernes - vann og avløp	8,1,15	VAR	Ukjent		14 000	14 000	0	0	0	0	0	0	0
	Hovedplan vann & avløp	13,3,3	VAR	Ukjent		31 300	12 000		7 100		6 200		6 000	
	Grunnerverv	18,2,5				0	-	500	0	500	0	500	0	500
	Skilting nye veier	13,3,4	VEI	200		200	150		50		0		0	
	Sum drift					57 050	30 750	500	12 900	500	7 000	500	6 400	500
Utredninger														
	Nytt verksted og brannstasjon	13,2,4		Ukjent		20 000							20 000	
	Sum utredninger					20 000	-	0	0	0	0	0	20 000	0
	SUM Infrastruktur					81 050	32 750	500	14 900	500	7 000	500	26 400	500

Alle tall i 1000

Forslag til økonomiplan for perioden 2014-2017													
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B													
Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Område	Total inv. i prosj.	Ubrukte låne midler	Sum lånebeholdning 2014-2017	2014		2015		2016		2017	
						Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
KUNST OG KULTUR													
<u>Utvikling</u>			0		0	-		0		0	0	0	0
Sum utvikling					0	-		0		0	0	0	0
<u>Drift</u>													
Sum drift			0		0			0					
<u>Utredninger</u>						-		0		0	0	0	0
Sum utredninger					0	-		0		0	0	0	0
SUM Kunst og kultur					0	-		0		0	0	0	0
NÆRINGSUTVIKLING													
<u>Utvikling</u>					0			0		0			
Industriområdet Moland vest					0	-		0		0	0	0	0
Sum utvikling					0	-		0		0	0	0	0
SUM Næringsutvikling					0	-		0		0	0	0	0
REISELIV													
<u>Utvikling</u>													
Moen	8,4,4		600		600			300		300		0	
Moen - Avløp, diverse tiltak	8,4,4	AVL	1 000		1 000	1 000		0		0		0	
Sum utvikling					1 600	1 000	0	300	0	300	0	0	0
<u>Utredninger</u>													
Sum utredninger					0								
SUM Reiseliv					1 600	1 000	0	300	0	300	0	0	0
SENTRUMSUTVIKLING													
<u>Utredninger</u>													
Sum utredninger					0	-		0		0	0	0	0
SUM Sentrums utvikling					0	-		0		0	0	0	0
SKOLE													
<u>Drift</u>													
Renovering Risør barneskole	6,1,2		34 500		13 000	13 000		0	0	0	0	0	0
Sum drift					13 000	13 000	0	0	0	0	0	0	0
SUM Skole					13 000	13 000	0	0	0	0	0	0	0

Forslag til økonomiplan for perioden 2014-2017													
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B													
Alle tall i 1000						2014		2015		2016		2017	
Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Område	Total inv. i prosj.	Ubrukte lånemidler	Sum lånebehov 2014-2017	2014		2015		2016		2017	
						Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
ANNET													
Drift													
Egenkapitalinskudd KLP	18,2,7		13 000		0	-	10 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000
Sum drift					0	-	10 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000
SUM Annet					0	-	10 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000
SUM			0		126 350	59 250	10 500	26 400	1 500	10 800	1 500	29 900	1 500
Sum tiltak						59 250	10 500	25 200	1 500	10 800	1 500	9 900	1 500
Sum utredninger						-	0	1 200	0	0	0	20 000	0
SUM VANN						13 000	0	3 550	0	3 100	0	3 000	0
SUM AVLØP						14 000	0	3 550	0	3 100	0	3 000	0
SUM EKSKL. VAR						32 250	10 500	19 300	1 500	4 600	1 500	23 900	1 500

Korrigerte referansepunkter:

Flyktningboliger 8.1.5
Hjelpemiddellager 10.2.5
Kommunale bruer 13.2.7
Kommunale kaier 8.3.5
Garasjer Orreveien 10.2.14
Gjernes – vann og avløp 8.1.20
Hovedplan vann og avløp 8.1.15
Grunnerverv 15.2.2
Skilting av nye veier 13.2.9
Egenkapitalinnskudd KLP 15.2.3

15.2 TILTAK SOM IKKE TIDLIGERE ER OMTALT

15.2.1 Vinterkjær/Røed-næringsareal

Det foreligger godkjent reguleringsplan for området. Planen legger til rette for veiservice / næringsutvikling. Det er i planen ført opp et beløp for å kunne disponere overskuddsmasser fra veianlegget. Det jobbes med å få tiltaket prioritert i Statens vegvesen sin plan for trafikksikkerhetstiltak på strekningen Dørdal-Tvedestrand. Statens vegvesen lager ny reguleringsplan for strekningen Akland – Lunde, inkludert Vinterkjærkrysset. Planen ventes å bli lagt ut til offentlig ettersyn våren 2014 og bygging forventes å starte i 2015/16.

15.2.2 Grunnerverv

Kommunen har av og til behov for å anskaffe grunn til forskjellige prosjekter. Det settes av en sum i planen til dette, og beløpene finansieres fra frie investeringsfond. Ved større anskaffelser, vil det fremmes egne saker til politisk behandling.

15.2.3 Egenkapitalinnskudd KLP

Gjeninntreden i KLP innebærer at Risør kommune må inn med egenkapital i selskapet. Kostnaden er estimert til ca. kr.10 mill. ved inntreden og ca. 1 mill. hvert år fremover. Kostnaden kan ikke lånefinansieres.

Risør kommune har i perioden fra uttreden av KLP avsatt midler til investeringsfond for senere inntreden. Disse midlene vil nå bli brukt til finansiering av dette egenkapitalinnskuddet.

15.3 VURDERING AV KOMMUNENS INVESTERINGSAKTIVITET I PERIODEN

Avsnittet er viet noen vurderinger om kommunens aktivitetsnivå på investeringssiden i perioden

15.3.1 Aktivitetsnivå – oppsummert

Tabellen under viser investeringsaktiviteten oppsummert. Dersom vi tar med alle tiltak og utredninger vil total investeringsaktivitet i perioden være totalt kr. 141,3 millioner.

Dersom summene som er lagt inn for å synliggjøre mulige konsekvenser av pågående utredninger fjernes, vil totale planlagte investeringer i perioden beløpe seg til kr.115,6 millioner.

	2014	2015	2016	2017	Totalt
Annen finansiering	10 500	1 500	1 500	1 500	15 000
Låneramme	59 250	26 400	10 800	29 900	126 350
SUM	69 750	27 900	12 300	31 400	141 350
Låneramme eks. VAR	32 250	19 300	4 600	23 900	80 050
Tiltak	69 750	25 200	10 800	9 900	115 650
Utredninger	0	1 200	0	20 000	21 200

Tabell 2: Investeringsnivå oppsummert.

Gjennomsnittlig investeringsaktivitet pr. år blir kr.35,3 millioner dersom vi tar med alle prosjektene i planen. Dersom kostnader knyttet til konsekvenser av utredninger tas ut, blir samme sum kr. 28,9 millioner.

Lånebelastning i perioden utenom VAR⁴ og utredninger er totalt kr. 58,9 millioner, noe som gir en snitt i perioden på kr. 14,7 millioner pr. år som ligger innenfor handlingsregelen som vi styrer etter.

Dersom vi ser på hvordan investeringene er fordelt på satsingsområdene, blir bildet som vist i tabellen under.

	2014	2015	2016	2017	Totalt
Bo og levekår	12 500	11 200	3 500	3 500	30 700
Infrastruktur	33 250	15 400	7 500	26 900	83 050
Kunst og kultur	0	0	0	0	0
Næringsutvikling	0	0	0	0	0
Reiseliv	1 000	300	300	0	1 600
Sentrumsutvikling	0	0	0	0	0
Skole	13 000	0	0	0	13 000
Annet	10 000	1 000	1 000	1 000	13 000
SUM	69 750	27 900	12 300	31 400	141 350

Tabell 3: Investeringsnivå fordelt på satsingsområder

Utredning på nytt verksted/brannstasjon er lagt inn i slutten av planperioden med 20 mill. og fremstår som et anslag.

Risør kommune har de siste årene investert mye innenfor sektorene skole og kunst og kultur, noe som resulterer i at det ikke er lagt inn noen nye investeringer i planperioden.

15.3.2 Effekt på drift

Investeringene over påvirker driftsnivået på flere måter. En investering kan medføre økte inntekter i form av husleie eller leie av båtplass, eller den kan medføre effektivisering ved at oppgradering av bygg eller annen infrastruktur gjør vedlikehold enklere. På den annen side kan en investering også medføre økte driftsutgifter dersom investeringen medfører at et kommunalt tilbud økes, som f.eks. ved bygging av ny barnehage for å øke antall barnehageplasser.

Effektene som er nevnt over, er ofte vanskelige å tallfeste. I de tilfellene effekten ansees for vesentlig, er den omtalt under det enkelte tiltak tidligere i handlingsprogrammet.

I tillegg til effektene over, vil alle investeringene (utenom investeringer i selvkostområdene) påvirke driftsnivået i form av renter og avdrag, eller kapitalkostnader.

⁴ Vann, avløp og renovasjon, også kalt selvkostområdene

	2013	2014	2015	2016	2017
1 Lånemasse 1/1	460 135 000	560 335 000	599 445 000	604 401 000	593 592 000
2 Av dette tilhører VAR	89 928 000	96 319 000	118 919 000	120 819 000	121 619 000
3 Lånebehov totalt ila året	117 000 000	59 250 000	26 400 000	10 800 000	29 900 000
4 Lånebehov eks. selvkostområdene	136 000 000	32 250 000	19 300 000	4 600 000	23 900 000
5 Avdrag forutsatt 30 år	16 800 000	20 140 000	21 444 000	21 609 000	21 249 000
6 Samlet avdrag selvkost	4 224 000	4 400 000	5 200 000	5 400 000	5 600 000
7 Rente	3,30 %	3,08 %	3,22 %	3,40 %	3,52 %
8 Rentebelastning inkl. VAR	16 929 000	20 311 000	21 936 000	22 645 000	22 631 000
9 Samlet rente selvkost	2 426 000	3 290 000	3 594 000	3 858 000	4 042 000
10 Rentekompensasjon			-269 000	-568 000	-588 000
11 SUM virkning på driftsbudsjettet	27 079 000	32 761 000	34 317 000	34 428 000	33 650 000
12 Endring fra året før		5 682 000	1 556 000	111 000	(778 000)
13 Endring fra 2013		5 682 000	7 238 000	7 349 000	6 571 000

Tabell 4: Konsekvenser av investeringsnivået.

Tabellen over forsøker å synliggjøre utvikling i kapitalkostnadene i perioden 2014 til 2017. I og med at investeringsnivået i 2013 er svært høyt, vil driftsnivået i 2014 bli svært påvirket av renter og avdrag, med en økning på kr. 5,7 mill fra 2013 til 2014.

Tabellen gir ellers oversikt over følgende:

1. Forventet lånemasse pr 1/1 hvert år, forutsatt at investeringer skjer etter planen.
2. Hvor mye av lånemassen som er knyttet til VAR områdene, og dermed teoretisk ikke belaster kommunens øvrige regnskap med kapitalkostnader.
3. Forventet lånebehov i perioden – ref. Tabell 2.
4. Lånebehov eks. lån til VAR områdene.
5. Forventet avdrag på lån, gitt 30 år avdragstid.
6. Avdrag som kan belastes VAR / selvkostområdene.
7. Forventet rente
8. Anslag på totale rentekostnader pr år
9. Andel av rente som dekkes fra selvkostområdene
10. Forventet endring i rentekompensasjon som følge av rentekompensasjon på Sønedeled skole
11. Samlet virkning på driftsbudsjettet av kommunens investeringer.
12. Endring i pkt. 11 fra år til år.
13. Endring i pkt. 11 fra 2013 til hvert enkelt år i perioden.

16) Driftsrammer for perioden

Kapittelet omhandler de felles inntekter og utgifter som legges til grunn for økonomiplanen, samt driftsrammer som følger av disse. Rammer for hver enkelt enhet i perioden vises, og konsekvenser av rammene beskrives for hver enkelt enhet. Det er lagt mest vekt på konsekvensene for det første året i perioden – 2014, men også videre drift i perioden er omtalt.

Rammene i 2014 er gitt med bakgrunn i rammene for 2013. Det kan se ut til at flere enheter ikke klarer å holde seg innenfor rammene for 2013. For disse enhetene vil kuttene i 2014 derfor bli høyere enn det som fremkommer ellers i Handlingsprogrammet. Dette betyr at driftsnivået (inngangsfarta) inn i 2014 er for høyt i forhold til de rammene vi har.

Driftsrammene baserer seg på de investeringer som er omtalt i kapittel 15) og de tiltak som ligger i handlingsprogrammet.

16.1 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV TILTAK I HANDLINGSPROGRAMMET

Når det gjelder investeringstiltak, henvises det til kapittelet om investeringer for oppsummering av disse.

Driftskonsekvensene av tiltak som er omtalt og foreslått i handlingsprogrammets er vist i tabellen under:

Ref.nr.	Tiltak	2014	2015	2016	2017	Totalt i perioden
10,3,3	Bemanning Psykisk helse	1 500 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	7 800 000
10,2,6	Frisklivsentral	-	300 000	300 000	300 000	900 000
13,2,2	Styrket bemanning Tekniske tjenester	-	500 000	1 000 000	1 000 000	2 500 000
13,3,5	Gamle kommunale eiendomsaker	500 000	500 000			1 000 000
8,2,2	Fremtidig behov for omsorgsboliger og hjelpemiddellager	200 000				200 000
Totalt		2 200 000	3 400 000	3 650 000	3 400 000	12 650 000

Tabell 5: Økonomiske konsekvenser av forslag til tiltak i handlingsprogrammet og justering av drift i perioden.

Totalt sett utgjør altså driftstiltakene kr. 2,2 mill i 2014.

Enkelte av tiltakene representerer permanent økning av driftsbudsjettet i enkelte tjenester, og fører på denne måten til en endring av fordeling av driftsrammer. Andre tiltak er mer avgrensede prosjekter, som kan foreslås dekket fra fond, eller mellomfinansieres fra fond.

Rådmannen har i 2014 ikke foreslått noe dekket fra fond.

Rådmannen foreslo i 2013 det at prosjektet med skanning av eiendomsarkivet skulle mellomfinansieres fra fond, og har derfor i økonomiplanen 2014-2017 opprettholdt tilbakeføringen med kr. 900' i 2014 og 2015.

16.2 FELLESOMRÅDENE

Fellesområdene samles alle kommunens felles inntekter og utgifter. Dette er i hovedsak inntekter fra skatter og rammetilskudd, samt forskjellige tilskuddsordninger. I tillegg har kommunen en del finansinntekter som omtales. På utgiftssiden er kapitalkostnadene knyttet til kommunens lån størst. I tillegg kommer

avsetninger til lønnsoppgjør, lærlinger ol. som senere fordeles ut på de enhetene som blir belastet med kostnaden.

16.2.1 Forutsetninger

Renter

Kommunen forholder seg til forskjellige renter i budsjettet. De forskjellige rentene avviker fra hverandre i størrelse og utvikling, men er selvfølgelig påvirket av de samme trendene.

Når det gjelder kommunens innskuddsrente i bank, har kommunen en bankavtale med følgende rentebetingelser;

	2013	2014	2015	2016	2017
Rente (antatt utvikling NIBOR)	2,30 %	1,85 %	2,05 %	2,40 %	2,65 %
Margin på innskudd	0,80 %	0,90 %	0,90 %	0,90 %	0,90 %
Innskuddsrente	3,10 %	2,75 %	2,95 %	3,30 %	3,55 %
Gjennomsnittlig likviditet	kr 50 000 000	kr 50 000 000	kr 50 000 000	kr 50 000 000	kr 50 000 000
Renteinntekter	kr 1 550 000	kr 1 375 000	kr 1 475 000	kr 1 650 000	kr 1 775 000

Tabell 6: Innskuddsrente og renteinntekter

Når det gjelder lånerenter, har kommunen flere lån med forskjellige betingelser. De fleste lånene løper til flytende rente, men kommunen har inngått en del rentebindingsavtaler for å begrense effekten av renteendringer på kommuneøkonomien.

Rentebytteavtale	Avtalebet.	Avtalebeløp	Utløpstidspkt
Nordea Swap 2008	Fast til flytende 4,81	100 000 000	november 2018
Nordea Swap 2011	Fast til flytende 3,26	39 000 000	desember 2018
Nordea Swap 2012	Fast til flytende 3,47	56 000 000	mars 2021
DNB Swap 2011	Fast til flytende 4,10	100 000 000	mars 2017
Sum rentebytteavtaler		295 000 000	

* forlenget til fra 2013-2018 med rente 4,81 %

Tabell 7: Oversikt over kommunens rentebindinger på lån.

Disse rentebytteavtalene medfører at store deler av kommunens gjeld er upåvirket av renteendringer på kort sikt.

Tabellen under viser underlaget for beregning av rentekostnader i økonomiplanen.

	2013	2014	2015	2016	2017
Lånemasse 1/1	460 135 000	560 335 000	599 445 000	604 401 000	593 592 000
Nordea Swap	4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
DnB NOR SWAP	4 102 500	4 102 500	4 102 500	4 102 500	4 102 500
Nordea Swap	2 012 600	2 012 600	2 012 600	2 012 600	2 012 600
Nordea Swap	1 336 600	1 336 600	1 336 600	1 336 600	1 336 600
Sum bundne rentekostnader	12 261 700	12 261 700	12 261 700	12 261 700	12 261 700
Sum bundne lån	299 000 000	299 000 000	299 000 000	299 000 000	299 000 000
Lån Flytende (lånemasse-bundne lån)	161 135 000	261 335 000	300 445 000	305 401 000	294 592 000
Rente flytende	2,88 %	3,08 %	3,22 %	3,40 %	3,52 %
Sum flytende rentekostnader	4 639 077	8 049 118	9 674 329	10 383 634	10 369 638
Rentekostnad inkl. VAR	16 901 000	20 311 000	21 936 000	22 645 000	22 631 000

Tabell 8: Lånerenter

Som tabellen viser er rentekostnad summen av renter på de faste avtalene og andel flytende lån multiplisert med et anslag på renteutvikling i perioden.

Pensjon

Pensjonskostnadene i kommunene er varslet å øke betydelig i årene som kommer. Endringer i reglene om innmelding av småstillinger er forventet å gi utslag på pensjonskostnadene i kommende år, men vi har ikke grunnlag for å tallfeste dette foreløpig.

Premieavviket er betydelig i Risør kommune, og en større andel av våre frie midler vil fremover gå med til å dekke inn den amortiserte kostnaden vi skyver foran oss. Amortiseringsbeløpet er forventet å vokse med ca 1,2 mill fra 2013 til 2014.

Utbytte Agder Energi

Kommunen har over tid hatt forskjellige strategier for budsjettering av utbytte fra Agder Energi AS. Kommunen har en relativt stor eierpost i selskapet og utbytte er og har vært en betydelig inntekt for kommunen.

Rådmannen har i 2014 videreført ordningen som ble vedtatt i 2013 hvor vi legger til grunn et «fast» utbytte fra selskapet, og balanserer avviket mot disposisjonsfondet hvert år.

Rådmannen foreslår at Risør kommune budsjetterer med et overskudd i selskapet på kr. 700 millioner pr år i perioden. Men en eierandel på 1,17 %, vil dette gi en inntekt for kommunen på kr. 7 254 000,- pr. år.

	2013	2014	2015	2016	2017
Andel	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %
Restultat	700 000 000	700 000 000	700 000 000	700 000 000	700 000 001
Utbyttegrunnlag*	620 000 000	620 000 000	620 000 000	620 000 000	620 000 001
Utbytte Risør	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000

Tabell 9: Utbytte fra Agder Energi – forslag til budsjett.

* Utbyttegrunnlaget utgjør 500 mill pluss 60 % av overskytende av resultatet.

Dette vil bety at dersom resultatet i Agder Energi AS varierer som vist under, vil avvik mellom budsjett og faktisk utbetalt kunne føres mot fond.

	2013	2014	2015	2016	2017
Andel	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %
Restultat	695 000 000	740 000 000	900 000 000	650 000 000	800 000 000
Utbyttegrunnlag	617 000 000	644 000 000	740 000 000	590 000 000	680 000 000
Budsjettert utbytte	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000
Utbetalt utbytte	-7 218 900	-7 534 800	-8 658 000	-6 903 000	-7 956 000
Avsetning til fond		-280 800	-1 404 000		
Bruk av fond	35 100			351 000	-702 000

Tabell 10: Utbytte fra Agder Energi AS – eksempel.

Som eksempelet over viser, vil et resultat på under kr. 700 mill. i selskapet føre til bruk av fond, mens et resultat på over 700 mill. vil føre til avsetning til fond.

Lønnsoppgjør

Handlingsprogrammet legges i 2014 kroner og justeres ikke for lønns og prisvekst i perioden. Skatt og rammetilskudd fra staten baseres på de samme forutsetninger. Det er derfor ikke lagt inn forutsetninger for lønnsutvikling i perioden, og

lønnsavsetningen som er beregnet for å dekke oppgjøret i 2014 videreføres derfor i hele perioden.

Lønnsoppgjøret i 2014, er her budsjettet med en lønnsvekst på 3,5 %. Planen setter av kr. 8 000 000,- til neste års lønnsoppgjør.

Tallene for skatt og rammetilskudd er justert med samme lønnsvekst.

Deflator

Hele økonomiplanen er lagt i 2014 kroner. For å oppjustere tallene fra 2013 til 2014 – kroner, er det lagt til grunn en deflator på 3,0 %. Denne består av en lønnsvekst på 3,5 % og en prisvekst på 2,0 %. Skatt og rammetilskudd er oppjustert med denne deflatoren.

Endelig deflator blir ikke kjent før i statsbudsjettet for 2014.

Eiendomsskatt

Risør kommune innførte eiendomsskatt i 2003, og var forpliktet til å justere takstene etter 10 år. I budsjettet for 2013 ble det gjort en kontorforretning som innebar at en kostbar retaksering av alle eiendommene kunne unngås, og eiendomskattegrunnlaget ble økt med 10 %. Takstene er ikke endret i planperioden. Summene øker noe fordi det bygges flere eiendommer som ilegges eiendomsskatt.

16.2.2 Felles inntekter og utgifter

Tabellen under viser det kommunen har av felles inntekter og utgifter. Inntekter er i hovedsak inntekter fra skatt og rammetilskudd, forskjellige finansieringsordninger, eiendomsskatt og finansinntekter. På utgiftssiden finner vi stort sett finanskostnader, med renter og avdrag som de største postene.

	Opprinnelig budsjett 2013	Prognose 2013 rev. Bud	2014	2015	2016	2017	
Felles inntekter og utgifter							
Kompensasjon fra Husbanken	-3 274 000	-3 274 000	-3 525 000	-3 500 000	-3 468 000	-3 428 000	1
Reform 97	-402 000	-402 000	-395 000	-388 000	-380 000	-219 000	2
Mva. komp investeringer	-5 000 000	-5 000 000	0	0	0	0	3
Interne overføringer Havn	0	0	0	0	0	0	4
Motpost kalk.renter VAR området	-2 318 000	-2 248 000	-3 190 000	-3 605 000	-3 745 000	-3 800 000	5
Rammetilskudd fra staten	-171 398 000	-171 468 000	-181 315 000	-181 863 000	-181 863 000	-181 863 000	6
Inntektsutjevning	-27 834 000	-28 893 000	-30 221 000	-30 221 000	-30 221 000	-30 221 000	6
Skjønnsmidler	-1 600 000	-1 600 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	7
Distriktstilskudd	-4 266 000	-4 266 000	-4 374 000	-4 374 000	-4 374 000	-4 374 000	6
Trekk		0	367 000	467 000	467 000	467 000	8
Skatt på formue og inntek	-134 102 000	-131 138 000	-137 291 000	-137 291 000	-137 291 000	-137 291 000	6
Eiendomsskatt	-14 500 000	-14 500 000	-14 940 000	-15 040 000	-15 140 000	-15 240 000	9
Eiendomsskatt (verk og bruk)	-990 000	-990 000	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000	9
Motpost avskrivninger	-4 059 000	-4 059 000	-4 654 000	-4 870 000	-4 734 000	-4 800 000	5
Sum frie inntekter	-369 743 000	-367 838 000	-382 048 000	-383 195 000	-383 259 000	-383 279 000	
Finansinntekter							
Renteinntekter	-1 700 000	-1 500 000	-1 375 000	-1 475 000	-1 650 000	-1 775 000	10
Renteinntekter fordringer	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	11
Utbytte Agder Energi AS	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	12
Mottatte avdrag Tjenna bh	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	13
Sum finansinntekter	-9 036 000	-8 836 000	-8 711 000	-8 811 000	-8 986 000	-9 111 000	
Samlede inntekter ramme 9	-378 779 000	-376 674 000	-390 759 000	-392 006 000	-392 245 000	-392 390 000	
Finanskostnader							
Bankgebyrer	200 000	100 000	200 000	200 000	200 000	200 000	14
Internkjøp- kun mot 7900	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	9
Renteutgifter	16 706 000	16 706 000	22 245 000	22 245 000	22 725 000	22 720 000	10
Overkurs 2004	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	15
Betalte avdrag	16 250 000	16 250 000	18 170 000	19 881 000	20 600 000	21 026 000	10
Avdrag båtplasser (innsk)		0	0	0	0	0	16
Bruk av disposisjonsfond	-4 700 000	-4 427 000	0	0	0	0	17
Avsetninger til disp fond.		0	900 000	900 000	0	0	17
Overføring til investering (mva.)	4 000 000	4 000 000	0	0	0	0	3
Sum finanskostnader	33 464 000	33 637 000	42 523 000	44 234 000	44 533 000	44 954 000	
Til fordeling drift	-345 315 000	-343 037 000	-348 236 000	-347 772 000	-347 712 000	-347 436 000	

Tabell 11: Felles utgifter og inntekter i perioden

Videre kommenteres den enkelte linje i tabellen over med referanse til punktet til høyre i tabellen.

1. Kompensasjon fra Husbanken

Kommunen mottar rente og avdragskompensasjon fra Husbanken på investeringer som inngår i forskjellige statlige ordninger.

	2014	2015	2016	2017
Renteforutsetning	2,20 %	2,30 %	2,40 %	2,50 %
<i>Kompensasjonsordning</i>				
Omsorgsboliger/sykehjem	828 953	816 937	800 600	779 941
Skolebygg	284 957	269 346	251 250	230 670
Kirkebygg	53 839	51 935	49 653	46 993
Pågående prosjekter forv.ferdigstilt	196 949	201 550	205 773	209 618
<i>Sum rentekompensasjon</i>	1 364 698	1 339 768	1 307 276	1 267 222
<i>Avdragskompensasjon</i>	2 160 689	2 160 689	2 160 689	2 160 689
SUM	3 525 387	3 500 457	3 467 965	3 427 911

Tabell 12: Rente- og avdragskompensasjon fra husbanken.

Som tabellen viser mottar kommunen rentekompensasjon innenfor 3 ordninger; omsorgsboliger, skolebygg og kirkebygg.

2. Kompensasjon for Reform -97

Ifm. reform 97 ble kommunen pålagt å gjøre enkelte investeringer. Staten dekker rentene på lån til investeringene gjennom rentekompensasjon i 20 år. Risør kommune vil motta kompensasjon tom. 2017. Beløpene reduseres hvert år i takt med en forventet nedbetaling av lånene.

3. Mva kompensasjon på investeringer

Fra 2014 skal all mva. kompensasjon på investeringer føres i investeringsregnskapet og føre til reduksjon av finansieringsbehovet for investeringene. Risør kommune mister dermed ca 1 mill i driftsinntekter fra 2013 til 2014 som følge av overgangen..

4. Interne overføringer fra havn

Denne interne overføringen ble fjernet fra 2013 budsjettet og fremover da vi ikke har plikt til å føre eget havneregnskap. Behovet for denne interne kapitaloverføringen er dermed ikke lenger til stede.

5. Føringer mot VAR / selvkostområdene

Alle investeringer i VAR områdene skal dekkes av selvkost. Det betyr at kapitalkostnader knyttet til lån som finansierer investeringer i vann og avløp skal dekkes av avgifter. I og med at kommunens totale rente- og avdragskostnader føres samlet, kompenseres fellesområder med en intern overføring fra selvkostområdene. Tabellen viser to summer pr år.; en for samlet avdragskompensasjon og en for samlet rentekompensasjon⁵.

6. Overføringer fra staten – Skatt og rammetilskudd

Summene er hentet fra Tabell 1 i avsnitt 5.5.

7. Skjønnsmidler

Fylkesmannen har hvert år en del midler som deles ut som skjønnsmidler til kommuner med spesielle utfordringer som ikke hensyntas i inntektssystemet. Risør kommune har mottatt mellom 1 og 1,6 mill. i slike skjønnsmidler de siste årene.

⁵ Rentekompensasjonen er basert på gjennomsnittlig rente på 3-årige statsobligasjoner +1%.

8. Trekk

For å korrigere de generelle driftsrammene som deles ut til enhetene for spesielle ordninger eller satsinger som skal kanaliseres til bestemte enheter, trekkes disse midlene ut av rammen til fordeling. For perioden 2014-2017 dreier dette seg kun om en ordning – valgfag i ungdomskolen. Her pågår en opptrapping som vil være ferdig opptrappet i 2015.

9. Eiendomsskatt

Budsjettet for eiendomsskatt er kommentert tidligere i avsnitt 16.2.1 om forutsetninger.

På utgiftssiden budsjetteres det med en overføring til enhet for eiendom og tekniske tjenester på kr. 100 000,- for administrasjon av innkreving av eiendomsskatten.

10. Renteinntekter, renteutgifter og avdrag

Budsjettet for renteinntekter og renteutgifter er kommentert i avsnitt 16.2.1 om forutsetninger. Når det gjelder avdrag er disse omtalt i avsnitt 15.3.2 om investeringenes effekt på drifta.

11. Renteinntekter fordringer

Risør kommune krever inn renter for fordringer som ikke blir betalt i tide. Dette budsjetteres med et beløp som tilsvarer det som kom inn forrige år.

12. Utbytte Agder Energi

Budsjettet for utbytte er omtalt tidligere i avsnitt 16.2.1 om forutsetninger.

13. Avdrag Tjenna barnehage

Risør kommune har gitt et lån til Tjenna barnehage som betales ned med kr. 10 000,- hvert år.

14. Bankgebyrer

Budsjettet dekker gebyrer som følger av vår bankavtale. Også utgifter til efaktura og faktura print føres her.

15. Overkurs 2004

Risør kommune kjøpte seg ut av en rentebytteavtale i 2004. Summen nedskrives over 27 år, og vil derfor være en utgiftspost tom. 2031.

16. Avdrag båtplasser

Kommunen har tidligere har båtplasser der det betales innskudd, og leie trekkes av dette. Denne ordningen er nå så begrenset at budsjettet er tatt bort.

17. Disposisjoner mot fond

Det er ikke budsjettet noe bruk av disposisjonsfond i planperioden. Rådmannen anser det som svært viktig å verne om disse sparepengene mht de økonomiske utfordringene vi ser i årene som kommer, spesielt med tanke på det voksende premieavviket.

Det er som omtalt tidligere planlagt å tilbakeføre bruken av disposisjonsfondet knyttet til prosjektet skanning av eiendomsarkivet. Disse tilbakeføringene er lagt inn i 2014 og 2015.

16.2.3 Felles avsetninger

For å håndtere en del utfordringer felles, settes det av midler sentralt til en del ordninger, disse vises i tabellen under.

	Opprinnelig budsjett 2013	2014	2015	2016	2017
Felles inntekter og utgifter	-345 315 000	-348 236 000	-347 772 000	-347 712 000	-347 436 000
Lønnsoppgjør	6 500 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Avsetning pott fra 2012		0	0	0	0
Premieavvik pensjon	-12 317 000	-6 963 000	-7 511 000	-8 161 000	-8 061 000
Lærlinger	1 487 000	1 591 000	1 591 000	1 591 000	1 591 000
Handlingsprogram	3 405 000	2 200 000	3 400 000	3 650 000	3 400 000
Seniortiltak	411 000	700 000	750 000	800 000	850 000
Psyk.helse	512 000	0	0	0	0
Valg	250 000	0	300 000	0	300 000
Avsetninger	248 000	5 528 000	6 530 000	5 880 000	6 080 000
Til fordeling	-345 067 000	-342 708 000	-341 242 000	-341 832 000	-341 356 000

Tabell 13: Avsetninger

Videre kommenteres den enkelte linje i tabellen over med referanse til punktet til høyre i tabellen.

1. Lønnsoppgjør

Avsetningen og beregningen av den er omtalt tidligere under avsnitt 16.2.1 om forutsetninger.

2. Premieavvik pensjon

Premieavvik er satt av ihht. beregninger fra våre pensjonsleverandører.

3. Lærlinger

Det er budsjettet med å ha 10 lærlinger i organisasjonen i hele perioden. Det er ikke funnet handlingsrom for å øke denne andelen i planperioden.

4. Handlingsprogram

Avsetningen til tiltak i handlingsprogrammet er tidligere vist i Tabell 5 i avsnitt 16.1.

5. Seniortiltak

Avsetningen til seniortiltak er videreført uten kuttet som ble gjort i 2013 da det ikke er foretatt noen konkret endring i ordningen. Det er ikke tatt høyde for evaluering eller endring av ordningen i perioden selv om rådmannen ønsker å se på ordningen.

6. Valg

Det settes av penger sentralt til administrasjon av valg de årene dette skal gjennomføres. Det er satt av noe mer i 2015, da kommunevalg krever mer ressurser å gjennomføre enn stortingsvalg.

16.2.4 Oppsummert – til fordeling

Tabellen under viser total ramme til fordeling mellom driftsenhetene etter at både felles inntekter, felles utgifter og avsetninger er tatt hensyn til.

	Opprinnelig budsjett 2013	Prognose 2013	2014	2015	2016	2017
Felles inntekter og utgifter	-345 315 000		-348 236 000	-347 772 000	-347 712 000	-347 436 000
Avsetninger	248 000	0	5 528 000	6 530 000	5 880 000	6 080 000
Til fordeling	-345 067 000		-342 708 000	-341 242 000	-341 832 000	-341 356 000
Endring fra året før			2 359 000	1 466 000	-590 000	476 000

Tabell 14: Rammer til fordeling på enhetene

Nedgangen fra 2013 til 2014 i disponible midler til drift er stor når man vet at 2013 budsjettet er stramt fra før, og kommunen må ta ned driften ytterligere i årene fremover.

16.3 FORDELING AV RAMMER

16.3.1 Prinsipper for fordeling

For å ”konvertere” dagens budsjett til et budsjett i 2014 kroner, er alle poster i vedtatt budsjett oppjustert med lønnsvekst, prisvekst eller deflatorjustert. Hvilken faktor som er brukt avhenger av type kostnad og konto.

Når dette er gjort for alle enheter, kommer behovet for rammer for å opprettholde dagens drift frem som vist under;

Fordeling		
	2013	2014
Rådmannen	30 621 000	31 554 420
Støttefunksjoner	10 031 000	10 399 145
Habilitering	31 680 000	32 761 980
Omsorg	87 392 000	90 464 375
Kultur	11 917 000	12 291 930
Plan og byggesak	1 503 000	1 608 670
VAR	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 706 000	25 619 065
Barnehage og barneskole	88 102 000	91 226 245
Ungdomskole og VIRK	28 199 000	29 143 445
Kvalifisering	30 916 000	32 004 780
SUM	345 069 000	357 076 000

Tabell 15: Behov 2013

Tabellen viser at det totale behov fra alle enhetene for å opprettholde dagens drift er kr. 357 mill i 2014. Det samme behovet vil også ligge i resten av perioden i og med at hele økonomiplanen legges i 2014 kroner.

16.3.2 Økonomiske utfordringer i perioden

Dersom vi legger inn rammene til disposisjon som tidligere omtalt i avsnitt 16.2.4, får vi en oversikt som viser de økonomiske utfordringene for kommunen i perioden;

Fordeling 2014 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Rådmannen	30 621 000	31 554 000	31 554 000	31 554 000	31 554 000
Støttefunksjoner	10 031 000	10 399 000	10 399 000	10 399 000	10 399 000
Habilitering	31 680 000	32 762 000	32 762 000	32 762 000	32 762 000
Omsorg	87 392 000	90 464 000	90 464 000	90 464 000	90 464 000
Kultur	11 917 000	12 292 000	12 292 000	12 292 000	12 292 000
Plan og byggesak	1 503 000	1 609 000	1 609 000	1 609 000	1 609 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 706 000	25 619 000	25 619 000	25 619 000	25 619 000
Barnehage og barneskole	88 102 000	91 226 000	91 226 000	91 226 000	91 226 000
Ungdomskole og VIRK	28 199 000	29 143 000	29 143 000	29 143 000	29 143 000
Kvalifisering	30 916 000	32 005 000	32 005 000	32 005 000	32 005 000
Felles	-345 315 000	-348 236 000	-347 772 000	-347 712 000	-347 436 000
Avsetninger	248 000	5 528 000	6 530 000	5 880 000	6 080 000
SUM	0	14 365 000	15 831 000	15 241 000	15 717 000

2013 - kroner
2014 - kroner

Tabell 16: Fordeling av rammer

Den tidligere omtalte økningen i renter og avdrag fra 2013 til 2014 vil være en stor utfordring i planperioden og utgjør en stor andel av de totale utfordringene vi ser.

16.3.3 Forslag til tiltak for å komme i balanse

Rådmannen vil i denne økonomiplanen foreslå at belastningen for å få kommunens økonomi i balanse fordeles jevnt mellom driftsenhetene. Dette vil føre til rammer for 2014 som vist under.

Fordeling 2014 - 2017				
	2014	2015	2016	2017
Rådmannen	30 285 000	30 285 000	30 285 000	30 285 000
Støttefunksjoner	9 981 000	9 981 000	9 981 000	9 981 000
Habilitering	31 444 000	31 444 000	31 444 000	31 444 000
Omsorg	86 825 000	86 825 000	86 825 000	86 825 000
Kultur	11 797 000	11 797 000	11 797 000	11 797 000
Plan og byggesak	1 544 000	1 544 000	1 544 000	1 544 000
VAR	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 588 000	24 588 000	24 588 000	24 588 000
Barnehage og barneskole	87 556 000	87 556 000	87 556 000	87 556 000
Ungdomskole og VIRK	27 971 000	27 971 000	27 971 000	27 971 000
Kvalifisering	30 717 000	30 717 000	30 717 000	30 717 000
Felles	-348 236 000	-347 772 000	-347 712 000	-347 436 000
Avsetninger	5 528 000	6 530 000	5 880 000	6 080 000
SUM	0	1 466 000	876 000	1 352 000

Tabell 17: Utfordringer i perioden 2014-2017 etter at 2014 er balansert.

I tabellen er 2014 justert til balanse ved å redusere rammen for alle enhetene relativt sett like mye.

Som tabellen viser vil det være nødvendig for Risør kommune å legge langsiktige strategier for å begrense driftsutgiftene. Kommunen kommer til å få et vanskelig budsjett også i 2015, og arbeidet med hvordan denne utfordringen skal løses bør starte så tidlig som mulig.

For å balansere økonomiplanen for 2014, foreslår rådmannen fortsatt "ostehøvelkutt". Rammene for 2014 blir da som vist under.

Fordeling 2014 - 2017				
	2014	2015	2016	2017
Rådmannen	30 285 000	30 155 000	30 155 000	30 155 000
Støttefunksjoner	9 981 000	9 938 000	9 938 000	9 938 000
Habilitering	31 444 000	31 309 000	31 309 000	31 309 000
Omsorg	86 825 000	86 454 000	86 454 000	86 454 000
Kultur	11 797 000	11 747 000	11 747 000	11 747 000
Plan og byggesak	1 544 000	1 537 000	1 537 000	1 537 000
VAR	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 588 000	24 483 000	24 483 000	24 483 000
Barnehage og barneskole	87 556 000	87 182 000	87 181 000	87 181 000
Ungdomskole og VIRK	27 971 000	27 851 000	27 851 000	27 851 000
Kvalifisering	30 717 000	30 586 000	30 586 000	30 586 000
Felles	-348 236 000	-347 772 000	-347 712 000	-347 712 000
Avsetninger	5 528 000	6 530 000	5 880 000	5 880 000
SUM	0	0	-591 000	-591 000

Tabell 18: Rammer etter fordeling av kutt i 2014 og 2015.

Etter at rammene for 2014 og 2015 er justert, ser vi at prognosen for 2016 viser et overskudd dersom driftsrammene ikke endres. Rådmannen foreslår at dette overskuddet tilbakeføres enhetene etter samme prinsipp som ved kutt, og at rammene for økonomiplanen dermed justeres som vist i neste avsnitt.

16.3.4 Forslag til rammer for perioden

Rammene som vises i tabellen under er rådmannens forslag til økonomiplan for drifta i perioden 2014-2017. Overskuddet i 2016 i forrige avsnitt er her tilbakeført til enhetene.

Fordeling 2014 - 2017					
	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Rådmannen	31 554 000	30 285 000	30 155 000	30 207 000	30 165 000
Støttefunksjoner	10 399 000	9 981 000	9 938 000	9 955 000	9 941 000
Habilitering	32 762 000	31 444 000	31 309 000	31 363 000	31 319 000
Omsorg	90 464 000	86 825 000	86 454 000	86 604 000	86 484 000
Kultur	12 292 000	11 797 000	11 747 000	11 767 000	11 751 000
Plan og byggesak	1 609 000	1 544 000	1 537 000	1 540 000	1 538 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	25 619 000	24 588 000	24 483 000	24 525 000	24 491 000
Barnehage og barneskole	91 226 000	87 556 000	87 182 000	87 333 000	87 211 000
Ungdomskole og VIRK	29 143 000	28 338 000	28 318 000	28 366 000	28 327 000
Kvalifisering	32 005 000	30 717 000	30 586 000	30 639 000	30 596 000
Felles		-348 603 000	-348 238 000	-348 179 000	-347 903 000
Avsetninger		5 528 000	6 530 000	5 880 000	6 080 000
SUM		0	0	0	0

Tabell 19: Forslag til driftsrammer i perioden 2014 - 2017

Behovskolonnen gir uttrykk for hva enheten har behov for (i 2014 kroner) for å opprettholde dagens drift.

Videre følger en oversikt over alle enhetenes rammer og rammeutvikling i perioden, samt kommentarer til drift i perioden.

16.4 RÅDMANNEN OG RÅDMANNENS STAB

16.4.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser, vil rådmannen stå overfor et kutt på i underkant av kr. 1 300 000,- i budsjett for 2014. Kutt fra 2014 til 2015 vil etter foreløpig prognose være kr. 130 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Rådmannen	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	30 621 000	31 554 000	30 285 000	30 155 000	30 207 000	30 165 000
Endring fra året før/behov			-1 269 000	-130 000	52 000	-42 000

Tabell 20: Rammer rådmannen – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Kostnadene innenfor rådmann og rådmannens stab er i hovedsak lønn og forskjellige former for tilskudd. Disse øker stort sett mer enn rammene og gjør det vanskelig å få budsjettet til å balansere mot den gitte rammen. Av store "tilskuddsposter" kan nevnes;

- Medfinansiering somatiske tjenester (samhandlingsreformen), i størrelsesorden 8 mill.
- Tilskudd til fellesrådet, i størrelsesorden 4,1 mill
- Kjøp av tjenester på IKT fra Vegårshei kommune, i størrelsesorden 3,7 mill
- Kjøp av revisjonstjenester fra Agder revisjonsdistrikt IKS, i størrelsesorden 0,85 mill
- Forskjellige kontingenter til KS (Kommunenes Sentralforbund) på rundt 0,5 mill.

I tillegg kommer tilskudd innenfor næring og alle utgifter til politisk aktivitet.

16.4.2 Andre driftsutfordringer

Kapasitet til å gjennomføre alle ønskede utredninger og tiltak er den største driftsutfordringen hos rådmannen og hans stab, ved siden av usikkerheten omkring medfinansieringen av somatiske tjenester (samhandlingsreformen). Både administrasjonen selv og bystyret ønsker å sette i gang store og små utviklingsprosjekter for å bedre forholdene i kommunen. Dette er positive og nødvendige prosjekter, men alle krever ressursbruk til administrasjon og utredning. Ressursene i rådmannens stab til dette er svært begrensede og må prioriteres til riktige prosjekter.

16.5 ENHET FOR STØTTEFUNKSJONER

16.5.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 418 000,- i budsjett for 2014 i forhold til fremskrevet behov. Kutt fra 2014 til 2017, vil være i hovedsak være uvesentlige størrelser.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid

eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Støttefunksjoner	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	10 031 000	10 399 000	9 981 000	9 938 000	9 955 000	9 941 000
Endring fra året før/behov			-418 000	-43 000	17 000	-14 000

Tabell 21: Rammer støttefunksjoner – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Kostnadene i enhet for støttefunksjoner er i hovedsak lønn, men av andre store poster kan nevnes:

- Kjøp av tjenester fra andre kommuner
- Tilskudd til ombygging/ utbygging av AAKS, ca. 230.000,- pr. år de neste syv årene
- Kontingent til AAKS, ca. 400.000,- kr. pr. år
- Lønn til tillitsvalgte
- Fellesutgifter til bedriftshelsetjeneste, velferdstiltak og erkjentlighetsgaver

Rammene for 2014 medfører en reduksjon på 1 årsverk i enheten.

Enhet for Støttefunksjoner leverer tjenester til de andre driftsenhetene, og har ingen egne inntekter.

16.5.2 Andre driftsutfordringer

Enheten leverer tjenester til de andre driftsenhetene innen dokumentbehandling, budsjett, regnskap, lønn, personal og politisk sekretariat. De fleste i enheten er alene om den oppgaven/det ansvaret de har, og dermed også om fagkompetansen. En reduksjon i stillinger får store konsekvenser for hvilke tjenester vi kan tilby de andre enhetene. Med dagens bemanning er det begrenset kapasitet til å drive utvikling utenom vanlig drift innen personal og økonomi.

16.6 ENHET FOR HABILITERINGSTJENESTER

16.6.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 1 318 000,- i budsjett for 2014, dette vil tilsvare ca. 2 årsverk. Prognosene viser også ytterligere kutt i planperioden. Nedgang i rammene må sees i sammenheng med at enheten må innpasse i driften tjenester til tre personer som defineres til å være ressurskrevende brukere.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet. Turnustilleggene har økt vesentlig de siste årene og en har ikke fått kompensert dette. I 2013 utgjorde dette kr. 550 000,- i enhet for habilitering.

I medio 2014 vil deler av salget til Åmli kommune opphøre. Det betyr at salgsinntektene blir redusert dersom man ikke får inn flere salgsobjekter.

Habilite ring	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	31 680 000	32 762 000	31 444 000	31 309 000	31 363 000	31 319 000
Endring fra året før/behov			-1 318 000	-135 000	54 000	-44 000

Tabell 22: Rammer habiliteringstjenesten – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Det er en stadig utfordring at enhetens budsjett i all hovedsak er lønninger. I de siste årene har lønningen økt mer enn prosentvis økningen i rammen. Dette betyr

at dersom man ikke kan øke inntektene så vil det bety nedbemanning, noe som igjen er vanskelig fordi så stor del av årsverkene er knyttet opp mot særlig ressurskrevende tjenester og salg.

Kommunen er blitt svært avhengig av tilskudd fra staten og/eller salg.

19.6.2 Andre driftsutfordringer

Statlige overføringer

Enheten har godt og vel 74 årsverk i bemanningsplanen, dette er ekskl. BPA⁶-er. Viser for øvrig til plan for habiliteringstjenesten for ytterligere informasjon om enhetens finansieringsgrunnlag.

<http://www.risor.kommune.no/Filnedlasting.aspx?Mid1=92&FilId=118>

Salg til andre kommuner

Fra medio 2014 vil enheten redusere salg til Åmli kommune.

Inntektene vil en til en viss grad kompenseres med at volumet på salg til Gjerstad øker.

Samarbeid på tvers i kommunen

Enheten har vært sterkt involvert i flere saker som går på tvers i mellom enhetene skole/kvalifisering/HAB. Dette er saker som gjelder barn/ungdom i skolealder. Dette har vært meget lærerikt og interessant, og har vist at kommunen har oppnådd mye ved å ha en tversgående organisasjon hvor enhetslederne kjenner til hverandres utfordringer og kompetanse. Enheten er klar til å kunne bidra i blant annet tidlig intervensjons prosjekt og er også villig til å være med på å iverksette/gjennomføre organisatoriske grep for definerte brukergrupper.

Støttekontakt/avlastning

Fra 2014 vil enheten overta tiltakene som er opp mot støttekontakt/avlastning fra enhet for Kvalifisering.

Individuell plan/Koordinatorer

Fra 2014 vil enheten overta ansvaret for arbeidet med søknader om individuell plan samt oppfølgingsansvaret for koordinatorene. En jobber med å utvikle interkommunalt samarbeid når det gjelder blant annet oppfølging av koordinatorene og systemet rundt individuelle planer.

Det er KE som avgjørende instans når det gjelder tildeling av koordinatorene/IP.

16.7 ENHET FOR OMSORG

16.7.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser, vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 3,64 mill. i budsjett for 2014. Kutt fra 2014 til 2015 vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 371 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

⁶ Brukerstyrt personlig assistent

Omsorg	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	87 392 000	90 464 000	86 825 000	86 454 000	86 604 000	86 484 000
Endring fra året før/behov			-3 639 000	-371 000	150 000	-120 000

Tabell 23: Rammer omsorg – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

16.7.2 Andre driftsutfordringer

Kapasitet

Ved innflyttingen i ”Nye Frydenborg” i 2002 hadde omsorg i underkant av 300 pasienter. I dag her enheten i underkant av 500 pasienter. Enheten har færre årsverk enn for 10 år siden. Samlokaliseringen av tjenestene er nøkkelen til at pasientstrømmen likevel har vært håndtert på en god måte. Effekten av samlokalisering er tatt ut og vil ikke være et framtidig virkemiddel for mer rasjonell drift. Risør ligger lavt på institusjonsdekning og har ikke boliger med bemanning i omsorg samtidig som vi ligger langt under snitt i nettoutgift pr. mottaker av tjenester til 67+. Dette skyldes hovedsakelig lavt institusjonsbelegg i kombinasjon med en høy andel eldre. Hjemmetjenestene i Risør får ressurser omtrent tilsvarende gjennomsnitt, men dette brukes hovedsakelig til brukere under 67 år og et mindre antall brukere med omfattende tjenestebehov, inkludert brukere i habiliteringstjenesten.

Inntekter fra oppholdsbetaling

Økonomisk betyr utviklingen av en større pasientturnover at oppholdsbetalingen er under press. Riktignok ser vi at flere har høyere inntekt, men det kompenserer ikke for antall reduserte langtidsliggedøgn.

Samhandlingsreformen

Se kommentarer i avsnitt 10.1.1.

16.8 ENHET FOR KULTUR

16.8.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 495 000,- i budsjett for 2014. Kutt fra 2014 til 2015, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 50 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Kultur	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	11 917 000	12 292 000	11 797 000	11 747 000	11 767 000	11 751 000
Endring fra året før/behov			-495 000	-50 000	20 000	-16 000

Tabell 24: Rammer kultur – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

16.8.2 Andre driftsutfordringer

Tilskudd

Rammene er en utfordring i forhold til forventinger. Ikke minst i forhold til ulike tilskudd. Det er ikke planlagt økning av tilskudd til Risør Trebåtfestival. Støtte til

nye arrangementer må vurderes fra gang til gang. Støtter vi opp om nye tiltak/arrangementer, må vi vurdere å redusere noe annet.

Risør kunspark

I vedtak 2012 ønskes en opptrapping i Risør Kunspark ved å øke tilskuddet med kr 200 000,-. Dette er fortsatt ikke lagt inn i budsjettet med de rammene som er. Driftsmodellen for Risør Kunspark må vurderes ut ifra kapasitet i Enheten for kultur.

Den kulturelle skolesekken

Aktivitetene i den kulturelle skolesekken prioriteres rundt formidling av profesjonell kunst til alle skolelever i Risør kommune. Det er ikke lagt inn egne midler i budsjettet.

Kommunale tjenester

Både Risør Turistkontor og Frivilligsentralen vurderer sine aktiviteter og sine leieforhold for mulige innsparinger.

Utviklingen er bekymringsfull i forhold til bruk av kulturelle opplevelser som et ledd i ønsket om en forbedring av folkehelsen. Risør kommune må i 2014 i realiteten redusere alle tilskudd og tiltak.

Regionplan Agder 2020

Risør vil ha mange utfordringer som i stor grad samsvarer med Regionplan Agder 2020 sitt utkast til strategiske dokument "Opplevelser for livet". For Risør vil dette være:

- Skape stabile rammevilkår for utvikling og drift av kulturelle møteplasser (herunder festivaler), og forsterke/etablere samarbeidsarenaer mellom næringsliv og kulturliv
- Sørge for gode betingelser for kunstnere og kulturarbeidere, og tilrettelegge for utøvende virksomhet.
- Satse på kultur, i et folkehelseperspektiv, som ett av flere virkemidler som kan bidra til å styrke levekår.
- Satse på barn og unge som en viktig målgruppe for Risørs kultursatsing.
- Finne en god balanse mellom vern og utvikling av Risør. Styrke byens rolle som opplevelsesarena.
- Arbeide strategisk med opplevelses- og reiselivsutvikling og styrke Risør som turistdestinasjon for inn- og utland. Forsterke koblingene mellom reiseliv og kultursektoren.

16.9 ENHET FOR PLAN OG BYGGESAK

16.9.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Rammene for 2014 er svært stramme og tvinger enheten til å øke gebyrene for å oppnå en økt inntjening. Enheten har ingen muligheter for å annen inntjening enn gebyrene og det er vanskelig å holde tritt med de økende lønnskostnadene.

Plan og byggesak	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	1 503 000	1 609 000	1 544 000	1 537 000	1 540 000	1 538 000
Endring fra året før/behov			-65 000	-7 000	3 000	-2 000

Tabell 25: Rammer plan og byggesak – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Historisk har enheten hatt en inntjening på rundt 3 000 000,-. Det er i hovedsak økte lønns- og pensjonskostnader har ført til at enheten over tid har fått for høye kostnader i forhold til inntekter. Dette er svært problematisk da budsjettet skal være realistisk både i forhold til inntekter og utgifter.

16.9.2 Andre driftsutfordringer

Enheten har 7 ansatte og begrensa kapasitet til å være med i prosjekter utenom vanlig drift. Vi har også fått tillagt planoppgaver som ikke lå til enheten tidligere uten at det er tilført økt bemanning. Enheten må derfor prioritere strengt hvor mange prosjekter vi kan delta i. I 2013 og 2014 vil vår nødvendige deltakelse i kommuneplanarbeidet få konsekvenser som økt saksbehandlingstid og lavere inntjening.

Bygningsvern er en del av enhetens viktige oppgaver da Risør er en vernet by. Her burde innsatsen vært mye større, både overfor huseiere og overfor håndverkere. I tillegg er det behov for mer kompetanse internt. Arbeidet må dessverre prioriteres ned som følge av kommuneplanarbeid.

Boplikt sorterer under jordbrukssjefen. Landbruksoppgavene er imidlertid lovpålagt og prioriteres foran. Enheten vil fremme en sak til politisk behandling med forslag til retningslinjer for behandling av ulike type saker om boplikt for å gi en enklere og mer rettferdig saksbehandling.

16.10 ENHET FOR EIENDOM OG TEKNISKE TJENESTER

16.10.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 1 000 000,- i budsjett for 2014. Kutt fra 2014 til 2015, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 100 000,-.

Økning i kostnader til tilskudd til interkommunalt samarbeid er foreløpig ikke kjent. Variable faktorer som utgifter til vintervedlikehold og kostnader til strøm kan føre til at budsjetttrammen for 2014 i realiteten blir enda strammere. I tillegg er svikt i inntekter for husleie og parkering en belastning for budsjettet.

Eiendom og tekniske tjenester	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	24 706 000	25 619 000	24 588 000	24 483 000	24 525 000	24 491 000
Endring fra året før/behov			-1 031 000	-105 000	42 000	-34 000

Tabell 26: Rammer eiendom og tekniske tjenester – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Generelt er driftsbudsjettene for små i forhold til å opprettholde en tilfredsstillende vedlikeholdsstandard på veier og bygg. I gjennomsnitt har innbyggerne høye forventninger til drifts- og vedlikeholdsstandard på bygg, veier og grøntanlegg. Med gjeldende driftsrammer er det ikke mulig for enheten å oppfylle disse kravene.

16.10.2 Andre driftsutfordringer

Enheten har de siste årene hatt en meget stor aktivitet på prosjekter og driftstiltak. I variende grad blir driftsoppgavene av den grunn ikke høyt nok prioritert. Fortsatt er det et etterslep for systematisk driftsplanlegging og styringsverktøy for en effektiv drift.

Vedlikeholdsbudsjettet for kommunale bygg er ikke i samsvar med faktisk behov og det trengs derfor en betydelig økning i driftsbudsjettet for å oppnå en tilfredsstillende oppgradering.

16.11 ENHET FOR BARNEHAGE OG BARNESKOLE

16.11.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 3,67 mill. i budsjett for 2014. Kutt fra 2014 til 2015, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 374 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Barnehage og barneskole	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	88 102 000	91 226 000	87 556 000	87 182 000	87 333 000	87 211 000
Endring fra året før/behov			-3 670 000	-374 000	151 000	-122 000

Tabell 27: Rammer barnehage og barneskole – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Dersom enhet for barneskoler og barnehager skal klare den rammen som er gitt for 2014 må man kutte drastisk i lønnsutgifter. Barnehagene har vedtak om løpende opptak. Barnehagene i distriktene er fulle og opptak må stort sett skje i private barnehager. Det er derfor ikke mulig å redusere kostnader i kommunale barnehager i stor grad. Det er tatt kutt på styrerstillinger i Randvik og Fargeskrinet barnehage.

Rammen for 2014 betyr en reduksjon på til sammen 5,5 årsverk tilsvarende assistenters lønn. Virkningen for skolene, spesielt Risør barneskole og Sønedeled skole, er at man må klare å oppfylle sine forpliktelser i henhold til opplæringsloven og enkeltvedtak. Alle andre ressurser og tiltak må reduseres.

16.11.2 Andre driftsutfordringer

Risør barneskole blir fra høsten 2014 en ren to-parallell skole og har således kun 14 grupper. Sønedeled har sin tredje skolestart med opptil 25 – 27 elever i første klasse med de behov for ekstra personellressurser som slår inn i grupper med over 18 elever.

Barnehagene må opprettholde og eventuelt øke driften i henhold til vedtak om løpende opptak og utvidede åpningstider. Maurtua barnehage vil driftes frem til sommeren 2014. Etter dette vil Fargeskrinet barnehage sannsynligvis kunne tilfredsstille behovet for plasser. Ved økt antall private plasser må vi anta at tilskudd til private barnehager totalt vil øke. Det er uvisst om behovet for antall plasser totalt i barnehage vil øke i 2014. Kontantstøtteordninger og barnehagepolitikk kan gi utslag.

Videreutdanning for lærere er et viktig tiltak. I 2014 har barneskolene fire lærere med i Kompetanse for Kvalitet. Prosjektet er ikke fullfinansiert. Alle lærere deltar i LP modellen og alle barnehagelærere har fått kompetanseheving i Kvello-modellen.

Prosjektene er ikke finansiert internt eller eksternt og alle ekstra kostnader tas i drift. I skolene ser vi utfordringer i forhold til elever som trenger ekstra støtte. Det krever ressurser, og vi må i stor grad bruke flere assistenter/pedagoger for å tilrettelegge adekvat undervisning. Det kjøpes kompetanse fra andre enheter i kommunen og det er i stor grad tverrfaglig samhandling, for å sikre riktig tilrettelegging.

16.12 ENHET FOR UNGDOMSKOLE OG VOKSENOPPLÆRING

16.12.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

I forhold til behovet for 2014 må enheten redusere med kr. 1 172 000,-. Dette betyr at enheten må ta kutt som merkes både i undervisningstilbud, utstyr og læremidler. Konsekvensene vil merkes best i valgfagstilbud og utdanningsvalg på 10. trinn.

Ungdomskole og VIRK	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	28 199 000	29 143 000	27 971 000	27 851 000	27 899 000	27 860 000
Endring fra året før/behov			-1 172 000	-120 000	48 000	-39 000
Valgfag			367 000	467 000	467 000	467 000
Ny ramme		29 143 000	28 338 000	28 318 000	28 366 000	28 327 000

Tabell 28: Rammer ungdomsskole og voksenopplæring – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Voksenopplæringen:

Salgsinntektene økes ut fra en ny vurdering av kostnadene i forbindelse med kurs. Økte inntekter dekker inn en del av økte utgifter. I tillegg reduseres det med 85 % vikarstilling i forbindelse med et pågående prosjekt.

Elever andre kommuner:

Det reduseres med kr 50 000,- da det forventes en liten nedgang i utgiftene for elever i andre kommuner fra høsten 2014.

Ungdomstrinnet:

Rammen gjør at ungdomsskolen reduserer med 100 % stilling fra høsten 2014. Dette skjer i forbindelse med naturlig avgang. I tillegg omorganiseres nytt 8. trinn i tre klasser og ikke fire.

Ungdomsskolen får flere elever fra barnetrinnet høsten 2014 som det ikke er mulig å dekke innen tildelte rammer. Kostnader er beregna til kr 300 00,- for høsthalvåret.

16.12.2 Andre driftsutfordringer

Rammen gir ikke rom for økte kostnader. Midler avsatt til innkjøp av læremidler og utstyr er videreført med samme kronebeløp som tidligere år.

Kompetanse for kvalitet

Det forutsettes at tiltaket fortsetter også i 2014 – 2015. Enheten planlegger å ha to plasser fra høsten 2014.

16.13 ENHET FOR KVALIFISERING

16.13.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 1.288. 000,- i budsjett for 2014. Kutt fra 2015 vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 131. 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Kvalifisering	2013	2014-behov	2014	2015	2016	2017
Ramme	30 916 000	32 005 000	30 717 000	30 586 000	30 639 000	30 596 000
Endring fra året før/behov			-1 288 000	-131 000	53 000	-43 000

Tabell 29: Rammer kvalifisering – – beløpet for 2013 er i 2013 kroner og beløpene 2014-2017 er i 2014 kroner.

Netto utgifter innen enheten har økt de siste år. Slik det ser ut i dag vil økningen fortsatt være større enn økning i ramme. Pr. i dag er det vanskelig å se hvordan en skal kunne lage et forsvarlig budsjett innenfor gitte rammer i 2014 og årene som følger.

16.13.2 Andre driftsutfordringer

De fleste tjenester i enheten er lavt bemannet vurdert ut fra KOSTRA tall. Slik er også den subjektive opplevelsen blant de ansatte. Det gjøres en god jobb, men det er krevende å sette inn de ekstra tiltakene og de gode grepene som gir innsparing på sikt. Det er f.eks. ikke satt av ekstra midler for å drifte prosjektet “Tidlig inngripen i Risør kommune”. Dette er et prosjekt hvor enhet for kvalifisering er en av tre enheter som står for gjennomføringen.

Barnevernet i Risør har i likhet med resten av landet hatt betydelige økninger i utgifter. For Risør kommune slår dette blant annet ut i kostnadskrevende omsorgstiltak. Gjennomgående er dette tiltak som varer over mange år og fører til løpende utgifter som ikke kan velges bort.

Utredning om felles interkommunal barnevernsutredning vil foreligge i løpet av første halvdel av 2014. Kommunene Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei og Åmli er med i utredningen.

Arbeidet med bosetting av flyktninger har vært utført på en god måte over mange år. Nå ser vi en økning i utgifter, og en lavere andel bosatte som ikke uten videre blir økonomisk selvhjulpne. Noe av bakgrunnen ligger i et generelt “smalt arbeidsmarked” med relativt stort behov for “utpendling”. I 2012 vedtok Risør bystyre en intensjon om årlig bosetting av 25 flyktninger hvorav fem barn. Bystyret har så langt ikke vedtatt bosetting for 2014 og videre.

Det er enda litt uklart hvordan samhandlingsreformen, eventuelle nye interkommunale samarbeid og endringer innen lovverk og krav vil slå ut for enheten. På sikt er det grunn til å tro at satsingen innen levekår og tidlig inngripen vil gi positive utslag, men erfaringer tilsier at det er for tidlig å forvente store utslag allerede i økonomiplanperioden.

17) Oppsummering og konklusjon

Handlingsprogrammet som legges frem for perioden 2014 til 2017 har mange gode tiltak som administrasjonen gjerne ønsker å få gjennomført, men realiteten innhenter oss når vi tar et blikk på økonomidelen. Det er lite rom for å gjennomføre tiltak med økonomisk konsekvens når enhetenes rammer er så reduserte som det her legges frem. Rådmannen ønsker derfor å legge frem en nøktern plan for årene som kommer.

Risør kommune har over lengre tid hatt store investeringsplaner, og i 2013 har mange av de største kommet til realisering. Vi har nå gjennomført mange av de store, viktige investeringer i skole, kultur og helse, og må nå holde igjen på videre investeringer slik at vi ikke blir sittende igjen uten midler til å drifte disse investeringene.

Når det gjelder driftsdelen av økonomiplanen, er rammene trange som vanlig. Overgangen fra 2013 til 2014 blir spesielt vanskelig fordi vi nå blir innhentet av de store investeringene vi har gjennomført, spesielt det siste året. Finanskostnadene spiser opp større og større andel av «kaken», og gir mindre handlingsrom for den ordinære driften i kommunen.

I økonomiplanen har hver enkelt enhet kommentert utfordringene for budsjettet i 2014 så langt disse er kjent, flere og mer utfyllende kommentarer vil komme i budsjettet.

Med dette legger rådmannen frem et handlingsprogram for perioden 2014-2017 og en økonomiplan for samme periode som er i balanse.

DEL VI: VEDLEGG

Vedlegg 1: Tiltak i handlingsprogram for 2013-2016 med kommentarer

Tiltak som er gjennomført/ventes slutført i 2013 og derfor ikke tatt med videre i handlingsprogram for 2014-2017 er merket med grønt.

Tiltak som foreslås endret i handlingsprogram for 2014-2017 er merket med gult.

Tiltak som utgår fordi de er innarbeidet i nye tiltak eller ikke prioriteres i handlingsprogram for 2014-2017 er merket med rødt.

1. Sønedeled skole (T) – utført 2013
2. Risørhuset (T) – utført 2013
3. Rehabilitering Sandnes (T)
4. Leiekontrakt VIRK (T) – utført 2013
5. Scanning av eiendomsarkivet (T) – utført 2013
6. Mobildekning DDA (T) – utført 2013
7. Utredning felles barneverntjeneste (U) – også tiltak (T)
8. SLT arbeidet (T) – innarbeidet i drift
9. Beiteprosjektet (T) – utført 2013
10. FV416 (U) – pådriverfunksjon (P)
11. E18 (U) – pådriverfunksjon (P)
12. BeyondRisør (U)
13. Kunstparken (T) – innarbeidet i drift
14. IKT til politikere (T) – utført 2013
15. Ny kirkegård og minnelund (U)
16. Buvikveien & Ny fiskerihavn (T)
17. Tangengata vann og avløp (T) - utgår
18. Prestebolig (T) – utført 2013
19. Kompetanse for kvalitet i skolen (T) – innarbeidet i drift
20. Kommuneplan (U)
21. Oppvekstplan (U)
22. Næringsplan (U)
23. Kompetanseplan (U)
24. Risør barneskole inkl. ENØK-tiltak i Idrettsbygget (svømmehallen) (T) - endret
25. Vann og avløp Hødnebo (T) - utført 2013
26. Etablering av nye lokaler for dagtilbud innen psykiatri, inkl. nye årsverk og utredning av hjelpemiddellager (T/U) - endret
27. Oppgradering av renseanlegget på Røed, etterfulgt av avløp Bossvik-Hjembu-Røed (T) - utgår

28. Utredning av behov for omsorgsboliger (bl.a. fremtidig bruk av Tjenna senteret) (U) - endret
29. Landbruk i fokus (U/T)
30. Parkeringsanlegg (U)
31. Samhandlingsreformen - Prosjekt for å forebygge innleggelser på sykehus (T) – utgår
32. Kartlegging av løkker og lekeplasser, samt behov for oppgradering (U/T)
33. Bedring av oppvekst- og læringsmiljø (T)
34. Utvidelse Fargeskrinet barnehage (T) – ikke prioritert
35. Utbedring av Kvernvikveien fra gamle E18 til Fargeskrinet barnehage (T) – (P) ikke prioritert
36. Vann og avløp Gjernes (T)
37. Det historiske Risør (T/U)
38. Moen (T)
39. Stangholmen (T)
40. Næringsarealer (T) - endret
41. Tilpasning av Linken bygget (T)
42. Forsterkede boliger for bostedsløse (U/T)
43. Rehabiliterer Skansen (T)
44. Etterslep maskiner og utstyr (T)
45. Utstyr parkeringsordningen (T)
46. Miljøfyrtårn (T)
47. Randvik barnehage – utredning av 1-2 nye avdelinger (U) – endret til (T)
48. Oppgradering av kommunale areal på øyene i skjærgård/fjorder (T)
49. Andel sykepleiere i avdeling for hjemmetjenester økes til minst 30 % (T)
50. Bio-varme Moland øst (T) - utgår
51. Tilrettelegge for parkering av bobiler i nærheten av sentrum (T) - endret
52. Evaluering av politisk organisering (U). Dette må også sees i sammenheng med evaluering av den administrative organiseringen.

Tiltak / utredninger i ikke prioritert rekkefølge

- Nytt verksted og brannstasjon (U)
- Torvet (T) – ikke prioritert
- Plan for avvikling av uønsket deltid (U)
- Evaluering av seniortiltak (U)
- Tiltak for å reduseres skadeomfang ved ekstremvær (U)
- Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)
- Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)
- Vann og avløp Røysland krets (U/T) - utgår
- Båthavn Søndeled – Jeppstrand (T/U)
- Ny Risør-bok (T) – ikke prioritert
- Oppgradering av IT utstyr i skolene (T)
- Ungt Entreprenørskap i skolene (T)
- Psykisk helse – barn og unge i skolen (T) – ikke prioritert

Nedprioriterte tiltak / utredninger

- Videre utvikling av frisklivssentral – ikke prioritert
- Kyststi fra Flisvika til Randvik – ikke prioritert

Vedlegg 2: Utskiftingsplan biler og utstyr

		Ferdig		Planlagt utskifting		
Arsmøt	avskrevet i	2014	2015	2016	2017	
Nissan	2001	2011	kr 400 000			
Traktor	2002	2012	kr 1 100 000			
Gressklkj myra	2007	2012	kr 100 000	kr	100 000	
Suzuki	2003	2013	kr 300 000			
Snøfres	2003	2013	kr 100 000			
Feievals	2003	2013	kr 100 000			
Renault Kangoo Vare	2003	2013		kr 300 000		
Citroen Berlingo	2003	2013	kr 300 000			
Gressklipper	2004	2014	kr 50 000			
Toyota 100	2005	2015		kr 300 000		
Fliskutter	2010	2015		kr 200 000		
Renault Kangoo Vare	2005	2015			kr 300 000	
SUM			kr 1 400 000	kr 1 050 000	kr 800 000	kr 400 000

Vedlegg 3: Plan for utskifting ihht. hovedplan for vann og avløp

	Totalt i perioden	2014	2015	2016	2017
Tiltak - Vann					
Rørbruddsventil Østebømyrheia	300 000			300 000	
Trykkøkningstasjon Vindvik	700 000	700 000			
Overbygg p-stasjon Krantoppen	200 000		200 000		
Trykkøkningstasjon Furumoveien/Sirisvei	600 000		600 000		
Bossvik VBA - oppgradering	750 000				750 000
	2 550 000	700 000	800 000	300 000	750 000
Tiltak - Avløp					
Oppgradering av Sagjordet kloakk pumpestasjon	700 000		700 000		
Overbygg Vasshjulodden kloakk pumpestasjon	250 000			250 000	
Overbygg Plassen kloakk pumpestasjon	250 000			250 000	
Oppgradering av vanninnlegg i kloakk pumpestasjoner	200 000		100 000	100 000	
Ledning til Moensvingen kloakk pumpestasjon	180 000	180 000			
Oppgradering kommunikasjon på følgende stasjoner: Hjembu, Ørsmålen, Plassen, Vasshjulodden	280 000		140 000	140 000	
Utbedring avløp Bossvika flere punkter	100 000	100 000			
Utbedring avløp Rød/Akland flere steder	130 000	130 000			
Kloakkpumpestasjon - Korstvedveien	850 000		850 000		
Rød Renseanlegg - rehabilitering	6 200 000	6 200 000			
Søndeled Renseanlegg - rehabilitering	500 000				500 000
	9 640 000	6 610 000	1 790 000	740 000	500 000
Saneringsprosjekter					
Sanering av felleskummer	1 560 000	520 000	520 000	520 000	
Sanering i Hasdalgata fra Livbeltefabrikken til Storgt	3 400 000			1 700 000	1 700 000
Sanering Tjenngata mot Carstensengt	600 000	600 000			
Sanering Buvikbakken fra Almeveien + fra Dalen	2 300 000		1 150 000	1 150 000	
Sanering Tangengata (Tangentorvet) inkl. pumpestasjon	3 400 000	1 700 000	1 700 000		
Sanering Konvallveien (nedre + øvre)	1 500 000				1 500 000
Sanering Sirisvei (mot Skiveien)	1 100 000		1 100 000		
Sanering Lyngveien	1 300 000				1 300 000
Sanering Kastellveien	1 700 000			1 700 000	
Sanering AF-ledning på Moensmyrene	1 800 000	1 800 000			
	18 660 000	4 620 000	4 470 000	5 070 000	4 500 000
Årlig investeringsbehov i perioden		11 930 000	7 060 000	6 110 000	5 750 000

Utdrag av Hovedplanen slik den er lagt til behandling i Bystyret oktober 2013.

Tiltak som ikke er planlagt gjennomført i perioden er ikke med i oversikten.

Vedlegg 4: Oppgradering av kommunale veier

Tiltaksplan – oppgradering av kommunale veier (grusveier)

Kriterier og valg for oppgradering av kommunale veier.

1. Belastning/trafikk tetthet
2. Veiens nåværende standard
3. Vedlikeholdskostnader

Veinavn	Nåværende standard	Belastning/trafikk tetthet	Utbedringer bærelag	Prioritering
Øyaveien		-12 husstander 60 hytter	Stabilt	1
Åmlandsveien	Grus/asfalt	5 husstander (fra Åsvikveien)	Må skiftes	2
Sørbøveien	Grus/asfalt	8 husstand	Skiftes	3
Auslandsveien	Grus	4 husstander	Delevis skiftes	5
Torbjørnsdalen	Grus	Gjennomgangsvei	Skiftes	6
Daleveien	God standard	3 husstander	Stabilt	7
Sjåvågveien	God standard	3 husstander	Stabilt	8
Hansemyrveien	Grus	5 husstander	Skiftes	9
Ormdalstranda	Grusvei/Delevis ny på 90 tallet.	4 husstander	Delevis skiftes	10
Kjødvika	Grus	5 husstander	Skiftes	11
Hasdalen	Grus	6 husstander	Skiftes	12

Øyaveien

Fra Mindalen til Barmen er det ca 60 hytter og 12 husstander som er brukere av Øyaveienveien.

Øyaveien er fra før asfaltert til toppen av bakken etter Mindalen.

Forbi husene på Skjeldsø er det ikke mulighet for å lage veigrøfter så regnvannet går i veien og tar med seg grusen noe som genererer mye vedlikehold og til plage for oppsitter. Her er også store støvplager i tørkeperioder

Skjeldsøbakken, etter gården, er bratt og svingete og vanskelig å holde en god standard på og krever innsatts etter regnvær.

Veibanen er stabil og består for det meste av frostsikker masse og derav lite grunnarbeid før fast dekke legges.

Vedlegg 5: Vedlikehold av kommunale bygg

Område	Bygg/tiltak	Sum	Totalt	2 014	2 015	2 016
Administrasjonsbygg						
	Kommunehuset		300 000			
	Skrapes/males	250 000				250 000
	Lys p-plass	50 000				50 000
	Brannstasjonen					
	Nytt verksted/brannstasjon/lager/garasje under vurdering					
	Kirkegt. 1		100 000			
	Sjekke gjennomføringer og takstein på tak	50 000		50 000		
	Snøfangere på hele taket mot Kirkegata	50 000		50 000		
Barnehager			115 000			
	Fargeskrinet					
	Varmekabler i takrenner	65 000		65 000		
	Flytting- endringer av gjerder, endring av uteområdet	50 000			50 000	
	Maurtua (leies- tidsbegrenset)					
	Rep inngangsparti / Oppgradere uteområdet					
Skolebygg			1 500 000			
	Risør barneskole (inkl SFO-bygget)					
	Tilføring av jord og rydding av trær	50 000				50 000
	Maling og utbedring av råtskader	100 000			100 000	
	Lekebod, utbedring av råtskader	50 000		50 000		
	Søndeled barneskole					
	Ny skole oppført i 2013					
	Hope barneskole					
	Solskjerming personalrom/forming, nye vinduer	190 000		190 000		
	Ny takpapp på gymsal, takrenner, nedløpsrør, vindskeibesl	150 000		150 000		
	Beise barnehage	60 000			60 000	
	Innvendig belysning av gymsal	40 000			40 000	
	Utvendige arb: gjerder, belysning idrettsplass, rampe for rullestol, skoleklokke, sanering av pumpebrønn, leskur gjort containere	100 000				100 000
	Risør ungdomsskole					
	Nytt låssystem og magnetkortlåser	210 000		210 000		
	Jord og beplantning av uteområdet	50 000			50 000	
	Male hele bygget	300 000			300 000	
	Motorbygget					
	Skifte ut råttan kledning	100 000		100 000		
	Male hele bygget	80 000		80 000		
	Skifte glass i porter inn til verksted	20 000			20 000	
Institusjoner			2 260 000			
	Frydenborgsentret					
	2 Utvide autom. styring varmeanlegg	100 000				100 000
	3 Utlekking, isolasjon og kledning fløy F, dør kjøkken/stue	240 000		240 000		
	4 Skifte skyvedør i rom 144, (pianobaren)	50 000			50 000	
	5 Skifte 3 stk vinduer mot vest rom 5-144	30 000			30 000	
	6 Skifte takvinduer på avd 5 2 stk	30 000		30 000		

7	Skifte takpapp på avd 5	400 000		400 000		
8	Fasade på avd 5 og kontorfløy. Stort varmetap	300 000		300 000		
9	Taklekkasje på kontorfløy. Kommer fra veranda avd 9	100 000		100 000		
10	Termostat til varmekabel i nedløpsrør, takrenne avd 5	50 000				50 000
11	Innsig av vann i heis avd 5, samt skifte alle elektrodeler (30år)	50 000				50 000
12	Montere trapp i atrium for rømningsvei brann	50 000				50 000
13	Montering av vannmåler på annekstil SD anlegg	10 000				10 000
14	Utvendig maling av hele bygningsmassen	500 000		500 000		
15	Sanering av slamskiller	10 000				10 000
16	Godkjent plass for vasking av søppelkontainere	50 000			50 000	
17	Automatisere oppstart av varmeanlegg etter strømstans.AA??	10 000				10 000
18	Nødløslanlegg (elektro skagerag kommer med vurderinger)	50 000		50 000		
19	Utskifting av kjøkkeninnredninger i flere avdelinger					
20	Montering av gjerde avd 9 til over tak over avd 5	30 000				30 000
21	Skifte utelysstolper antall??					
22	Støy fra vent.anlegg avd 8					
23	Ny takpapp på avd 5	200 000		200 000		
	Utleieboliger		2 189 000			
	Dueveien 12 A					
1	Oppgradering bad, kjøkken m.v.	200 000				200 000
	Tyriveien 15					
1	Oppgradering leiligheter 15 A - D	200 000		200 000		
2	Tak/vinduer/dører/kledning/maling	100 000		100 000		
	Sandnes Ressurssenter					
1	Hovedhus males og legges nytt tak	300 000		300 000		
2	To rekkehus males	100 000			100 000	
3	"Heimen" nytt tak og males (rehabiliteres??)	1 000 000			1 000 000	
4	Båthuset- utbedre råteskader	50 000				50 000
5	Gjerde rundt kontorbygg ferdigstilles	20 000			20 000	
6	Sette opp skur til søppeldunker	15 000				15 000
7	Merke opp parkeringsplass	1 000			1 000	
8	Ny rampe opp til kontorbygg (universelt utformet)	3 000				3 000
9	Gatebelysning inn til hus 4 og 5	50 000			50 000	
	Brattstø 6					
1	Maling Brattstø 8	150 000			150 000	
	Næringsbygg		480 000			
	Rådhuset					
	Vaske hele bygget og male slitte flater. Belistning rundt vinduer sjekkes	250 000		250 000		
	Kragstgt. 48					
	Kragstgt 48,Vaske og male hele bygget. Sprekker i mur, Skifte vindskeibord v/heisesjakt	200 000		200 000		

	Strandgt. 10					
	Strandgt 10 politistasjon.Maling utv.Skifte nødlys. Styring av utv varmekabler.	30 000		30 000		
Idrettsbygg			105 000			
	Idrettsbygget (Hele bygget er under vurdering)					
1	Fjerne utv beplantning og asfaltere					
2	Montere brannalarm					
3	Bygge om ventilasjonskanaler v/fyrrom/gang og montere vifter					
4	Renovering av basseng, vegger og gulv. Tette lekkasje i bassenget					
5	Fliser løsner rundt gangareal i bassenget					
6	Renoveredusjer i 2.etg.					
7	Nordre luftinntak kaldtloft lekker ved nedbør og vind					
8	Styring av ventilasjon og basseng og badstuovner					
9	Utskifting av dørlåser på doer og dusjer ut fra basseng					
10	Klamring og opplegg av nye rør i kjeller i tilknytning til bassenget					
11	Risørhallen					
12	Nye rømningsdører	100 000			100 000	
13	Rette opp dører i kjeller	5 000			5 000	
Kulturbygg			200 000			
	Risørhuset					
	Nyrenovert 2013					
	Prestegt 9 museum.)Bygningen under vurdering)					
	Skansen					
	Vaske og male hele bygningen utvendig	200 000		200 000		
	Innvendig oppgradering vurderes når bruken av bygget blir klarlagt					
	Alderssentret , Sykhusgata 7 og 9		880 000			
	Heissjakt nordside Sykhusgt 7, vaskes skrapes og males	10 000		10 000		
	Carstensgt 23, Sør og nordvegg. Skifte kledning	50 000		50 000		
	Carstensgt 23, Murvegg, vaskes skrapes og males	50 000		50 000		
	Kvist på Søsterbolig Sykhusgt 9, skifte kledning, vindu, skrape og male	100 000		100 000		
	Vaske og male Sykhusgt 9	150 000		150 000		
	Skifte vinduer i Sykhusgt 9 (17 stk)	200 000		200 000		
	Skifte vinduer i Sykhusgt 7, mot vest (15 stk)	150 000		150 000		
	Sjekke alle tak i hele Aldershjem komplekset					
	Terassegulv vaskes, skrapes og males	10 000		10 000		
	Skifte punktert vindu i trappeoppgang i Sykhusgt 7	10 000		10 000		
	Carstensgt 23 og 25. Utv vegger vaskes og males.	150 000		150 000		
Total sum for prioriterte tiltak			8 129 000	4 925 000	2 176 000	1 028 000

Vedlegg 6: Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården i Aust-Agder

Prioritering av tiltak i statlig sikra friluftslivsområder i Risør kommune 2013-2018

Område (navn)	Tiltak nr.	Tiltak	Kostnad	Utføres av	Prioritet	Merknad
Risøya	7	Øke lengden av brygga som gjestebrygge, «Lille Danmark» øst.	60.000	Risør kommune /firma	1	
Risøya	8	Rydding av vegetasjon langs vestvendt strand ved «Lille Danmark»	9.000	Risør kommune	2	
Risøya	6	Rydding av vegetasjon og grusing av veien fra brygga hvor «Øysang» legger til ved «Lille Danmark»	9.000	Risør kommune	3	
Saltbuholmen	21	Lage ny ilandstignings- og renovasjonsbrygge	20.000	Risør kommune	4	
Urheia	12	Flere parkeringsplasser	10.000	Risør kommune	5	
Stangholmen	22	Etappe 2: Steinmolo og båthavn	5.500.000	Risør kommune /firma	6	
Stangholmen	23	Etappe 3: Div. tilretteleggingstiltak, jf. beskrivelse over.	6.400.000	Risør kommune /firma	7	
Randvik	19	Merking av rundløype på Randviktangen og sti langs sjøen mot Flisvika/Risør sentrum	20.000	Risør kommune /firma	8	
Urheia	14	Rydding og sammenlenking av tidligere stier	30.000	Risør kommune	9	
Saltbuholmen	20	Rydding av vegetasjon ved badeplass- oppholdsareal/bakland	12.000	Risør kommune /velforening	10	

Urheia	13	Utbedre stier, lette tilkomst for funksjonshemmede	50.000	Risør kommune /firma	11	
Linpon	17	Ny gjeste-/liggebrygge på nordvestspissen	30.000	Risør kommune /firma	12	
Store Vardøya	1	Rydde sti fra Perleporten til Gjøhavn	30.000	Risør kommune	13	
Store Vardøya	2	Rydde sti fra Perleporten til Østre Breibukt	30.000	Risør kommune	14	
Store Vardøya	3	Rydde sti fra Perleporten til Vestre Breibukt	45.000	Risør kommune	15	
Store Vardøya	4	Rydde vegetasjon, bakland i badebukt	35.000	Risør kommune	16	
Risøya	5	Rydding av vegetasjon rundt oppholdsareal ved «Lille Danmark» og langs bukta mot øst	45.000	Risør kommune	17	
Urheia	15	Rydde vegetasjon rundt Lindeknuten og plassere benk der	60.000	Risør kommune /firma	18	
Olavsholmen og Lyngholmen	9	Skibholmen, Olavsholmen og Lyngholmen, Rydding av vegetasjon	50.000	Risør kommune /firma	19	
Finnøya	10	Informasjon på seilforeningens bryggeanlegg	5.000	Risør kommune /Risør Seilforening	20	
Mindalen	16	Fornye badebrygga langs fjellet	450.000	Risør kommune /firma	21	
Finnøya	11	Benker på Finnøypynten	5.000	Risør kommune	22	
Randvik	18	Informasjonstavle med universell utforming	15.000	Risør kommune	23	
Total kostnad i planperiode:			12.920.000			

Planen finnes i sin helhet på Aust-Agder fylkeskommunes hjemmeside:
<http://www.austagderfk.no/Tjenester-og-fagfelt/Regional-utvikling1/naturforvaltning/Nyhetsliste-friluftsliv-og-naturforvaltning/Forvaltningsplan-for-friluftslivsomradene-i-skjargarden/>